

ŽELEZAR

JESENICE, DNE 11. FEBRUARJA 1982

ŠTEVILKA: 6 • LETO: XXXI

Naš kovinar, svobodno glasilo delavcev ŽS, je kot predhodnik Železarnja začel izhajati 26. januarja 1937. Železarnja izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstodnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Joža Vanič. Naslov: Uredništvo Železarnja, SZ Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 2618, administracija 2619 in 2621. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj. Opombe: prometnega davka po pristojnem mnenju. Stev.: 2/1/172.

PREDLOG ZA IZDAJO ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH Z OSNUTKOM ZAKONA

V prilogi Poročevalca skupščine SR Slovenije in SFR Jugoslavije z dne 2. februarja je objavljen predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih z osnutkom zakona SR Slovenije ter analiza o uresničevanju zakona o delovnih razmerjih. Za naše bralce iz Poročevalca ponatiskujemo povzetek osnutka zakona, s čimer želimo spodbujati razpravo o osnutku zakona v TOZD in delovnih skupnostih naše železarne.

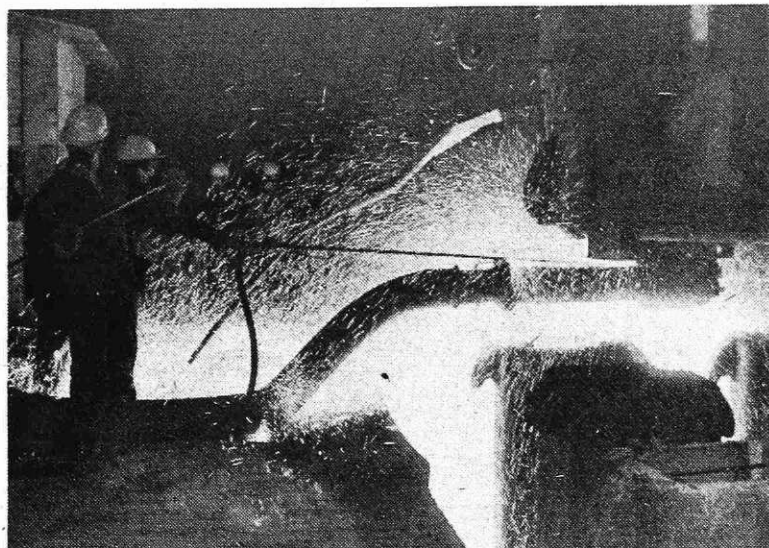
POVZETEK

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami zakona o delovnih razmerjih se ne spreminjajo temeljna načela, na katerih temelji veljavni zakon o delovnih razmerjih, vendar novela predvideva nekatere nove rešitve, ki so posledica ugotovitev javne razprave in na njeni osnovi izdelane celovite analize o uresničevanju določb zakona o delovnih razmerjih.

V nadaljevanju so bistvene rešitve konkretno navedene in obrazložene:

1. Da bi se zmanjšale težave prakse, naj zakon določi, kako in kje naj se urejajo delovna razmerja delavcev, ki opravljajo administrativno strokovna dela za določene

(Nadaljevanje na 8. strani)

Ulivanje v elektro jeklarni (Foto I. Kučina)

V PREDKONGRESNI DEJAVNOSTI NISO DOVOLJ SAMO ZUNANJE MANIFESTACIJE IN PROGRAMI, TEMVEČ PREDVSEM POGLOBLJENA IN VEČJA AKTIVNOST

Čeprav se s hitrimi koraki bližamo izredno pomembnim družbenopolitičnim dejanjem v letošnjem letu — kongresom zveze komunistov, zveze sindikatov, socialistične mladine in zveze borcev NOV, v naši občini še ni čutiti večje in poglobljene aktivnosti v osnovnih organizacijah teh organizacij. Razen nekaterih prireditev, katerim smo dodali prizvok »v počastitev kongresov zveze komunistov« in izdelave nekaterih programov aktivnosti, doslej ni opazna kakšna večja aktivnost, ki bi ta čas že morala prežemati delo teh organizacij. Čeprav se bodo nekateri obregnili v to, da »Železarnja« spet načeneja nekaj, na kar »se ne spozna«, moramo poudariti, da se tudi »Železarnja« po svoji programski zasnovi, kot sestavni del družbenopolitičnega sistema socialističnega samoupravljanja, enakopravno vključuje v predkongresno aktivnost z različnimi oblikami spodbujanja, kamor pa seveda sodi tudi ocena sedanjega stanja.

Tokrat imamo v mislih delovanje osnovnih organizacij zveze komunistov v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnosti naše železarne, ki po ukinitvi tovarniške konference zveze komunistov pred štirimi leti bolj ali manj životarijo, največkrat odvisno od večje ali manjše aktivnosti sekretariata in sekretarjev. To je delovanje tistih celic, katere je XI. kongres Zveze komunistov Jugoslavije pred štirimi leti opredelil kot odločilne subjekte idejne in politične akcije zveze komunistov in organiziranega delovanja zveze komunistov in katerim je naša partija vedno namenjala največjo pozornost.

Vzrok za takšno neaktivnost, politično in akcijsko neenotnost in neučinkovitost nekateri še vedno iščejo izključno v ukinitvi tovarniške konference, kar pa za objektivno politično oceno ni dovolj, ker so očitno vzroki drugje. Tisti, ki bolje poznajo resolucijo in statut Zveze komunistov Jugoslavije, ki sta bila sprejeta na XI. kongresu 23. junija 1978 v Beogradu, bodo zlahka ugotovili, da osnovni vzrok za to tiči v nedograjnosti in slabem delu občinskega vodstva zveze komunistov, ki bi moralo s svojimi organi — občinsko konferenco, komitejem in njihovimi delovnimi telesi — stalno in neposredno pomagati osnovnim organizacijam zveze komunistov v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih asociacijah.

V obdobju po enajstem kongresu v občini prav gotovo nismo uspeli, pri čemer ne podcenjujemo prizadevanj in nekaterih uspešnih družbenopolitičnih akcij, okrepi občinskega vodstva zveze komunistov kot dejavnika idejne, organizacijske in akcijske enotnosti komunistov in drugih subjektivnih sil v občini. Občinski organi zveze komunistov so se preveč zadrževali pri reševanju različnih parcialnih vprašanj, pri čemer tudi ni manjkalo oportunitizma, namesto da bi neposredno, odprto in kritično razpravljali o najpomembnejših vprašanjih in problemih, ki spremljajo naš razvoj in o njih sprejemali stališča in sprožili akcije v osnovnih organizacijah. Posebnega uspeha tudi nismo imeli pri povezovanju aktivnosti zveze komunistov z aktivnostmi vseh ostalih družbenopolitičnih in samoupravnih subjektov v občini. Zveza komunistov je delovala preveč odmaknjeno od frontnega delovanja v okviru socialistične zveze.

Da bi lažje, objektivneje in kritičneje ocenjevali v predkongresni aktivnosti delovanje zveze komunistov v občini, navajamo del opredelitve iz resolucije XI. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije:

»Občinske in mestne konference zveze komunistov ter njihovi komiteji morajo stalno spremljati, analizirati in usmerjati aktivnost članstva in osnovnih organizacij zveze komunistov k aktualnim vprašanjem in prispevati k njihovemu usposabljanju za vsakodnevno akcijo. Z angažiranjem kar najširšega kroga komunistov v komisijah in delovnih telesih teh konferenc in komitejev morajo zagotoviti, da bodo člani ZK prispevali k obravnavanju in reševanju problemov, s katerimi se ukvarjajo samoupravni organi, delegacije, delegatske skupščine, družbenopolitične in družbene organizacije ter združenja občanov v občini. Občinske konference, komiteji in njihova delovna telesa morajo stalno in neposredno pomagati osnovnim organizacijam zveze komunistov.«

»Rezultati, ki jih dosegamo v konkretnih akcijah krepitve socialističnega samoupravljanja in v doslednem uresničevanju ustave SFRJ in zakona o združenem delu, so razredni in politični temelj resnične enotnosti in najpomembnejše merilo revolucionarnosti slehernega člana, organizacije in organa zveze komunistov«, je dejal predsednik Tito na XI. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije in ta merila morajo biti tudi nam v predkongresni aktivnosti osnovna merila pri ocenjevanju uspešnosti zveze komunistov v občini. Če bomo ravnali tako, potem bomo najbrž prišli do enakih ugotovitev, kot jih navajamo.

OSEBNI DOHODEK V JANUARJU

Osební dohodek za januar 1982 nam izkazuje za 511 din višji osební dohodek v povprečju na zaposlenega, kot je bil dosežen v mesecu decembru 1981. Na povišanje osebnega dohodka je nekoliko vplival tudi praznik. Redno plačanih ur v januarju je bilo 168, s praznikom pa 184 ur.

(Nadaljevanje na 2. strani)

O PROJEKTU »JEKLARNA 2« JE RAZPRAVLJAL ODBOR ZA RAZVOJ PRI IZVRŠNEM SVETU SKUPŠČINE SRS

Glede na aktualnost projekta »jeklarna 2« je odbor za razvoj pri izvršnem svetu skupščine SRS uvrstil na dnevni red seje 3. februarja tudi informacijo o pripravah in aktualnih nalogah za realizacijo projekta »jeklarna 2« v naši železarni. Kot delovno gradivo je služila informacija, ki so jo pripravili v Železarni. Na razpravo so bili poleg članov odbora vabljeni tudi predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije, združene Ljubljanske banke, skupnosti za izdelavo in predelavo jekla, SOZD Slovenske železarne in naše železarne.

V uvodu je predsednik odbora ugotovil, da je za projekt že sprejeta načelna opredelitev in da je nujno potrebno pospešiti izdelavo finančne konstrukcije. Tudi razpravljalci so potrjevali ta izhodišča, pri tem pa želeli dodatna pojasnila predvsem v zvezi z zagotavljanjem energijskimi mediji in vložnimi materiali. V razpravi je bilo tudi ugotovljeno, da je primerna usmeritev v izdelavo jekla višjega kvalitete razreda, da pa kovinsko predelovalna industrija ne

bo mogla enako hitro slediti prehodu na uporabo teh kvalitete, čeprav ima tak program predviden v planu prestrukturiranja. V zvezi s tem je bilo tudi poudarjeno, da naj SOZD Slovenske železarne pomaga razvijati kovinsko predelovalno industrijo, predvsem z zagotavljanjem jekla iz lastne proizvodnje in v menjavi z drugimi jugoslovanskimi proizvajalci.

Zaradi širokega interesa za nalogo je potrebno združevanje sred-

stev vseh porabnikov jekla, ki morajo v sporazumu o združevanju sredstev dobiti zagotovilo za svojo oskrbo. Zborniški organi se bodo intenzivno vključili v priprave za podpis ustreznih samoupravnih sporazumov.

Obravnavali so tudi osnutek finančne konstrukcije, za katerega je bilo ugotovljeno, da je v principu sprejemljiv, upoštevati pa je potrebno to, da za vse predvidene projekte v Sloveniji ni dovolj sredstev združenih pri bankah in se bo zato v najkrajšem času potrebno odločiti, kateri projekt oziroma projekti imajo prednost pri koriščenju teh sredstev.

Samoupravni sporazum za sovlaganje sredstev za izgradnjo »jeklarn 2« na principu skupnega dohodka je dobil vso družbeno podporo. S tem bi se morala močno pospešiti akcija podpisovanja, ki jo bo ves čas spremljala Gospodarska zbornica Slovenije prek splošnih združenj.

Za dokazovanje oskrbljenosti z osnovnimi surovinami bo Železarna priloženo informacijo dopolnila z bilanco vložnega materiala.

Pozitivno je bila na seji ocenjena tudi akcija za realizacijo prekoplanskega izvoza v korist nabave tuje opreme za projekt »jeklarna 2«.

Ob realiziranih nalogah, ki jih je postavil odbor, bo projekt »jeklarna 2« ponovno v razpravi na seji komisije za oceno investicij, kjer naj bi sprejeli dokončno odločitev in prižgali zeleno luč za pričetek gradnje.

TRETJA KONFERENCA ZSS O SOCIALNI POLITIKI IN VARNOSTI

V petek in soboto, 5. in 6. februarja, je bila v Ljubljani tretja konferenca Zveze sindikatov Slovenije, na kateri so govorili o uveljavljanju delavcev kot nosilcev socialne politike in zadnji dan sprejeli tudi ustrezna stališča in usmeritve. Iz naše občine sta se kot delegata konference udeležila Zoran Krejčič in Marijan Lakota poleg predsednika in sekretarja občinskega sveta Zveze sindikatov. Uvodni referat na konferenci je imel podpredsednik Zveze sindikatov Slovenije Martin Mlinar.

»S tretjo konferenco Zveze sindikatov Slovenije o vlogi in nalogah sindikatov pri uveljavljanju delavcev kot nosilcev socialne politike in socialne varnosti« je dejal na začetku podpredsednik Mlinar, »v času med obema sindikalnima kongresoma zaokrožamo obravnavo uveljavljanja delavcev kot odločilnega dejavnika odločanja o pogojih in rezultatih dela. Skupaj s konferencama o planiranju in delitvi po delu in rezultatih dela smo tudi

celovito opredelili vlogo in naloge sindikatov v teh družbenih prizadevanjih.«

Temeljna misel referenta Martina Mlinarja je bila, da je in mora biti socialna politika del razvojne politike. Zato je razumljivo, da je najprej govoril o ključnih nalogah uresničevanja srednjeročnega razvojnega plana v obdobju 1981–1985. Pri tem je še posebej opozoril na uresničevanje politike gospodarske stan-

(Nadaljevanje na 2. strani)

V JANUARJU ZA ODSOTITEK POD DRUŽBENIM PLANOM

Leto 1982 smo v delovnem pogledu pričeli dokaj uspešno, saj smo po dokončni obdelavi podatkov dosegli pri skupni proizvodnji 99 % in pri gotovi 91,3 % operativnega programa s tem, da smo za prodajo izdelali 33.275,2 ton izdelkov.

TOZD PLAVŽ

Oba plavža sta v januarju obratovala dobro in so v njih izdelali 6,1 % več grodja, kot je bilo predvideno.

TOZD JEKLARNA

Kljub težavam zaradi pomanjkanja jeklenega odpadka in tujega grodja je martinarna obratovala v januarju izredno uspešno. Z doseženo skupno proizvodnjo 28.459,2 ton so presegli načrtovano količino za 2.159 ton ali 8,2 %.

Nekoliko slabše je obratovala elektro jeklarna, kjer je bilo v začetku meseca nekaj težav zaradi pomanjkanja sinter dolomita in oba remonta na obeh pečeh sta bila nekoliko daljša.

Tudi naprava za kontinuirno vli-vanje je obratovala zelo uspešno. Odšli so 5.034 ton gredic, kar je do-slej največja mesečna proizvodnja.

TOZD LIVARNA

V livarni so v januarju dosegli 94,1 % načrtovane skupne proizvodnje. Plana niso dosegli, ker ena ponev za žlindro zaradi težav pri vli-vanju ni bila oddita. Tujim naročnikom je bilo odpremljeno 36,3 ton.

TOZD VALJARNA BLUMING-ŠTEKEL

V TOZD Valjarna bluming štekel so v januarju dosegli 96,5 % načrtovane skupne proizvodnje. Glavni

(Nadaljevanje na 7. strani)

PROIZVODNJA V OSMIH DNEH FEBRUARJA

Pred zaključkom redakcije so nam iz statistične službe na sektorju za ekonomiko sporočili, da so proizvodne temeljne organizacije do vključno 8. februarja dosegle 34.221 ton skupne proizvodnje, kar je od skupno programirane proizvodnje v tem mesecu 29,6 %. Naj omenimo, da program skupne proizvodnje v tem mesecu predvideva 115.660 ton. Program blagovne proizvodnje za prodajo v februarju predvideva 34.290 ton, od tega so do vključno ponedeljka dosegli 9.190,9 ton ali 26,8 % mesečnega programa. Od skupno 12.300 ton programirane količine grodja v februarju so plavžarji v prvih osmih dneh izdelali 3.933,5 ton grodja ali 32 % mesečnega programa. Tudi v TOZD Jeklarna so od 36.500 ton programiranega surovega jekla do vključno ponedeljka že izdelali 12.176 ton ali 33,4 % mesečnega programa.

TRETJA KONFERENCA ZSS O SOCIALNI POLITIKI IN VARNOSTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

bilizacije, pri čemer je še izredno pomembno usklajevanje vseh vrst porabe z realnimi materialnimi možnostmi združenega dela in družbe. Zaostrene gospodarske razmere pa zahtevajo tudi izostranje in usklajevanje programov ter ciljev socialne politike, ki morajo spodbujati prizadevanja za doseganje večjih delovnih rezultatov, pa tudi pravičnejše uporabe sredstev, ki jih združujemo po načelu vzajemnosti in solidarnosti. Zato se v vsebini konference povezujejo prizadevanja za uveljavljanje pravih nosilcev socialne politike, kakor tudi preverjanje izhodišč in samoupravnih mehanizmov za uresničevanje te politike.

Družbena vloga in naloga sindikatov je, je nadaljeval podpredsednik, zagotoviti, da se bo delavec uveljavil kot gospodar svojega dela in njegovih rezultatov ter kot nosilec razvojne in v njej socialne politike in socialne varnosti. To pa morajo uveljavljati tudi vse ostale organizirane socialistične sile. V sindikatih je potrebno zato uporabiti vsa sredstva političnega delovanja, da bodo delavci lahko uveljavili svoje samoupravne pravice in obveznosti. Bodo organizacije Zveze sindikatov vodilni pobudnik za odpravljanje pomanjkljivosti na področju gospodarjenja in upravljanja, če bodo uveljavili socialistično samoupravljanje in vlogo delavcev v njem, potem si bodo med delavci pridobili ugled in odločilno prispevali k krepitvi socialne varnosti na podlagi dela in njegovih rezultatov ter medsebojne solidarnosti in vzajemnosti. To pa so temelji socialistične samoupravne socialne politike.

Martin Mlinar je v nadaljevanju poudaril, da so delavci v anketi, ki je bila izvedena v pripravah na tretjo konferenco, poudarili, da sindikati morajo predvsem skrbeti za izboljšanje življenjskega standarda in na drugo mesto postaviti zahtevo za uveljavljanje načela delitve po delu in rezultatih dela. Za tem je podrobno govoril o nalogah osnovnih organizacij in organov sindikata pri uresničevanju vseh teh nalog, pri čemer morajo delavci vplivati na celotno razvojno politiko. Pri tem pa je še posebej poudaril, da šele samoupravna povezanost ekonomske in socialne politike v enoten proizvodni odnos pomeni skupno sprejemanje odločitev o družbenem razvoju ter njuno medsebojno soodvisnost, povezanost in nujno uravnoteženost.

V svojem obsežnem poročilu je podpredsednik govoril tudi o materialnem in socialnem napredku, doseženem v zadnjem desetletju in to podkrepil tudi s podatki. Ob tem je dejal, da smo mnoge socialne cilje uresničili, čeprav nekatere med njimi tudi na račun zadolževanja in bodočega dohodka.

Govornik se je dotaknil tudi nekaterih protislovij in slabosti našega razvoja preteklih let, ki jih sedanjí družbeni trenutek odkriva v vsej ostrini. V reševanje teh vprašanj se mora sindikat kot politična organizacija delavskega razreda ustvarjalno vključiti in iskati pota, ki bodo družbeni razvoj usmerjale k uresničevanju gospodarske stabilizacije in socialnih ciljev. Za vse to pa se morajo sindikati tudi ustrezno usposabljanje.

Podpredsednik je za tem konkretno spregovoril o nalogah sindikatov na področju pridobivanja in delitve dohodka ter politike cen. V sklepnem delu svojega govora je podpredsednik Mlinar govoril še o področjih socialne politike, ki so najbolj pomembna, kot so zaposlovanje in izobraževanje, zdravstveno varstvo, varstvo pri delu in humani-

zacija dela, ohranjanje zdravih življenjskih razmer delovnih ljudi, o stanovanjskem gospodarstvu in varstvu otrok ter pokojninskem sistemu, pri čemer je zanimivo, da je v Sloveniji stopnja vseh vrst upokojevanja v zadnjem času dvakrat hitrejša od stopnje zaposlovanja, kar seveda odpira nove skrbi in nalaga nove obveznosti.

V razpravi, ki je sledila, je sodeloval tudi naš delegat Zoran Krejič.

Ker morajo osnovne organizacije in organi Zveze sindikatov konkretno opredeliti svoje naloge in določiti nosilce njihovega uresničevanja na osnovi na konferenci sprejetih akcijskih usmeritev in programa, se bomo v naslednjih številkah našega glasila k tem vprašanjem še večkrat vrnili.

OSEBNI DOHODEK V JANUARJU

(Nadaljevanje s 1. strani)

V mesecu januarju smo se močno približali programu skupne proizvodnje. K temu je pripomogla TOZD Jeklarna, v kateri so v prvem mesecu 1982. leta izdelali kar 42.307 ton surovega jekla in presegli mesečni program za 2,8%. V TOZD Plavž so izdelali 14.326 ton grodija in presegli svoje obveze za 6,1%. Poudariti moramo rekordno proizvodnjo TOZD Valjarne žice in profilov, ki je pripomogla k ugodnemu proizvodnemu rezultatu v prvem mesecu tega leta in k visokemu osebnemu dohodku tudi na ravni Železarn.

Stimulacija za rast produktivnosti je v povprečju za 1,1% nižja od decembrske. Zmanjšana je predvsem v predelovalnih TOZD, ker smo v tem mesecu izdelali precej manj gotovih izdelkov kot v decembru.

Učinek na ravni Železarn je za 1% višji kot v decembru. Največjo zaslugo za dvig učinka ima TOZD Jeklarna, ki je z visoko proizvodnjo dosegla tudi daleč nadpovprečni OD iz učinkovitosti.

Omeniti je vredno tudi nadure, ki so se v januarju krepko znižale. V decembru je bilo vseh plačanih nadur kar 55.663 ur (zajeta je tudi

izravnavna ur), v januarju pa so se znižale za 19.866, kar kaže, da je tudi dejanski obseg nadurnega dela manjši kot v decembru.

Se vedno ima TOZD Livarna največ ur na zaposlenega 210,8, takoj za njo je TOZD Hladna valjarina Jesenice z 200,4 ure na zaposlenega. V večini TOZD je število plačanih ur manjše kot v decembru zaradi dela, ki smo ga opravili za solidarnost.

Tudi ure za manjkajoče so se znižale v januarju za 1154 ur (december 10.634, januar 8.480). Zmanjšanje gre predvsem na račun TOZD Jeklarna, kjer je število ur za manjkajoče s 5735 v decembru padlo na 4243 ur v januarju, kar zgovorno pričča, da se razmere v tej TOZD izboljšujejo.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

PRIMERJAVA UR IN ZASLUŽKOV JANUAR 1982

Obdobje	Ur na zaposl.	OD na uro	DIN na zap. brez bolov. nad 30 dni	DIN na 182 ur brez bolov. nad 30 dni	% učinka 1981 = 100	Indeks OD
L 1978	182,7	32,19	5.881	5.859	34,4	48,0
L 1979	183,1	41,87	7.688	7.620	36,7	62,4
L 1980	182,3	50,35	9.176	9.164	40,0	75,0
L 1981	181,8	67,12	12.206	12.216	45,4	100,0
I-IX 1981	181,9	62,67	11.399	11.406	45,3	93,4
X 1981	183,3	66,32	12.157	12.070	45,4	98,8
XI 1981	175,8	74,32	13.063	13.526	46,4	110,7
XII 1981	186,1	74,90	13.939	13.632	45,6	111,6
I 1982	184,3	58,76	10.828	10.694	44,0	87,5
I 1982	184,5	78,22	14.436	14.236	46,6	116,5

KLJUB PROBLEMU IN TEŽAVAM UGODNI REZULTATI POŽARNE VARNOSTI

Poklicni gasilci naše Železarn sodelujejo pri gašenju požarov v Železarni in v vseh krajih jeseniške občine. Če je potrebno, se takoj odzovejo klicu za pomoč tudi izven tega območja. Pri tem uporabljajo sodobno opremo in sredstva, ki omogočajo najhitrejšo zadušitev ognja.

Seveda so za učinkovito pomoč najpomembnejši ljudje. Tu pa stanje ni najboljše. Starostna struktura je precej visoka, pri zdravniških pregledih pa so ugotovili slabo zdravstveno stanje gasilcev in reševalcev, razen tega pa jim kadra tudi primanjkuje, saj nimajo zasedenih vseh sistemiziranih delovnih mest. Na to vsekakor vpliva preizkušnja vrednotenja njihovih del in nalog, oziroma preslabo nagajevanje. Zato je ta čas v teku nov popis del in opravil, ki naj bi zajel in upošteval vse številne spremembe, ki so nastale glede zahtevnejših del in opravil v zvezi z modernizacijo opreme in tehnike, ki so jo vpeljali minula leta.

Vzgoja novih kadrov ni problem, saj imajo v svojih vrstah številne strokovnjake – teoretike in praktike, ki svoje znanje stalno prenašajo na nove, mlajše gasilce in reševalce. Vzgoja poklicnih gasilcev in reševalcev je vključena tudi v republiški program in šolanje. Osvojen znanje učinkovito in stalno prenašajo na kadre prostovoljnih gasilskih društev in pripadnike gasilskih enot civilne zaštite.

V okviru te poklicne gasilske in reševalne čete Železarn vsako leto prirejajo vrsto tečajev za prostovoljne in poklicne gasilce, tečaje za civilno zaščito, tečaje za radiobiološko in kemično zaščitno enoto, za usposabljanje delavcev temeljnih organizacij v okviru nalog, ki jih imajo pri preventivi in prepreče-

vanju ter gašenju požarov in podobno. Za usposabljanje in izpopolnjevanje uporabljajo tudi sodobne filme, ki nakazujejo pravilne pristope za gašenje in reševanje v primerih elementarnih nesreč, požarov pa tudi vojne.

Ob podajanju splošne ocene so ugotovili, da so disciplina, odnos do dela in tovarništvo v tej gasilski in reševalni enoti na primerni višini, da vsi s polnim čutom odgovornosti opravljajo zaupane naloge in da so tudi zato rezultati na področju varstva pred požarom ugodni.

B. B.

Varilec pri varjenju hladno oblikovanih profilov (Foto I. Kučina)

PREDSTAVLJAMO VAM PREDSEDNIKE SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Predsednik odbora samoupravne delavske kontrole v naši Železarni je JOŽE KLICEK. Pogovarjala sva se za komandnim pultom dresirnega ogrođa v Hladni valjarni na Beli.

»Seje sklicujemo, ko se nabere dovolj gradiva za obravnavo, ki se zbira na CPSI, ali pa ga delavci pošiljajo naravnost meni.« je povedal Jože o delu odbora samoupravne delavske kontrole. »Najpogostejše obravnavamo disciplinske prekrške, proizvodno problematiko, trošenje denarja za reprezentanco, razna potovanja v tujino ali znotraj naših meja in podobno. Pogosto dobivamo tudi pritožbe raznih delavcev. Moram pa poudariti, da to ni prav. Praviloma bi se delavci morali najprej obrniti na odbore samoupravne delavske kontrole svoje temeljne organizacije, šele če tam ne bi mogli rešiti zadeve, naj bi se obrnili na nas. V vsaki temeljni organizaciji imamo samoupravno delavsko kontrolo in naš odbor spremlja njihovo delo. Pregledujemo zapisnike njihovih sestankov, žal pa moram povedati, da so ponekod premalo aktivni. Večkrat bi se morali sestajati in obravnavati probleme svoje temeljne organizacije, ne pa da to opravlja odbor na nivoju Železarn.«

Ravno tako so prepustili sodišču združenega dela problematiko vračanja stipendij za tiste študente, ki se po končanem študiju niso zaposlili v Železarni. Odbor kontrole tudi koriščenje avtomobilov, obravnava proizvodne piane, kvartalna in polletna poslovna poročila, samoupravne akte in podobno. Dobro sodelujejo s strokovnimi službami. Z materiali, ki jim ga te dostavljajo in ki jih potrebujejo pri svojem delu, nimajo problemov.

Potrudili se bodo, kot je povedal Jože, da se bo v bodoče na sejah samoupravnih organov bolj slišal glas samoupravne delavske kontrole. Ta bi morala, po njegovem mnenju, imeti boljši pregled nad delom v samoupravnih organih, oziroma nad sprejemanjem in izvajanjem raznih sklepov.

»Največ spodbud za delo našega odbora bi moralo prihajati iz sindikata, predvsem v temeljnih organizacijah. Tam bi morali tudi boljše poznati naše delo. Sodelujemo s konferenco sindikata Železarn in

Delo v odboru samoupravne delavske kontrole ni lahko. Že zbiranje gradiva za seitanke je težavno. Mnogo je nepravilnosti, za katere sploh ne vemo, ker nas o tem nihče ne obvesti. Dobivamo tudi dosti anonimnih sporočil ali prijav, ki pa jih nismo dolžni preverjati. Mnogokrat se tudi zgodi, da pride kdo k meni in pove, to in to se dogaja, kar ni prav. Vsakemu rečem, naj to napiše in se tudi podpiše. Toda brž ko jim to predlagam, ljudje že niso več pripravljeni sodelovati.

Mislim, da bi ljudje lahko več sodelovali z odbori samoupravne delavske kontrole v svojih temeljnih organizacijah. Te možnosti do sedaj niso dovolj izkoriščene, zato samoupravna delavska kontrola nima tiste vloge, ki bi jo lahko imela, čeprav je več ljudi, ki se zavedajo njenega pomena in ki delo odborov tudi spremljajo in spodbujajo.

Odbor redno pregleduje izvrševanje sklepov poslovnega odbora in delavskega sveta Železarn. Če bi prišlo do kakšnega nepravilno sprejetega sklepa, je dolžnost odbora, da to prepreči. Obravnavajo tudi sklepe odbora za gospodarstvo in odbora za splošne zadeve.

Zelo na široko so obravnavali nadurno delo v Železarni, ki se je že nevarno razbohotilo. Mnogokrat so se nadure opravljale, ne da bi bile potrebne. Na odboru samoupravne delavske kontrole nimajo nič proti opravljanju nadurnega dela, toda le takrat, ko je to res potrebno. Odbor je zato sklenil, da morajo odbori samoupravne delavske kontrole v temeljnih organizacijah nameniti več pozornosti kontroli nadurnega dela. Praksa je pokazala, da so na tem področju dosegli dobre rezultate. Tudi ure za manjkajoče so se včasih pisale kar tako. Odbor je sklenil, da imajo delavci pravico do ur za manjkajoče le, če opravijo delo tako, kot če bi bil manjkajoči delavec na delovnem mestu. Tudi ta sklep so posredovali odborom samoupravne delavske kontrole v temeljnih organizacijah.

Na zadnji seji v prejšnjem mandatni dobi so obravnavali tudi problematiko prehrane v Železarni. Jože meni, da je prehrana v Železarni sedaj bolj urejena kot prej. Velik napredek je dosežen v kvaliteti obrokov, pa tudi delitev sama je bolj urejena. »Kljub temu opažam«, je še dodal, »da pripravljene pakirani obroki pri delavcih niso priljubljeni, zato jih tudi ne kupujejo tako pogosto, kot ostalo hrano. Zato bo na tem področju treba še dosti narediti.«

Obravnavali so tudi spore zaradi inovacij, toda to problematiko so prepustili sodišču združenega dela.

tam so vedno pripravljene na sodelovanje in v mnogih primerih nam pomagajo iskati rešitve. Kljub vsemu se samoupravna delavska kontrola še vedno »lovi« pri svojem delu. To pa ni samo naša težava, ampak se s podobnimi problemi otepa tudi drugod.

Povedal je tudi, da imajo seje vedno v popoldanskem času in da se delegati redno udeležujejo sej, kljub temu pa ima sam včasih težave pri delu v odboru zaradi obveznosti na delovnem mestu.

Jože je prvi valjavec na dresirnem ogrođu, torej pri zadnji fazi valjanja preden gre izdelek v adjustažo.

V Železarni dela že od 1953. leta, ko je prišel na Jesenice. Sprva je tri mesece delal na prometu, potem pa na stari pražilni peči na plavžu. Od tam je odšel k vojakom, in ko se je 1957. leta vrnil, je začel delati v hladni valjarni na Jesenicah. Od tam je leta 1976 odšel v novo hladno valjarno na Beli.

Na Jesenice je prišel iz Varaždina za bratom, ki je bil tukaj še kot partizan. Slovensko govori tekoče in brez naglasa. Pravi, da zato, ker se je veliko družil z domačini, pa tudi sicer imajo Varaždinci bolj mehko govorico, ki je podobna slovenščini.

Poročen je in živi na Jesenicah. Veliko prostega časa mu vzamejo razni sestanki, saj ima dosti zadolžitev. Med drugim je bil predsednik regionalne zdravstvene skupnosti, predsednik delavskega sveta v TOZD Hladna valjarna Bela, v letih 1957 in 1958 pa predsednik mladinske organizacije v predelovalnih obratih. Opravlja tudi, kot sam pravi, dosti raznih manjših funkcij. Lani si je kupil tekaške smuči, toda letos še ni stal na njih. Ni časa, pravi.

Pod Sava žerjavom (Foto I. Kučina)

KADROVSKA POLITIKA IN PROBLEMATIKA V LETU 1981

Uveljavljanje človeka – subjekta pri delu in v družbi je nujen pogoj za hitrejšo in uspešnejšo materialno rast družbe ter razvoj socialističnih samoupravnih odnosov. To pa se med drugim odraža tudi v tem, da so delovni ljudje nosilci kadrovske politike v socialistični samoupravni družbi. Ta načela so bila upoštevana v planu del in nalog kadrovskega sektorja naše železarne za leto 1981. V njem so predvideli bodoče dogodke v razvoju temeljnih organizacij, delovnih skupnosti, delovne organizacije in okolice, na osnovi katerih bi dosegli čim boljše rezultate.

Glede na vsebino in pomen plana za leto 1981 lahko povzamemo, da je vsa kadrovska dejavnost odvisna od človeka in njegove samoupravne aktivnosti v temeljnih organizacijah, delovnih skupnostih in delovni organizaciji ter širšem družbenem prostoru. Kadrovski plan je eden od temeljev planiranja, ki pa ni izoliran, temveč z ostalimi planskimi kazalci povezan celota. Realizacija plana zato ni odvisna le od dela strokovne službe, temveč od vseh zaposlenih v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih ter od povezovanja teh z okolico.

Dela in naloge kadrovskega sektorja so bile v letu 1981 usmerjene k čim racionalnejšemu zaposlovanju že obstoječih kadrov, s čimer naj bi se odpravilo nezadovoljstvo pri kadrih in s tem pogojen visok odstotek inflacije ter absenzizma, oziroma odsotnosti, izboljšala kvalifikacijska struktura in socialno stanje delavcev ter omogočilo vključevanje v samoupravne in interesne aktivnosti. Pravilna organiziranost in izkoriščenost kadrov in ostalo naj bi povečalo tudi interes za delo ter aktivnosti pri samoupravnem odločanju. Kadrovski sektor ugotavlja, da so naloge za temeljne organizacije in delovne skupnosti, katerih rešitev je bila odvisna le od njih, v celoti izvedli, ostale naloge in realizacija predlogov strokovnih nalog v praksi pa so bile izvedene v manjšem obsegu.

LANI V POPREČJU 100 MANJ ZAPOSLENIH KOT LETO POPREJ

Ceprav je bilo 31. decembra 1981 v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih naše železarne zaposlenih 6.438 delavcev ali 60 več kot na isti dan leto poprej, je znašala poprečna zaposlenost lanske leto le 6.381 delavcev ali 101 manj kot poprečno v letu 1980 in 153 manj, kot je znašal plan zaposlenih, ki pa je bil za 183 delavcev nižji kot leta 1980. Do konca leta se je zaposlenost nekoliko izboljšala in smo za planom zaostajali le še za 96 delavcev.

V lanskem letu je sklenilo delovno razmerje v TOZD in delovnih skupnostih 851 delavcev ali 147 več kot leto poprej. V enakem času je delovno razmerje prekinil 801 delavec, oziroma 66 manj kot leto 1980, in sicer zaradi redne upokojitve 97 (1980 – 101), invalidske upokojitve 28 (1980 – 52), lastne odpovedi 231 (1980 – 249) in disciplinske odpovedi 274 (1980 – 291). Lani je umrlo 29 naših sodelavcev, oziroma enako število kot leto poprej. Zaradi odhoda v JLA je prenehalo delo 142 delavcev ali trem več kot leto 1980. Med temeljnimi organizacijami in delovnimi skupnostmi je bilo lani 127 prestopov, oziroma 37 manj kot leto poprej.

Delovno razmerje je prekinilo manj delavcev kot v letu 1980, kar kaže na začetek ustaljevanja kadra zaradi zunanjih pa tudi notranjih pogojev (težja zaposljivost drugje, izboljšanje delovnih pogojev, reševanje stanovanjskih vprašanj, ustreznost razporeditve, zadovoljstvo z osebnim dohodkom in podobno). Kljub napredku pa je še vedno preveč samovoljnih prekinitev delovnega razmerja, ko delavec brez kakršnekoli informacije ali zahteve zapusti TOZD, kar vnaša določen nered v organizacijo dela.

BOLEZENSKA ODSOTNOST SE V PORASTU

Skupna poprečna odsotnost v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih je bila 19,10% ali za 0,13% večja kot leto 1980. To v odnosu na poprečno število zaposlenih pomeni, da je bilo poprečno dnevno odsotnih 1.219 delavcev. Še vedno je v porastu bolezenska odsotnost, ki je lani v poprečju znašala 8,33%, oziroma 0,54 odstotkov več kot leto poprej. To pomeni, da je bilo zaradi bolezni poprečno dnevno odsotnih 532 delavcev.

Odsotnost zaradi koriščenja rednih letnih dopustov je v skupni odsotnosti predstavljala 9,78% ali 0,11% manj kot v letu 1980, zaradi izredno plačanega dopusta 0,47% (1980 – 0,61%), neplačanega dopusta 0,10% (1980 – 0,12%), vojaških vaj in raznih pozivov 0,07% (1980 – 0,13%) in neupravičenih izostankov 0,35% (1980 – 0,43%).

Ob tem kadrovska služba ugotavlja, da je bila zelo slabo načrtovana odsotnost zaradi koriščenja rednega letnega dopusta, še slabše pa izvajana. Preveč dopusta je ostalo za mesec december, kar je povzročalo dodatne težave pri opravljanju nalog in opravil. V času dopustov je

kadrovska služba povečano odsotnost pokrivala z zaposlovanjem dijakov in študentov za določen čas, kar se je izkazalo kot zelo uspešno.

Po kriterijih čiste fluktuacije je Železarno zapustilo 460 delavcev, kar predstavlja 7,21% v odnosu na število vseh zaposlenih, vendar je za 0,38% nižja kot leto poprej. Po visokem deležu fluktuacije izstopajo TOZD Jeklarna 15,2% (1980 – 13,1%), TOZD Valjarna bluming-ščekel 12,5% (1980 – 13,1%) in TOZD Hladna valjarna Bela 11,7% (1980 – 16,8%). Izobrazbena struktura fluktuantov se ni bistveno spremenila, pomembno pa se je zmanjšal odhod delavcev z višjo in visoko šolo.

14.259 PRIMEROV BOLENIJ ALI 1.102 VEČ KOT LETA 1980

Podatki, ki jih zbira zdravstveno socialna služba na kadrovskega sektorja, izkazujejo v letu 1981 14.259 primerov bolnih delavcev ali 1.102 primera več kot leto 1980.

Podrobni pregled bolezenske odsotnosti pokaže, da je v skupni odsotnosti odpadlo 4,28% na bolezensko odsotnost do 30 dni (1980 – 3,80%), 2,41% nad 30 dni (1980 – 2,41%), 0,13% na nego družinskega člana (1980 – 0,12%), porodniški dopust 0,71% (1980 – 0,66%), skrajšani delovni čas 0,08% (1980 – isto) in nezgode pri delu 0,69% (1980 – 0,72%). Podrobni pregled po mesecih kaže, da se bolezenska odsotnost nad 30 dni giblje dokaj konstantno med 2,10 in 2,72%, nasprotno pa bolezenska odsotnost do 30 dni variira med 3,43 in 5,66% doseženih v januarju, čemur sledi marec s 5,10, junij s 5,04, februar s 4,57, oktober in september s 4,38 oziroma 4,36, maj 4,21% itd. Bolezenska odsotnost zaradi nezgod pri delu se po mesecih giblje med 0,59% (november) in 0,94% (marec).

V letu 1981 so imeli največjo bolezensko odsotnost v naslednjih temeljnih organizacijah: Jeklarni – 13,2%, Elektrode – 13,2%, Družbena prehrana – 12,9%, Žičarna – 12,3%, Profilarna – 11,7%, Valjarna žice in profilov – 11,5% in Jeklarna – 10,0%. Za primerjavo navajamo še največjo bolezensko odsotnost po TOZD v letu 1980: Elektrode – 14,1%, Profilarna – 13,4%, Družbena prehrana – 12,8%, Valjarna žice in profilov – 11,3%, Jeklarni – 11,2%, Žičarna 10,0% itd.

Med obolenji se najpogostejše pojavljajo »neopredeljiva obolenja« – 15,9%, sledijo pa obolenja dihal – 13,9%, obolenja kosti in sklepov – 8,5% itd.

Lansko leto je bilo iz sredstev Železarne izplačano za nadomestila osebnega dohodka zaradi bolezenske odsotnosti do 30 dni 27.126.656,20 dinarjev, leto poprej pa 20.415.391,30 dinarjev. Za bolezensko odsotnost nad 30 dni je bilo iz sredstev občinske zdravstvene skupnosti izplačano 15.903.548,80 din nadomestil osebnega dohodka (1980 – 14.899 milijonov 9.556,00 din) in iz sredstev skupnosti otroškega varstva 3.897.634,70 din (1980 – 1.619.948,20 dinarjev).

Na rešilnih postajah Železarne je bilo lanske leto opravljenih 33.810 storitev, predvsem zaradi poškodb in preobvez, kar pa je nekoliko manj kot leta 1980. Fizioterapijo je obiskalo 631 delavcev ali 27 manj kot leto poprej.

Na osnovi sklepa delavskega sveta delovne organizacije Železarna Jesenice z dne 18. novembra 1981 in v skladu z 91. členom statuta delovne organizacije Železarna Jesenice ter 123. in 125. člena samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo Železarna Jesenice objavlja razpisna komisija

RAZPIS

prostih del in nalog člana poslovnega odbora za ekonomsko področje delovne organizacije Železarna Jesenice za mandatno dobo štirih let.

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, za navedena dela oziroma naloge izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visokošolsko izobrazbo in pet let uspešnega dela v gospodarstvu,
 - da je angažiran družbenopolitični delavec z ugledom v širši družbeni skupnosti,
 - da ima ustvarjalen odnos do uveljavljanja in uresničevanja samoupravljanja, do naše politične usmeritve, da je pošten, da odgovorno gospodari z družbenimi sredstvi, da spoštuje zakonitost, da ima pravičen odnos do ljudi ter da je sposoben povezovati pravice z dolžnostmi in odgovornostmi.
- Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo za člana PO« v roku 15 dni po tem razpisu, na naslov SOZD SZ – Železarna Jesenice, o. sol. o., Jesenice, Cesta železarjev 8.

leto poprej, od tega 70,8% delavcev, ki so bili v bolezenskem staležu, kar je 0,9% več kot v prejšnjem letu.

VEČJE ŠTEVILO PREVENTIVNIH PREGLEDOV

Skupaj z dispanzerjem za medicinsko dela, prometa in športa je bilo v lanskem letu pregledanih 3.151 delavcev iz TOZD in delovnih skupnosti Železarne, 1.195 delavcev iz drugih organizacij združenega dela in 765 z napotnico zdravnika. Število pregledov se je v primerjavi z letom nazaj povečalo. Za preglede delavcev TOZD in delovnih skupnosti naše železarne je bilo obratni ambulantni izplačano 5.119.787,65 din, za druge organizacije združenega dela pa je bilo opravljeno pregledov v vrednosti 41.914,20 din.

V ŽELEZARNI ZAPOSLENIH 506 INVALIDNIH OSEB

Invalidska komisija je v lanskem letu ocenila 154 delavcev, in sicer največ z invalidnostjo tretje kategorije (42). V primerjavi z letom nazaj je bilo ocenjenih 28 delavcev manj, predvsem pa se je zmanjšalo število ocenjenih s tretjo kategorijo invalidnosti.

Vzroki za nastanek invalidnosti tretje kategorije po dominantnih diagnozah so predvsem: obolenja kosti, mišic in vezivnega tkiva, obolenja srca in ožilja, nezgode itd. Za nastanek invalidnosti prve kategorije so na prvem mestu obolenja srca in ožilja. Poprečna starost invalidov tretje kategorije je bila 45 let, prve kategorije pa 51 let. Šest delovnih invalidov se je lanske leto usposobilo za druga ustrezna dela.

Ob koncu leta 1981 smo imeli v Železarni zaposlenih 506 invalidnih oseb, to je delavcev z zoženo delovno sposobnostjo.

Kontrolor bolezenske odsotnosti je v letu 1981 opravil 590 obiskov pri 510 delavcih. Ugotovil je, da je 14,5% bolnikov (74 delavcev) kršilo zdravnikova navodila.

Pri izvajanju ukrepov služba podarja, da so jih dosti dosledno izvajali, predvsem s strani lečečih zdravnikov. Pri tem pa opažajo, da so prijave iz TOZD pomanjkljive, prav tako pa se tudi prekrški zaradi težav na disciplinski komisiji prepočasno rešujejo.

Na zdravljenje proti alkoholizmu je bilo v ustrezne ustanove poslanih 44 delavcev, na ponovno pa 14. Ambulantno se je proti alkoholizmu zdravilo 18 delavcev.

V zvezi z ostalo problematiko je socialna delavka obravnavala medsebojne odnose v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih in doma, otroško varstvo, ekonomske težave v posameznih družinah in podobno.

Zdravstveno-socialna služba na kadrovskega sektorja je sodelovala v akciji cepjenja proti gripi, ki je slabo uspela, saj je bilo cepljenih le 3,2% vseh zaposlenih in pri krivodajski akciji, katere se je udeležilo 837 delavcev Železarne ali okrog 13% vseh zaposlenih.

Zobozdravstveni delavci so opravili v dopolnilnem delovnem času 485 delavcem 2860 storitev, za kar je Železarna plačala obratni ambulantni 678.424,00 din.

V sklepu tega dela poročila kadrovske služba navaja, da so si v načrtu poleg ostalega zadali naloge, da bodo zasledovali bolezensko odsotnost in pripravljali ukrepe ter strokovne predloge za zmanjšanje tovrstne odsotnosti. Vendar ugotavljajo, da kljub spremljanju, analizi in dogovarjanju ni bil storjen premik v znižanju bolezenske odsotnosti. Zato, poudarjajo, bodo morali to področje še podrobneje obravnavati in v reševanje vključiti vse prizadete in pristojne dejavnike.

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

RAZPORED DEŽURNIH ŽELEZARNE OD 15. DO 21. FEBRUARJA

15. februarja, MARTIN ŠKETA, vodja SEO, Bled, Alpska 1, štev. tel. 77-130;
16. februarja, JOŽE KRAMAR, vodja TOZD Energetika, Dovje 11, Mojstrana;
17. februarja, FRANC RAVNIHAR, vodja TOZD Valjarna žice, Lipce, 7/a;
18. februarja, JOŽE KOŠIR, vodja TOZD Transport, Mojstrana, Triglavška 17, štev. tel. 89-022;
19. februarja, LEON MESARIČ, vodja TOZD Želblarna, Jesenice, Tito-va 3, štev. tel. 81-216;
20. februarja, SASO KAVČIČ, vodja TOZD HV Jesenice, Jesenice, Tito-va 85, štev. tel. 81-413;
21. februarja, JANEZ POLJŠAK, vodja splošnega sektorja, Hrušica številka 12.
Dežurstvo se opravlja vsak delovni dan od 14. do 7. ure naslednjega dne zjutraj, in sicer tako, da je dežurni v tem času dosegljiv doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 7. ure do 7. ure naslednjega dne. V času dežurstva mora dežurni opraviti en obhod po Železarni, svoja opažanja vpisati v dežurno knjigo ter o tem tudi poročati naslednji dan ob 7. uri članu poslovnega odbora Božu Bartelju.

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 15. 2.	VANDA ENIKO	MITJA KERSNIK
TOREK – 16. 2.	STANE MENCINGER	MARJAN ENDLIHER
SREDA – 17. 2.	JOŽE CEJ	STANE ERZEN
ČETRTEK – 18. 2.	AVGUST NOVŠAK	DUSAN BAK
PETEK – 19. 2.	MARJAN DROLC	JOŽE HRIBAR
SOBOTA – 20. 2.	MATIJA URH	VINKO ROTAR
NEDELJA – 21. 2.	IVO LEBAN	FRANC NECIMER

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 15. do 20. februarja bodo delale naslednje obratne ambulante: dopoldne: II. obratna ambulanta – dr. Nada Jensterle in III. obratna ambulanta – dr. Lidija Stare, popoldne: I. obratna ambulanta – dr. Nada Jensterle in IV. obratna ambulanta – dr. Marija Može-Kovačič. V soboto, 20. februarja, samo dopoldne: I. obratna ambulanta – dr. Nada Jensterle in IV. obratna ambulanta – dr. Marija Može-Kovačič. Dispanzer za borce: IV. obratna ambulanta – dr. Marija Može-Kovačič. ZOBNE AMBULANTE: dopoldne: II. zobna ambulanta – dr. Alojz Smplej. Za borce v četrtek, 18. februarja, popoldne. III. zobna ambulanta – dr. Bela Gazafi. Popoldne: I. zobna ambulanta – v. dent. Viktor Stražisar. V soboto, 20. februarja, samo dopoldne: I. zobna ambulanta – v. dent. Viktor Stražisar.

Po sklepu 9. seje odbora za delovna razmerja TOZD Remontne delavnice, ki je bila dne 19. januarja 1982, dajemo

OBJAVO

za proste delovne naloge

1. skladiščnik instalacijskega oddelka, šifra 8696, D-3, 5 ktg. 1 oseba
2. skladiščnik GRD, šifra 8874, D-3, 5 ktg. 1 oseba

Pogoji za opravljanje delovnih nalog:

- Ad. 1 – poklicna šola in tečaj za skladiščnika
- Ad. 2 – trgovska šola in tečaj za skladiščnika
- zaradi fizičnih naporov je delo primerno za moškega
- odslužen vojaški rok

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na kadrovskega sektorja železarne Jesenice, z oznako »za TOZD Remontne delavnice«.

Posebne prijavnice dobite pri kadroviku ali v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

KADROVSKO GIBANJE V JANUARJU

	SKLIFNILI DEL. RAZMERJE			PREKINILI DEL. RAZMERJE			plan. št. del. za 1.82	del. lanskega stanja
	iz JLA	skl. del. skupaj	ostali	iz JLA	skl. del. skupaj	ostali		
FLAVČ	1						220	219
JEKLARNA		11	11	3	3	1	720	697
VALJARNA		2	2				89	90
VALJ. BL. ST.		6	6	4	3		408	399
VALJ. ŽICE		5	5	1		1	185	178
VALJ. DEB. FL.		1	1				168	167
HL. VALJ. BELA		5	5	1	2	1	290	278
HL. VALJ. JES.		1	1	2	1		225	221
ŽIČARNA		1	1				283	271
PROFILARNA					1	1	80	74
VRAČ. FODS.				1			70	68
JEKICOVLEK				2	1		160	153
ELEKTRODE		1	1				260	250
ŽELBLARNA		1	1				85	86
STROJ. DEL.		3	3	5	1		335	320
REMONTNE D.		2	2	3	1		515	511
VZDRŽEVANJE	1	1	2	9			548	552
ENERGETIKA				1	1		245	244
TRANSPORT		7	7	1	3	1	380	374
DS KO-FI							283	285
DS K S I + priprava	1	2	3	7	2		353	346
DS E T N							492	475
DRUŽB. PREHR.		2	2	1	1		173	169
SKUPAJ	2	1	51	54	41	12	6567	6427

INVALIDSKO STA BILA UPOKOJENA: ERNEST BALEK, 1929, Jeklarna – 27 let in pol v ŽJ in STJEPAN BEUK, 1922, Valjarna žice – 20 let in pol v ŽJ.

Upokojenima sodelavcema želimo, da bi dolgo uživala težko zaslužen pokoj!

UMRL: PAVEL BALOH, 1933, Transport – 28 let in pol v ŽJ. Svojem naše iskreno sožalje!

TOZD Hladna valjarna Bela

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik delavskega sveta TOZD Hladna valjarna Bela Miha Sajovic je sklical 8. redno sejo 28. januarja. Delegati delavskega sveta TOZD Hladna valjarna Bela so najprej sprejeli na znanje poročilo o delu inventurnih komisij zalog in sredstev za leto 1981, ki jih je posredoval predsednik centralne inventurne komisije Zdravko Jamar.

Po pregledu zapisnikov inventurnih komisij so ugotovili naslednje: potrdijo se vsi zapisi inventurnih komisij za osnovna sredstva, investicije v teku, nedovršeno proizvodnjo, gotove izdelke, polizdelke v drugih TOZD, polizdelke za nadaljnjo predelavo, skladišče R-3 ter v skladu s predlogom inventurne komisije vsi prenosni, likvidacijski ter odpisi količinskih in vrednostnih razlik.

Delegati niso soglašali z odpisom terjatve za pokrivanje izgube za TOZD ZTP Ljubljana v znesku 1.104.909,90 din in s predlogom odpisa neizterljivih terjatev (fakturirani osebni dohodki za Edvarda Hafnerja) Hokejske zveze Jugoslavije, ki znaša 19.106,70 din. V zvezi s tem so le delno potrdili predlog inventurne komisije za popis denarnih sredstev, terjatev in obveznosti.

Delavski svet je potrdil elaborat vseh inventurnih komisij TOZD, ki izkazuje: 1.140,00 din viška in 2.149.472,38 din manjka.

V nadaljevanju se je delavski svet obravnaval pritožbo Hilmijske Oraščanina na sklep skupne disciplinske komisije, s katerim mu je bil izrečen ukrep prenehanje delovnega razmerja.

Po pregledu vsega gradiva in mnenj ter izjave kršitelja so sprejeli sklep, da se delavci zahtevajo za varstvo pravic delno ugodijo s tem, da se odločba skupne disciplinske komisije Zelezarne spremeni v prenehanje delovnega razmerja v TOZD Hladna valjarna Bela pogojno za dobo enega leta. Sklep je bil sprejet s 15 glasovi (eden vzdržan) od skupno 19 izvoljenih delegatov delavskega sveta.

Pregled izvrševanja sklepov 8. seje je delegatom delavskega sveta posredoval pomočnik vodje TOZD Janez Jamar. V pregledu je bilo ugotovljeno, da so vsi sklepi izvršeni, sklep 2.3.1. o ugovoru delavcev na kadrovanje odbora za delovna razmerja na dela in naloge vodja proizvodnje žarilnice in programer za valjanje, ki ni bil sprejet s potrebno večino, pa je delavski svet obravnaval v nadaljevanju.

Delegati so sprejeli na znanje odgovor, ki ga je posredoval raziskovalni oddelek v zvezi s planirano višino ur, ki jih bo predvidoma RO porabil za usluge za raziskave v TOZD HVB. Delavski svet je v zvezi s tem zadalil vodstvo TOZD, da naroča le tiste raziskave, ki so nujno potrebne za zagotovitev kvalitetnih izdelkov.

Delavski svet je na opozorilo pravne službe Zelezarne ponovno obravnaval pritožbe delavcev na razporeditev odbora za medsebojna delovna razmerja za dela in naloge vodja proizvodnje žarilnice in programer za valjanje ter sprejel sklep: Ker predlagani sklep pod točko 2.3.1. na 8. seji delavskega sveta ni bil sprejet s potrebno večino, se pritožba Miha Hladnika zavrne. Delavski svet ugotavlja, da Miha Hladnik ne izpolnjuje pogojev glede strokovne izobrazbe, ki je potrebna za opravljanje teh del in nalog.

Delavski svet je potrdil odločitev odbora za medsebojna delovna razmerja s 15 glasovi (eden vzdržan) od skupno 19 izvoljenih delegatov.

Odlučitev odbora za delovna razmerja o razporeditvi Zmagoslava Zagarja na dela in naloge »programer za valjanje« za dobo enega leta niso potrdili s potrebno večino, ker je zanj glasovalo le devet delegatov (7 vzdržanih) od skupno 19 izvoljenih delegatov.

Delavski svet je zahteval, da odbor za delovna razmerja preveri postopek kadrovanja za dela in naloge programer za valjanje z upoštevanjem pritožb delavcev. Odboru so priporočili, da po potrebi lahko navedena dela in naloge objavi. Sklep delavskega sveta je bil sprejet s 13 glasovi (trije vzdržani).

V nadaljevanju je delavski svet ugotovil, da je na podlagi razprav na sestankih SDS predlog dopolnitve dohodkovnih odnosov storitvenih TOZD sprejet s pripombo, ki sta jo posredovali dve SDS: V skladu z uveljavljanjem vloge svobodne menjave dela bi morale proizvodne TOZD obravnavati plane storitvenih TOZD, da bi bili delavci proizvodnih TOZD seznanjeni z razdeljenim planom storitvenih doma in zunaj delovne organizacije.

Delavski svet je na podlagi razprav na sestankih SDS ugotovil, da je predlog dopolnil k samoupravnim sporazumom SIS sprejet z naslednjimi pripombami:

Plane, ki so bili izdelani na osnovi 20 % povišanja cen, je treba popraviti v skladu z zvezo in republiško resolucijo o cenah. SIS bi morale poskusi svoje notranje rezerve in se obnašati bolj stabilizacijsko. Skupnost za otroško varstvo naj v letu 1982 bolje planira sredstva, da se ne bi ponovila situacija iz leta 1981. Del sredstev za telesno kulturo naj se porazdeli za rekreacijske športe. Dodatek v višini 0,10 % za objekte telesne kulture je previsok, opusti naj se tudi program zaključnega srečanja gledaliških skupin Slovenije zaradi pomanjkanja sredstev.

Delavski svet je obravnaval samoupravni sporazum o izvajanju vzgojno-izobraževalnih programov, ki ga je posredoval pomočnik vodje TOZD Janez Jamar. Delegati so predlagani sporazum sprejeli s tem, da kadrovski sektor organizira uvalne seminarje za vsako skupino.

TOZD Žičarna

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V zbornici HV2 je bila 29. januarja 8. redna seja delavskega sveta TOZD Žičarna. Na začetku so delegati ugotovili, da so bili sklepi zadnje seje izvršeni.

V nadaljevanju so sprejeli poročilo predsednika centralne inventurne komisije o inventuri premoženja TOZD Žičarna. Tako je bilo na dan 31. decembra 1981 ugotovljeno sledeče stanje: za osnovna sredstva — nabavna vrednost 464.054.946,00 din, opisana vrednost 381.518.311,00 din in sedanja vrednost 82.536.635,00 din. V poročilu inventurne komisije ni bilo ugotovljenih viškov ali manjkov.

Za investicije v teku je bilo ugotovljeno stanje 5.638.569,35 din, ki se ujema s knjigovodskim. Za surovine in materiale je bila ugotovljena vrednost materiala 50.694.036,15 din in vrednost vložka 9.239.425,20 din, kar se ujema s stanjem na kartoteki v materialnem dnevniku.

Za nedokončano proizvodnjo je bilo knjižno stanje 1.324.311 ton v vrednosti 32.595.265,00 din, dejansko stanje pa je bilo 1.599.840 ton v vrednosti 42.848.899,54 din; 275.529 ton viška v vrednosti 10.253.632,54 dinarjev.

Za polproizvode se knjižno stanje ujema z dejanskim in znaša količinsko 47.871 ton in vrednostno din 1.162.143,97 dinarjev v skladišču 32. V skladišču 36 je bilo knjižno stanje 42.747 ton vlečene žice v vrednosti 1.174.283,99 din, dejansko stanje je bilo 72.045 ton v vrednosti 1.836.678,20 din. Ugotovljen je bil torej višek 29.298 ton v vrednosti 662.494,21 din.

V skladišču 37 je bilo knjižno stanje 342.478 ton oziroma 7.780.481,23 din, dejansko stanje je bilo 376.726 ton oziroma 8.461.125,57 din, viška je bilo za 32.248 ton oziroma 680.644,34 din. Komisija je ugotovila, da je do razlik prišlo v TOZD Elektrode in TOZD Zebjarna pri porabi našega vložka.

Za gotove proizvode je bilo knjižno stanje 375.461 ton v vred-

Potrdili so predlog, da se učencem 1. letnika nagrada ne odobri, predlogi za nagrade ostalih letnikov pa morajo biti predloženi delavskemu svetu v obravnavo. Delavski svet tudi pooblašča kadrovski sektor za podpisovanje samoupravnih sporazumov za vse ostale usmeritve, če se vsebinsko ne razlikujejo od sporazuma za metalurško in kovinsko predelovalno industrijo.

Delavski svet je na podlagi razprav na sestankih SDS ugotovil, da je predlog kriterijev za poravnavo sprejet s pripombo: Pri izračunu kriterijev za leto 1982 je treba pod točko 4 upoštevati namesto operativnega programa — realizacijo proizvodnje glede na realizirano preskrbo z vložkom.

Delavski svet je na predlog izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata imenoval volilno komisijo v sestavi: Mladen Azinovič, Branka Rozman, Branko Suvak, Vinko Skumavec, Majda Sušnik in Drago Košir.

Na osnovi razprave delegatov so ugotovili, da se vzdrževanje kljub sestanku, ki je bil organiziran v ta namen, ni izboljšalo. Ugotovili so tudi, da imajo vzdrževalci slab odnos do dragih uvoženih rezervnih delov. Delavski svet je menil, da je potrebno temu problemu posvetiti več pozornosti v javni razpravi o zaključnem računu za leto 1981.

N. K.

TOZD Valjarna debele pločevine

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V petek, 3. februarja, je predsednik delavskega sveta Jože Plemelj sklical osmo redno sejo. Po pregledu izvrševanja sklepov zadnje seje so ugotovili, da so bili sklepi izvršeni, razen enega sklepa, ki je v izvajanju.

Pri obravnavanju kriterijev za oblikovanje poravnave na osnovi zaključnega računa za leto 1981 so ugotovili, da so jih obravnavale vse samoupravne delovne skupine in nanj niso imele pripomb, razen dveh, ki sta menili, da je treba pri kriteriju »rast produktivnosti« v TOZD Valjarna debele pločevine upoštevati, da je v letu 1980 temeljna organizacija prvih pet mesecev obratovala na tri izmene in da je povečana količina pločevine za izvoz vplivala na padec produktivnosti. V zvezi s tem so ugotovili, da je bil predlog o kriterijih za oblikovanje poravnave na osnovi zaključnega računa za leto 1981 v javni razpravi na zboru delavcev prek samoupravnih delovnih skupin sprejet z osebnim izjavljanjem, ker je zanj glasovala večina delavcev temeljne organizacije.

Na samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah in obveznostih pri skupnem izvajanju vzgojno-izobraževalnih programov niso imeli pripomb in so ga sprejeli skupaj s pripombami kadrovskega sektorja in obenem pooblastili kadrovski sektor

za podpisovanje samoupravnih sporazumov za vse ostale usmeritve, v kolikor se vsebinsko ne bodo razlikovali od omenjenega sporazuma za metalurško in kovinsko usmeritev.

Na elaborat o inventuri za leto 1981 niso imeli pripomb in so ga potrdili. V zvezi s tem pa so z glasovanjem sprejeli sklep, da se v skladu s pravilnikom o delitvi osebnega dohodka iz sklada skupne porabe izplača delavcem, ki so sodelovali pri inventuri, nagrada, katere višina bo odvisna od števila ur, ki jih je delavec opravil pri inventuri.

Soglašali so, da se odpišejo sporne terjatve za pokrivanje izgube v TOZD ZTP Ljubljana, v kolikor bo to omogočal poslovni uspeh in da se združena sredstva v skladih Investicijske banke Beograd prenesejo v Beograjsko TB Ljubljana.

Na koncu seje so potrdili volilno komisijo, predlog deficitarnih del in nalog ter vzeli na znanje plan izobraževanja za leto 1982 za TOZD Valjarna debele pločevine in ga potrdili skupaj s pripombo odbora za delovna razmerja.

IS

5. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora za delovna razmerja pri DS TOZD Valjarna debele pločevine Branko Resman je sklical 28. januarja peto redno sejo. Po pregledu izvrševanja sklepov so ugotovili, da so bili vsi realizirani.

Soglašali so s predlogom vodstva TOZD za nadomeščanje delavke, ki bo na porodniškem dopustu in opravlja dela in opravila »vodja odpreme«.

Ker bo vodjo odpreme nadomeščal delovodja adjustaže tov. Sule, njega pa tov. Kržišnik, so zadalili vodjo adjustaže, da do naslednje seje pripravi predlog za nadomeščanje delovodja adjustaže v času njegove odsotnosti.

Zadalili so tudi vodstvo TOZD, da do naslednje seje pripravi spisak delavcev, ki bodo v letu 1982 izpolnili pogoje za redno upokojevit in spisak delavcev, ki opravljajo dela in opravila, za katera se zahteva uvalna doba za usposabljanje.

Pri obravnavanju poročil o odsotnosti z dela za meseca november in december 1981 so ugotovili, da je bila v mesecu novembru osotnost 507 dni ali 13,79 % in v mesecu decembru 775 ali 20,16 %.

Na znanje so vzeli plan rednih letnih dopustov za leto 1982 in nanj niso imeli pripomb.

Obravnavali so prošnji HK Jelenice za odobritev enodnevnih odsotnosti z dela in za odobritev dela enemu članu samo v dopoldanskem turnusu v času trajanja hokejske sezone. Obe prošnji so ugodili, slednji s pripombo, da odobritev velja samo za čas, ko bodo proizvodne razmere to dovoljevale.

Ugodili so tudi prošnji organizacijskega komiteja za izvedbo smuka karavanških kurirjev NOB za odobritev izredno plačane odsotnosti za dva člana, ki sta v dneh 14. in 16. januarja sodelovala pri organizaciji tekmovanja.

TOZD Družbena prehrana

7. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Namestnica predsednika delavskega sveta TOZD Družbena prehrana Slavka Čop je 28. januarja sklicala sedmo redno sejo. Pri pregledu sklepov so ugotovili, da so sklepi izvršeni.

Delegati delavskega sveta, razen enega, ki je bil proti, so sprejeli sklep, da se razveljavi odločba o odpovedi regresiranja stanarine v samskem domu za dobo treh mesecev, izdana Kolju Smiljanovu, vendar s pripombo, da v bodoče vodja samskih domov izvrši zaslusnje vseh stanovalcev, ki so bili udeleženi pri kršitvi hišnega reda.

Pritožbo Ilerza Ajdarevića je delavski svet zavril kot neutemeljeno.

Delegati so obravnavali inventurni elaborat, katerega so potrdili s pripombami:

— da se izvršijo odpisi loma, kvara in razbitja med letom — kvartalno, ne ob koncu leta,

— naj bo v zaključnem računu prikazana udeležba v dohodku dobaviteljev,

— ob likvidaciji osnovnih sredstev naj se oceni, ali je možno os-

novno sredstvo prodati ali pa uničiti, kar naj bo sestavni del inventurnega elaborata.

Delavski svet je sprejel samoupravni sporazum o izvajanju vzgojno-izobraževalnih programov s pripombo, da kadrovska služba uredi glede prakse gostinskih in trgovskih učencev. Prav tako kot bomo v Zelezarni posvečali skrb metalurškim oziroma tehničnim delavcem, je potrebno pomagati na gostinstvo-trgovskem področju pri pridobivanju gostinskih delavcev, saj je znano, da bo temeljna organizacija v kratkem izgubila precej kurharjev in delavcev v delnicah zaradi odhoda v pokoj.

Delegati delavskega sveta so sprejeli tudi sklep o imenovanju volilne komisije in potrdili predlog normativnih sprememb.

DT

Železarski globus

POLJSKA

V poljskih premogovnikih so lani nakopali samo 163 milijonov ton premoga, kar je za 30 % ton manj kot

leta 1980. Tudi izvoz je bil za 15 milijonov ton nižji in zato je bilo tudi 1,1 milijarde dolarjev manj deviznega dohodka.

VELIKA BRITANIJA

Po britanskih podatkih je svetovna poraba molibdena zaradi recesije v železarski industriji po letu 1979 vedno bolj padala. Tako je bilo

leta 1979 porabljen rekordnih 108.500 ton molibdenove kovine, leta 1980 samo 81.000 ton in lani celo samo 67.500 ton. Vzporedno s tem pa je naraščala proizvodna zmogljivost s 77.150 ton v letu 1976 na 114.300 ton v letu 1981. Seveda vse proizvodne zmogljivosti v preteklem letu niso bile izkoriščene ne samo zaradi manjših potreb, temveč tudi zaradi znatnega padca cene.

PREDSTAVLJAMO NAJBOLJŠE MLADE DELAVCE — SAMOUPRAVLJALCE

Danes vam predstavljamo enega izmed najboljših mladih delavcev samoupravljalcev v TOZD Vzdrževanje, kjer so se zaradi specifičnosti svojega dela in zaradi razdrobljenosti TOZD po vsej Železarni organizirali po aktivih ZSMS in vsak aktiv enakopravno izbira svoje najboljše mlade delavce. Eden od teh je **Zoran KRAMAR**, rojen 14. maja 1957 na Jesenicah, kjer se je izučil za ključavničarja, nato pa dokončal še strojno tehnično šolo. Je predsednik OO ZSMS TOZD Vzdrževanje, član predsedstva konference mladih delavcev pri OK ZSMS Jesenice, delegat v DS TOZD Vzdrževanje in član izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Je tudi član zveze komunistov. Poznamo ga tudi kot

športnika, saj že dvanajst let aktivno igra nogomet. Dela v remontni skupini področnega vzdrževanja HVB in opravlja fizično dokaj zahtevno delo, kakor pravi Zoran sam.

Si predsednik OO ZSMS TOZD Vzdrževanje, ki zahteva posebno organiziranost. Kako ste organizirani, kakšno je vaše delovanje in kako sodelujete z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami in vodstvom TOZD?

Naša OO ZSMS je sestavljena iz sedmih aktivov ZSMS. Vsak aktiv ima voljeno vodstvo, ki ga sestavlja vodja aktiv in referenti za idejno-politično delo, SLO in družbeno samozastito, informiranje, kulturo in šport. Za enotno delovanje aktivov imamo voljeno devetčlansko predsedstvo, ki ga sestavljajo delegati vseh sedmih aktivov. Vsi člani predsedstva imajo določene zadolžitve. Tako imamo poleg predsednika in sekretarja še referente oz. predsednike že navedenih komisij. Na osnovi predlogov iz aktivov te komisije naredijo program in ga uresničujejo. Imamo nekaj problemov okrog komisije za kulturo in SLO ter družbeno samozastito, kjer zaradi premajhnega števila zainteresiranih mladincev ne moremo začrtati kvalitetnih programov, vendar pa se poskušamo vključevati v vse akcije, ki jih organizirajo te komisije pri KS ZSMS Železarni ali OK ZSMS Jesenice. Kar se tiče ostalih komisij, lahko rečem, da delujejo zelo dobro. Tako, na primer, komisija za šport poleg ostalih športnih aktivnosti organizira tekmovanja med aktivisti. Letos bomo tekmovali za prehodni pokal OO ZSMS TOZD Vzdrževanje v petih panogah. Imamo program idejnopolitičnega izobraževanja, izdajamo svoje glasilo itd.

Kar se tiče ostalih družbenopolitičnih organizacij in vodstva TOZD sem zadovoljen. Pri obravnavi vseh pomembnejših vprašanj se redno sestajamo skupaj vse družbenopolitične organizacije in vodstvo TOZD, tako da so naša mnenja tudi enakovredna ostalim. Starejši so nam vedno pripravljeni priskočiti na pomoč s svojimi predlogi, pa tudi s sodelovanjem pri izvedbi posameznih aktiv. Lahko trdim, da je tako sodelovanje družbenopolitičnih organizacij in vodstva TOZD z mladinsko organizacijo lahko za vzor in naša želja je, da ostane tako naprej.

Kako se mladi vključujejo v samoupravno aktivnost, oziroma delegatski sistem?

Mladi se vključujejo v samoupravno aktivnost predvsem preko samoupravnih delovnih skupin, delavskega sveta in njegovih odborov, prisotni pa smo tudi v delegacijah za SIS. V tem mandatsnem obdobju je bilo okoli 20 % mladih delegatov, letos jih je na kandidadni listi 25 %, torej so izpolnili zaupanje v prejšnjem mandatu. Aktivno se vključujemo tudi v delo sindikata in njegovih komisij in delamo v osnovni organizaciji ZK, saj je tretjina članov mladincev.

Kako teče pri vas akcija za izbor najboljšega mladega delavca samoupravljalca? Ali je dobro zastavljena?

Akcija »najboljši mladi delavec-samoupravljalca« teče pri nas že drugo leto. Vendar smo si mladi nekatera pravila priredili zaradi razdrobljenosti TOZD, večinskega dela in različnih dejavnosti. Izvoljenih imamo sedem komisij po aktivih, ki spremljajo delo mladih skozi celo leto. V predsedstvu imamo izvoljeno komisijo, ki spremlja delo teh komisij po aktivih, na koncu leta pa

SESTANEK OO ZSMS TOZD LIVARNA

V petek, 29. januarja, smo mladi v TOZD Livarna imeli redni sestanek, na katerem smo obravnavali program dela za mesec februar, informacijo o dogodkih na Poljskem in tekoče zadeve.

Program dela za mesec februar smo uskladili z delom in programom koordinacijskega sveta ZSMS Železarn. Ena naših najpomembnejših nalog je nadaljnje sodelovanje v akciji »najboljši mladi delavec-samoupravljalca« za leto 1982.

V nadaljevanju smo obravnavali informacijo o dogodkih na Poljskem, o izredno težkem gospodarskem in političnem stanju v tej srednjeevropski deželi, članici varšavskega sporazuma. Sledila je diskusija o vlogi delavskega razreda, o sindikatih Solidarnost, o povojni zgodovini in o nadaljnjem razvoju oziroma

predlaga razširjeni seji predsedstva z vodji aktivov najboljše mlade delavce samoupravljalce, in sicer iz vsakega aktiv po enega.

Pri vsem tem pa pogrešam nekaj, kar mlademu človeku pomeni več kot priznanje na papirju ali plaketa. Mislim, da bi ostale družbenopolitične organizacije in vodstva TOZD morale omogočiti tem nagradencem sodelovanje na raznih tečajih, seminarjih, mladinskih delovnih akcijah in drugih akcijah, kar mladega človeka spodbudi k še boljšemu delu tako na delovnem mestu kot izven njega.

In kaj pomeni to priznanje tebi?

Ne vem, kaj naj rečem. Vsak, ki si ga zasluži, oziroma dobi, dobro ve, da je trud lahko poplačan tudi s pohvalno besedo.

usodi Poljske. Izredno pravilno se nam zdi, da smo mladi v Železarni seznanjeni tako z notranjopolitičnimi kot zunanje-političnimi dogodki, in gospodarsko situacijo.

Na sestanku smo obravnavali tudi udeležbo na seminarjih. Za prvi seminar smo določili oziroma sta se prijavila dva člana, v stalno mladinsko brigado pa smo evidentirali štiri člane naše mladinske organizacije.

Obravnavali smo tudi disciplino mladih, ki je dobra, kot smo z veseljem ugotovili. Govorili smo še o naših uspehih in neuspehih in upamo, da bodo naši rezultati v letošnjem letu še boljši in da se bomo z vsem elanom vključevali v vse prireditve in seminarje ter da bomo še bolj krepili našo samoupravljalško zavest.

Črtomir Mesarič

POČASTITEV SLOVENSKEGA KULTURNEGA PRAZNIKA V VOJAŠNICI BOHINJSKA BELA

V petek, 5. februarja, sta komisiji za SLO in družbeno samozastito ter kulturo organizirali obisk v vojašnici Staneta Žagarja na Bohinjski Beli, kjer je bil kratek kulturni program ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarju. V nastopu so sodelovali: recitatorska skupina, ki je predstavila Prešernovo življenje ter njegova dela, folklorna skupina DPD Svoboda Tone Čufar s plesi iz Istre, Srbije in Prekmurja, nastopil je tudi učenec drugega razreda Glasbene šole Jesenice Adran Šarič, ki je na harmoniko odigral tri skladbe in požel velik aplavz med vojaki. V nadaljevanju je nastopila tudi glasbena sekcija Jutro, ki je z glasbo naših narodov in narodnosti požela

navdušenje med vojaki. Vojaki so bili z nastopom mladih železarjev zelo zadovoljni.

Po kulturnem programu so nam gostitelji pokazali tudi film in demonstrirali orožje, kar je bilo zelo zanimivo, predvsem za tiste, ki še niso imeli priložnosti videti toliko vrst orožja.

Tako je minilo še eno lepo popoldansko srečanje z našimi vojaki na Bohinjski Beli. Zadovoljni so bili tako oni kakor tudi mi. Dogovorili smo se, da te stike v bodoče še popestimo in tako utrjujemo in še bolj širimo bratstvo ter enotnost vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Namka

NAJBOLJŠE OO ZSMS IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI V OBČINI RADOVLJICA

Predsedstvo OK ZSMS Radovljica je na zadnji seji razpravljalo o predlogu konference mladih v krajevnih skupnostih in za najboljši OO ZSMS izbralo Koprivnik-Gorjuše in Boh. Bistrico.

Taka odločitev dokazuje, da se je mladina Bohinja, ki ima bogato revolucionarno preteklost, organizirano vključila v družbenopolitično življenje v svojih krajevnih skupnostih.

V Bohinjski Bistrici, kjer OO ZSMS uspešno razvija klubsko dejavnost, pripravljajo večje manifestacije in aktivno sodeluje z vojaki v vojašnici Bohinjska Bela, bo mladinska organizacija prejela priznanje za klubsko dejavnost.

OO ZSMS Koprivnik-Gorjuše je predlagana za republiško priznanje kot najboljša OO ZSMS v krajevni skupnosti za vsestransko aktivnost na področju interesnih dejavnosti, idejnopolitično delo in družbeno samozastito ter ohranjanja revolucionarnih tradicij.

Obe OO ZSMS sta se vključili v priprave na skupščinske volitve in mladinsko prostovoljno delo, množičnost pa ju še posebej uvršča med tiste osnovne organizacije, kjer mladi organizirano preživljajo prosti čas.

TEDEN MLADIH RADOVLJIŠKE OBČINE

V dneh od 15. do 21. februarja bodo mladi v občini Radovljica z vrsto prireditev in delovnih srečanj zaokrožili aktivnosti, ki bodo v »tednu mladih« posvečene tudi slovenskemu kulturnemu prazniku.

Klubski večeri (nastopi mladih kulturnih delavcev) na Bledu, v Radovljici, Bohinjski Bistrici in drugje, športna srečanja na smučiških Koble, in družabni večer v mladinskem klubu v Boh. Bistrici bodo namenjeni vsem, ne samo mladim, ki bodo želeli prisluhniti poeziji, se pomeriti v zabavnih »športnih disciplinah« ali spoznati mladinske aktiviste.

Brigadirji, ki se že pripravljajo na letošnje MDA, bodo pripravili brigadirski večer na Gorjušah. V programu je predavanje z diapozitivi, razstava o brigadirskem življenju in razgovor s člani centra za MDA pri OK ZSMS Radovljica.

Na obiskih po OO ZSMS bodo člani predsedstva OK ZSMS Radovljica ocenili priprave na skupščinske volitve in na XI. kongres ZSMS.

Brane Grohar

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

HERBICIDI »DVOREZNI MEČ« PRI PROIZVODNJI HRANE

Najpogostejše poškodbe so naslednje:

- poškodba oči do slepila
- izguba sluha
- prebavne motnje
- izpadanje las
- prenehanje izločanja mleka pri doječih ženah
- povečanje števila splavov pri nosečnicah
- povečanje »spačkov« novorojenih otrok

Z uničenjem pridelka nastajajo katastrofalne posledice, kajti hrana zadovoljuje naše energetsko-biološke potrebe, obenem pa predstavlja močan psihološko-moralni faktor.

Nezadostna prehrana povzroča izbruhe epidemij, psihološke depresije, apatično stanje, neobvladovanje večjih naporov ter zmanjšanje bojne morale.

OSEBNA IZKAZNICA HERBICIDOV

V miru poznamo predvsem herbicide za uničevanje plevela. Po kemični sestavi so anorganskega, predvsem pa v zadnjem času organskega izvora. Z ozirom na način delovanja jih delimo v totalne (tiste, ki uničujejo vse rastline) in v selektivne (ki uničujejo samo določene vrste rastlin — predvsem plevel).

Strupenost herbicidov je najpomembnejša lastnost uspešnosti njihovega delovanja.

KONJI SO UPORABNI NA VSAKEM TERENU

Konj je bil sestavni del armade

V prvi svetovni vojni je bil konj še nepogrešljiv, v drugi svetovni vojni pa se je njegov pomen zmanjšal. Toda kljub mehanizaciji in tehničnemu razvoju armade še vedno uporabljajo kopitarje (konje, mule, osle) kot transportno sredstvo v izredno težkih terenih.

V NOV so bili kopitarji edino transportno sredstvo, saj jih je bilo okoli 160.000. Kopitarji so imeli izredno vlogo v partizanskem vojskovanju. Pravi pomen konja v partizanih je dojel tisti, ki je na svojih ožuljenih ramenih nosil težak mitraljez, ali tisti, ki je do smrti izčrpan nosil težke ranjence.

Vole in krave so partizani uporabljali za prevoz hrane in ranjencev. Najboljše, najvzdržljivejše, najskromnejše, zato pa tudi najdragocenejše so bile mule. Mule so še danes najbolj cenjene v vseh armadah.

Po drugi svetovni vojni se je zaradi velikega napredka tehnike in motorizacije pri nas in v svetu utrdila miselnost, da kopitarji niso več potrebni v armadah kot transportno sredstvo. Toda bogate izkušnje iz NOV potrjujejo, da so kopitarji v armadi še vedno uporabni. Nekaj specializiranih enot naj bi jih še vedno uporabljalo. Iz tega sledi, da bo ostal konj v primeru vojne v sestavi armade in teritorialnih enot še vedno nezamenljivo transportno sredstvo na težko prehodnih terenih. Poudariti moramo, da bomo morali imeti konje za kmetijsko obdelavo. Ne gre zanemariti dejstva, da bosta v vojni izpad goriva in težave z rezervnimi strojnimi deli pogosta, zato bo konj vedno bolj iskan in ponovno vpeljan v redni sestav armade pri nas in tudi v svetu.

Statistični podatki za leto 1980 navajajo, da je v SR Sloveniji 25.000 konj. Največ konj smo imeli leta 1946, in sicer 67.000. Vrsto let, tja do leta 1975 pa okrog 50.000. Po tem letu nastopa močan osip v številnem staležu. Za službo v armadi prihajajo v povprečju težki tovorni konji, ki so trdni, močni, vztrajni, skromni v prehrani, vzdržljivi, imeti pa morajo trdne noge in trdna kopita. Trenutno razpolagamo z 90 % hladnokrvnih konj, ki so vozni konji in nimajo zgoraj naštetih kvalitet težkih tovornih konj.

Povprečna starost konj pri nas je od 10—15 let in tudi več. Če vemo, da predstavlja eno leto starosti konja toliko kot 5 let človeškega življenja — potem so ti konji precej stari. Obenem je vsem znano, da je vojaška obveznost občana do 50 let starosti. Potem bi veljalo za konje v povprečju starost 75 let.

Takšno število konj v primeru vojne ne bi zadostovalo niti za potrebe kmetijstva, če bi se zmanjšale možnosti uporabe mehanizacije zaradi pomanjkanja goriva — na kar pa moramo vsekakor računati.

Naši konji niso navajeni nositi tovorov. V primeru sovražnosti, bo premalo časa za vajo konj v nošenju tovara. Primanjkuje tudi ljudi v armadah, ki bi znali pravilno ravnati s konji (natovarjanje, hranjenje, sedlanje, podkovanje in nudenje prve pomoči konju!).

Redki posamezniki so sodelovali v enotah, ki imajo konje. Mladini na sodobnih kmetijah se zdi traktor koristnejši, konj je nekaj starožitnega in preživelega.

S konjem ni enostavno ravnati. Bos konj na našem trdem, kamnitem, kraškem terenu ni uporaben za nobeno delo. Problem zaštite konjskih kopit pred prekomerno uporabo, negovanje in podkovanje ter zdravljenje bolnih kopit obstaja od tistih časov, odkar so armade pričele uporabljati konje. Podkovska obrt v Sloveniji izumira. Ta obrt ni enostavna, ker kovač dela na živem konju in je potrebna zadostna spretnost. Te spretnosti si ne pridobiš s teorijo — temveč vaja dela mojstra. Večletna praksa in delo izbrusi pravega mojstra v podkovanju konj. Podkovska obrt ne izumira samo pri nas, temveč tudi drugod po svetu. Zvezana je z življenjsko nevarnostjo in, ni donosna zaradi vedno manjšega staleža konj.

Obstaja verjetnost, da imamo zaradi nestrokovne »obdelave« precej konj s pokvarjenimi kopiti in bolnimi nogami.

Segrevanje umesne ponve konti-liva (Foto I. Kučina)

TOZD Strojne delavnice

5. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO IN 4. SEJA ODBORA SAMOUUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

V petek, 29. januarja, sta predsednika odborov za gospodarstvo in samoupravne delavske kontrole Franc Košir in Anton Draksler sklicala skupno peto oziroma četrto sejo odborov, na kateri so obravnavali poročilo inventurne komisije za leto 1981.

Po obravnavi sta odbora predlagala delavskemu svetu, da potrdi elaborat inventure za leto 1981 z naslednjimi pripombami:

— Da naj se vsi prizadeji, ki lahko vplivajo na zmanjšanje nedovršene proizvodnje, v bodoče trudijo, da se nedovršena proizvodnja ne bo povečevala iz meseca v mesec; vsaj enkrat mesečno naj bi se preverjalo stanje nedovršene proizvodnje oziroma dostavljeni spisek delovnih nalogov z vrednostjo nad 50 tisoč din, za kar se zadoži pripravo dela, ki naj v prihodnje določa vrstni red naročil; naročila naj se sprejemajo z večjo pozornostjo in povečano naj se tudi doslednost ter ažurnost tehnološke dokumentacije.

— Odbora soglašata s predlogom za odpis neizterljivih terjatev GRS Kranjska gora v višini 4.011,90 din, ker z letnimi dotacijami ne more financirati niti najnujnejše tehnične in zaščitne opreme.

— Odbora soglašata s predlogom za odpis neizterljivih terjatev za hokejista Ivana Ščapa, zaradi sodelovanja v hokejski reprezentanci Jugoslavije v višini 3.683,00 din za leto 1981 in predlagata odboru za delovna razmerja, da v bodoče odstopnost odobrijo po sklepu skupne

seje, ki se glasi: »Športnikom (hokejistom) se odobri neplačano odstopnost s tem, da si refundacijo zagotovijo sami.«

— Odbora ne soglašata z odpisom neizterljivih terjatev ZTP Ljubljana v višini 1.625.928,31 din.

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V petek, 29. januarja, je namestnik predsednika delavskega sveta TOZD Strojne delavnice Ivan Mežnarc sklical 8. redno sejo, na kateri so najprej obravnavali pregled sklepov in ugotovili, da so v glavnem izvršeni ali so v izvajanju.

Na predlog odborov za gospodarstvo in samoupravno delavsko kontrolo je delavski svet potrdil elaborat inventure za leto 1981 s pripombami, ki sta jih sprejela odbora.

Po predhodni obravnavi na sestankih samoupravnih delovnih skupin o kriterijih za oblikovanje poravnave na osnovi zaključnega računa za leto 1981 je delavski svet sprejel naslednji sklep:

Delavski svet ugotavlja, da je bil predlog o kriterijih za oblikovanje poravnave na osnovi zaključnega računa za leto 1981 v javni razpravi na zboru delavcev prek SDS sprejet z osebnim izjavljanjem, ker je zanj glasovala večina delavcev TOZD. Od

Delavskemu svetu sta odbora predlagala, da potrdi analitično vrednotenje novih delovnih nalog v okviru reorganizacije materialne službe.

Na predlog vodstva TOZD je odbor za gospodarstvo v okviru svojih pooblastil nagradil s enkratno denarno nagrado najboljši mlade delavce-samoupravljajce od četrtega do desetega mesta. Prve tri bo nagradil delavski svet.

Na predlog predsednikov odborov so člani obravnavali problematiko obremenitve strojev v obratu konstrukcij in sprejeli sklep: Priprava dela naj v bodoče sprejema le naročila, pri katerih ne bo prišlo do preobremenitev.

S. G.

251 prisotnih je glasovalo za 177, proti pa 74 delavcev.

Delegati so imeli naslednjo pripombo: Proučiti bi morali možnost, da TOZD Strojne delavnice dobi stimulacijo za zmanjšanje uvoza, ker izdelujejo vse več rezervnih delov, ki smo jih doslej uvažali.

Delavski svet je potrdil predlog nadomestila za dežurstvo, ki se s 1. januarjem 1982 poveča za 32 %.

Na predlog izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je delavski svet potrdil volilno komisijo.

V nadaljevanju so obravnavali in sprejeli samoupravni sporazum o izvajanju vzgojnoizobraževalnih programov za metalurško in kovinsko predelavno usmeritev, obenem pa pooblastil kadroviski sektor za podpisovanje samoupravnih sporazumov za vse ostale usmeritve, v kolikor se vsebinsko ne bodo razlikovale od tega sporazuma.

Na predlog odborov za gospodarstvo in samoupravno delavsko kontrolo so potrdili analitično vrednotenje novih delovnih nalog v reorganizaciji materialne službe in soglašali s prevrednotenimi deli in nalogami odpremnika. Poudarili so, da bi to akcijo morali pospešiti.

Po obravnavi sklepa 6. redne seje DS TOZD Hladna valjalna Jesenje z dne 29. decembra 1981 so sklenili, da se je glede problematike prioritete za rezervne dele v bodoče treba dogovarjati na višjem nivoju.

Na predlog FRS so soglašali, da se združena sredstva v skladih Investbanke Beograd prenesejo v Beograjsko banko, TB Ljubljana.

Na predlog vodstva TOZD so v okviru svojih pooblastil odobrili enkratno denarno nagrado prvem trem najboljšim mladim delavcem samoupravljajcem, od četrtega do desetega mesta je ustrezne nagrade odobril odbor za gospodarstvo.

S. G.

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V TOZD Jeklovlek je bila 29. januarja 8. redna seja delavskega sveta, ki jo je vodil predsednik Janez Židan. Pri pregledu sklepov sedme redne seje so ugotovili, da so izvršeni, razen sklepa — vprašanja, na katerega niso dobili ustreznega pojasnila o pripravi na gradnjo jeklarne 2.

Obravnavali so poročilo o delu in ugotovitvah skupne inventurne komisije, ki ga je prebral predsednik skupne inventurne komisije Anton Klemenc. Po obravnavi elaborata o inventuri sredstev in njihovih virov je sprejel naslednje sklepe:

— potrdi se elaborat inventurne komisije gotovih izdelkov, ki prikazuje višek v vrednosti 211.319,21 dinarjev. Razlika je nastala zaradi reklamacij vrnjene robe v letu 1981 od pošiljk iz leta 1980.

— Potrdi se elaborat inventurne komisije nedokončane proizvodnje, ki prikazuje višek v vrednosti 219.404,96 dinarjev. Razlika je nastala zaradi preklasifikacij med kvaliteta, višek naj se knjiži v neposlovne dohodke.

— Potrdi se elaborat inventurne komisije za osnovna sredstva. Sedanja vrednost osnovnih sredstev, z dne 31. decembra 1981, znaša 100.950.565 din — ni viška — ni manjka.

— Potrdi se stanje »investicije v teku«, kjer je saldo 1.496.983,70 din in ni razlik med knjigovodskim stanjem in stanjem v računih.

— Potrdi se elaborat inventurne komisije materiala R-3. Dejansko stanje znaša 39.968.038,64 din — ni viška — ni manjka.

— Potrdi se elaborat popisa denarnih sredstev, terjatev in obveznosti. Razlike, ki nastajajo na posameznih kontih, se knjižijo pred izdelavo zaključnega računa.

Delavski svet je sprejel elaborat o inventuri z nekaterimi pripombami, kot so:

— Popis osnovnih sredstev in evidenca stanja kažeta, da nekatera

osnovna sredstva še niso finančno odpisana, čeravno je delavski svet v letu 1981 že sprejel sklep o fizični likvidaciji.

— Ponovno se opozarja na realizacijo tega sklepa. Izvrši naj ga gospodar, ki je odgovoren za odpis osnovnih sredstev.

Na prošnjo HJZ so sprejeli sklep za odpis neizterljivih terjatev v znesku 11.922,30 din, na konto 1360 fakturirani OD za Miha Horvata. Sprejeli so tudi sklep, da se odpisejo sporne terjatev za pokrivanje izgube za TOZD ZTP Ljubljana, če bo to omogočal poslovni uspeh, v znesku 1.911.469,94 din.

Delegati so soglašali, da se združena sredstva v skladih Investbanke Beograd prenesejo v Beograjsko banko, TB Ljubljana. Stanje teh sredstev na dan 30. novembra 1981 je 683.711,15 din.

Delavski svet je obravnaval samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah in obveznostih pri skupnem izvajanju vzgojnoizobraževalnih programov in ga je s pripombami odbora za delovna razmerja sprejel.

Na predlog osnovne organizacije sindikata so v volilno komisijo TOZD Jeklovlek imenovali: Marjana Bizjaka kot predsednika, Danico Udri kot namestnico, Elico Tavčar kot tajnico, Slavka Krajnika kot namestnika in Desimira Mijajloviča kot člana in Radijoje Rajakoviča kot njegovega namestnika.

Delavski svet je bil seznanjen z zahvalo Planinskega društva Javornik-Koroška Bela za prispevek in pomoč pri adaptaciji Prešernove kočnice na Stolu.

E. T.

TOZD Jeklarne

10. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo Iztok Polak je sklical 10. redno sejo odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Jeklarne, ki je bila 29. januarja.

Predsednik odbora za gospodarstvo je najprej članom seznanil z zapisnikom devete redne seje, kakor tudi s sklepi in povedal, da so vsi sklepi te seje izvršeni.

V nadaljevanju je bil odbor seznanjen z vso rekapitulacijo inventurnih komisij, ki so izvršile delo v TOZD Jeklarne. Ugotovili so, da se pri inventurni komisiji za osnovna sredstva dejansko stanje ujema s stanjem knjiženja, viška in manjka ni. Pri inventuri R-3 viškov in primanjkljajev ni, pri inventuri R-06 je viška 6540 kg, medtem ko sta dve šarži višje vrednoteni in je vrednost inventure, primanjkljaj knjižen 4.612.850,21 kg. Na podlagi popisa denarnih sredstev, terjatev in obveznosti se ugotavlja, da se dejansko stanje ujema s knjiženim.

razen v primerih, ko originalni dokumenti še niso bili zajeti v knjiženje. Odbor za gospodarstvo je predlagal delavskemu svetu, da o tem razpravlja in da svoje pripombe.

Odbor je obravnaval racionalizacijo št. 2279 in jo pozitivno ocenil ter sklenil, da naj se avtorju nadomestilo čimprej izplača.

Odbor je bil seznanjen z dopisom finančno-računskega sektorja — računovodstva osnovnih sredstev, v katerem predlagajo, naj se združena sredstva v skladu INVESTBANKE BEOGRAD prenesejo v BEOGRAJSKO BANKO.

Odbor je sklenil, da se TOZD Družbena prehrana odobrijo stroški za telefonsko napeljavo v delilnico hrane šele, ko pride dokončen račun za to napeljavo.

B. K.

3. SEJA ODBORA SAMOUUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

V TOZD Jeklovlek je bila 4. februarja tretja seja odbora samoupravne delavske kontrole, ki jo je vodil predsednik Marjan Stojan. Odbor je pregledal sklepe zadnje seje in ugotovil, da so izvršeni, razen nekaterih sklepov delavskega sveta Železarne glede delegatskih vprašanj TOZD.

Odbor je v nadaljevanju obravnaval poročilo o inventuri, ki ga je prebral predsednik skupne inventurne komisije Anton Klemenc in elaborat o inventuri sredstev in njihovih virov in ga sprejel z nekaterimi pripombami delavskega sveta.

Odbor je sprejel sklep, da se stroji in rezervni deli, ki niso v rabi, iz skladišča odstranijo in shranijo na primernem mestu ali pa odprodajo.

Obravnavali so še poslovno politiko in gospodarski načrt za leto 1982 in soglašali s pripombami in dopolnitvami delavskega sveta TOZD.

Odbor je ugotovil, da na vprašanja in sklepe delavskega sveta TOZD z dne 24. decembra 1981 v zvezi z informacijo o pripravi na

gradnjo jeklarne 2 še niso dobili nikakršnega odgovora. Seznanjeni so bili z zapisnikom razširjene seje komisije za družbeni nadzor pri skupščini občine Jesenje in njenimi zaključki.

Ker se ugotavlja pomanjkanje rezervnih delov in orodja, odbor opozarja za to odgovornega delavca, da tekoče naroča rezervne dele in orodje.

Odbor je obravnaval odgovor predsednika poslovnega odbora Železarne na sklep odbora samoupravne delavske kontrole z dne 2. oktobra 1981 in ugotovil, da odgovor predsednika poslovnega odbora ne pojasnjuje, zakaj je do razlike prišlo.

E. T.

PREGLED SESTANKOV SDS

V minulih štirinajstih dneh smo iz šestih temeljnih organizacij ter iz treh delovnih skupnosti prejeli zapisnike s sestankov 33 samoupravnih delovnih skupin. Osrednjo temo sestankov je v večini primerov predstavljala razprava o kriterijih za oblikovanje poravnave na osnovi zaključnega računa za leto 1981. Nekateri SDS so opozorili tudi na različno obratno problematiko, pa tudi na nekatera druga vprašanja.

Iz TOZD PLAVŽ smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, aglomeracija 1 in 2, ter plavž 1. SDS vodstvo TOZD opozarja na težave z avtobusnimi prevozi. Vprašuje, zakaj je kvaliteta avtobusnih prevozov na delo in z dela na takera nizki ravni. Avtobusi niso točni, tehnično so v izredno slabem stanju, razen tega pa še prenapolnjeni. Zakaj Železarna pokriva 70 odstotkov stroškov voženj, če je znano (»in lahko dokazemo«, poudarjajo), da te avtobuse koristi več kot 50 odstotkov ljudi, ki niso zaposleni v Železarni? SDS od pristojne službe zahteva, da začne takoj ukrepati za izboljšanje avtobusnih prevozov, s podvzetimi koraki pa mora seznaniti SDS. »V nasprotnem primeru bomo prisiljeni to perečo problematiko obravnavati na delavskem svetu TOZD, hkrati pa bomo pooblastili delegate v delavskem svetu Železarne, da ta problem obravnavajo še na tej ravni«, pravijo člani te SDS. Želijo si tudi podrobnejših informacij o jeklarni 2. SDS aglomeracija 1 in 2 zahtevata, da se uredi ogrevanje v objektih in v garderobi aglomeracije. Popraviti je treba počene cevi in ventile. V garderobi aglomeracije in v objektu 17 je treba popraviti (SDS je to že večkrat zahtevala) sanitarije. Prav tako je treba ponovno preveriti, za katera dela in naloge v aglomeraciji so delavci upravičeni do beneficirane staža. Po mnenju SDS je takih del in nalog v aglomeraciji, za katera bi imeli delavci pravico do beneficirane staža, več, kot pa jih imajo sedaj evidentiranih. SDS plavž 1 je razpravljala o kriterijih za poravnavo ter o zadevah, ki jih bodo delavci te temeljne organizacije ponovno sprejemali na referendumu. Govorila je bilo tudi o disciplini, o varstvu pri delu in o urejenosti delovnega okolja. Na odgovorne SDS naslavlja vprašanje, če v Železarni res ne moremo urediti kolikor toliko primerne prehrane za vse zaposlene. Pri tem se čutijo še toliko bolj prizadeti, saj delajo na tri izmene, na »petek in svetek«.

V TOZD JEKLARNA je SDS SM peči 4 izbrala pet delegatov za občni zbor osnovne organizacije sindikata TOZD jeklarne.

SDS jeklolivarna 2 (TOZD ŽLIVARNA) je razpravljala o kriterijih za oblikovanje poravnave, glede ocene delovne uspešnosti pa je sklenila, da naj se ne spremeni.

Kriterije za oblikovanje poravnave sta obravnavali tudi SDS valjalna žice 1 in 3 v TOZD VALJARNA ŽICE. Govorila je bilo tudi o proizvodnji v decembru in v januarju. SDS valjalna žice 1 meni, da bi bilo treba več pozornosti nameniti montaži valjarskih armatur. SDS valjalna žice 3 pa pravi, da si posamezne skupine premalo pomagajo pri raznih motnjah, ki nastopajo v proizvodnem procesu in da je treba dopustne koristiti bolj planirano. Ker morajo zadnje uro delati v lastnih oblekah, že umiti in preoblečeni, so delavci predlagali, da bi jim škodo, ki na ta način nastane na njihovih oblekah, »povrnili« tako, da bi dobili dve delovni obleki na leto.

V TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE so SDS vodstvo TOZD, proga 2400-1 in 2, adjustaža 2400-1 in 2 ter odprema obravnavale kriterije za oblikovanje poravnave ter potrdile predlog kandidatov za SIS ter za zbor združenega dela občinske skupščine. SDS vodstvo TOZD se pritožuje nad malico. Pravi, da se kvaliteta toplih obrokov slabša, prav tako pa tudi ni prave izbire suhe hrane (po več dni so isti artikli). Tudi SDS proga 2400-1 ima kritično mnenje o malici v kantini na Javorniku. Malica je »postana«, kruh je star in že predolgo narezan, pakirana malica stoji predolgo na policah. Predlagala je tudi, da naj bi bila malica vredna natanko en bon, ne pa, da dobivajo poleg še razne »dodatke«. SDS je ponovno razpravljala tudi o varstvu pri delu. SDS adjustaža 2 je razpravljala tudi o delovni disciplini. Zahtevala je, da mora odprema delati od ure do ure. Če na odpremi nimajo vagonov za nakladanje, naj ravna na stiskalnici. Tudi posada na tehtnici po mnenju SDS ne dela tako, kot bi morala (trajanje malice). SDS odprema pod razno med drugim vprašuje, kdo odgovarja za dostavo cerad pri nakladanju »izvoza« in zahteva, da se to vprašanje dokončno uredi. Prav tako zahteva, da se pravočasno naroča les za pokladanje kupov (ne šele tedaj, ko ga že zmanjka). Isto velja tudi za deske, ki jih rabijo za pritiranje cerade. Pritožuje se tudi nad kvaliteto in izbiro hrane na Javorniku, ki bi bila »lahko bolj okusna, predvsem pa sveža«.

Iz TOZD ŽIČARNA smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, žičarna I-1, I-2 in I-3, II-1, II-2 in II-3, patentirnica 1, 2 in 3, pocinkovalnica, votličarna ter adjustaža žičarne. Vse navedene SDS so obravnavale kriterije za oblikovanje poravnave, ter proizvodne rezultate v letu 1981, imenovala pa so tudi delegate za temeljno kandidacijsko konferenco ter ocenjevale delovno uspešnost. Na dnevnem redu so imele tudi razpravo o nagradah za posebno prizadevanja za realizacijo izvoznih obveznosti. Po oceni SDS vodstvo TOZD je proizvodnja v letu 1981 kljub težavam potekala kar zadovoljivo, saj jim je uspelo izpolniti oziroma celo preseči družbeni plan, izpolnili pa so tudi svoje izvozne obveznosti. SDS žičarna I-1 ugotavlja, da je bil najbolj presežen (za 19,71 %) plan žice,

razrezane v palice in VAC žice (za 14,44 %). Žico so izvažali na Madžarsko, v Italijo, ČSSR ter v Vzhodno Nemčijo. Dosegli so 96,85-odstotni izplen ter storilnost 192,35 kilogramov na uro na moža. Skupina je predlagala, da naj bi se posebna nagrada podelila tudi žičarjem, ki delajo na Beline stroju. SDS žičarna I-2 meni, da delovne skupine iz žičarne II lahko predlagajo posameznike, ki so upravičeni do nagrad, vendar pa jo zanima, zakaj se to ne nanaša tudi na žičarno I. SDS žičarna I-3 ob pozitivnih proizvodnih pokazateljih ugotavlja, da se je bolniška odsotnost v lanskem letu povečala v primerjavi s prejšnjim za dva odstotka. SDS žičarna II-1 je predlog za nagrade za posebno prizadevanje za realizacijo izvoza, ki ga je pripravil odbor za gospodarstvo TOZD, dopolnila še s svojim predlogom. Predlagala je delavce iz Herborn strojev, ki so z velikimi težavami pomembno prispevali k izvozu. Skupina se pritožuje nad slabim izgorevanjem plina v patentirnici, posebno pri kurjenju »na prazno« (ogrevanje v soboto in nedeljo). To je vzrok, da mnogo delavcev v žičarni II muči glavobol. Tudi SDS žičarna II-2 je več žičarjev in adjusterk na Herborn-Nichof strojih predlagala za nagrado za posebno prizadevanje pri realizaciji izvoznih obveznosti. Svoj predlog za delavce na Herborn — 9 — Nichof linijah je izoblikovala tudi SDS žičarna II-3, ki pravi, da so navedene linije še vedno v poskusnem obratovanju, oziroma da njihovo obratovanje spremljajo večja ali manjša popravila in predelave. Ti delavci so zaslužili nagrado tudi s tem, ker so preprečili večji izmek predelane VAC žice. Žica, ki je zaradi bolj ali manj objektivnih tehnoloških težav, luženja in žarjenja ni bilo moč vleči na ESAB linijah, se je skoraj v celoti podelala na Herborn — 9 — Nichof linijah. Zato so za te linije predlagali nagrado v višini 700 din. Za letos so predlagali, da bi morebitne stimulativne nagrade za izvozna prizadevanja podeljevali sproti, med letom, v določenem odstotku osebnega dohodka. SDS patentirnica 1 meni, da so predlagane nagrade za dobro delo žičarjev nekoliko prenizke, pa tudi, da delavke pri pakiranju niso toliko prispevale k izvoznim dosežkom, kot delavci na Esab linijah. SDS še vedno ni dobila odgovora na vprašanje (z dne 24. decembra) o uvedbi premij na doseganje plana. Več pripomb je bilo izrečenih tudi na račun malice, še zlasti za nočno izmeno. Topla malica ni dovolj kvalitetna, pri hladni pa ni dovolj izbire. Delavci pravijo, da je bil sedanjí način malice uveden le začasno, kot pa kaže, pa bo pri tem tudi ostalo — kljub številnim pripombam. Zahtevajo, pa da se ponovno preide na stari način delitve malice. Po mnenju SDS pocinkovalnica bi bilo treba v predlogu za nagrade za posebno prizadevanje za realizacijo izvoznih obveznosti upoštevati tudi delavce v pocinkovalnici. Tisti, ki so delali tri mesece na izvoznih programih, naj bi dobili po 1000 din, za dva meseca dve tretjini tega zneska, za en mesec pa eno tretjino. Delavci SDS votličarne menijo, da bi morali upoštevati tudi tiste delavce iz njihove delavnice, ki so delali votlice za VAC žico. SDS odprema je za nagrado predlagala štiri sodelavce.

(SE NADALJUJE)

V JANUARJU ZA ODSOTOK POD DRUŽBENIM PLANOM

(Nadaljevanje s 1. strani)

vzrok za izpad je v premajhni zalogi slabov in v krajši obratovalni kampanji potisne peči. Ta je obratovala v času od 8. do 16. januarja in je bilo prek nje prevlanih 5.766 ton slabov. Bilo je tudi precej zastojev zaradi čakanja na pravilno temperaturo ogreth blokov.

TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV

Ta valjarna je obratovala zelo dobro in je dosegla po letu 1976, ko je bil kvaliteten asortiment manj zahteven in še ni obratovala proga za valjanje dimenzij 15-32 mm, z 10.665 ton najvišjo mesečno skupno proizvodnjo. S tem so za 10,6 % presegle gospodarski načrt. K temu uspehu je pripomogla dobra prekrbljenost z vložkom in nizki proizvodni ter vzdrževalni zastoji.

TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Valjarna debele pločevine je v januarju dosegla 87,9 % načrtovane skupne in 86,8 % gotove proizvodnje. Vzrok za nedoseganje plana so bile neugodne dimenzije pločevine, namenjene za izvoz, poleg tega pa so bile tudi medfazne zaloge nižje kot normalno.

TOZD HLADNA VALJARNA BELA

Zaradi pomanjkanja vložka v decembru so se znatno znižale medfazne zaloge in to je prišlo do izraza pri skupni proizvodnji v januarju, ki je bila dosežena 81,3 %. Zaradi pomanjkanja ferokroma je bila proizvodnja nerjavnega jekla v januarju zelo nizka, in sicer samo 35 ton (decembra 409 ton), medtem ko je bilo dinamo kvaliteten izdelanih 2.475 ton (decembra 2.439 ton).

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE

Ta temeljna organizacija je za 0,7 % presegle načrtovano skupno proizvodnjo. Dinamo kvaliteten so izdelali 499 ton (decembra 614 ton) in visoko ogljikovih jekel 238 ton (decembra 199 ton).

TOZD ŽICARNA

Vzroki, da so za 13 % zaostali za planom skupne proizvodnje, so bili v odsotnosti delavcev, nižji medfazni zalogi in bolj razdrobljenem asortimentu naročil. Patentirane žice so izdelali 786 ton (decembra 814 ton), VAC žice 503 tone (decembra 565 ton) in EPP žice 61 ton (decembra 141 ton).

TOZD PROFILARNA

V januarju so imeli težave z žago na Alpina oblikovalnem stroju, poleg tega pa je bil tudi proizvodni asortiment nekoliko lažji. Zato so pri skupni proizvodnji za 5,5 % zaostali za družbenim planom in programom.

TOZD VRATNI PODBOJI

Edini vzrok, da je bil v primerjavi z gospodarskim načrtom že znižani operativni program skupne proizvodnje dosežen le 62,7 %, je bilo pomanjkanje naročil in razdrobljen proizvodni program.

TOZD JEKLOVLEK

V januarju so načrtovano skupno proizvodnjo presegle za 0,3 %.

TOZD ELEKTRODE

Zaradi povečane proizvodnje ognejstalnega materiala so družbeni

plan presegle za 5,8 %, povečani program pa za 0,5 %. Zaradi pomanjkanja vodnega stekla, zaradi česar oplaševalna linija ni obratovala od 6. do 10. januarja, imajo precejšen zaostanek pri izdelavi oplaščenih elektrod.

TOZD ŽEHLJARNA

Zaradi pomanjkanja kontejnerjev je v januarju precej zaostala odprema za izvoz. Za družbenim planom so zaostali za 6,7 %, za programom pa 2 %.

Avzug Karba

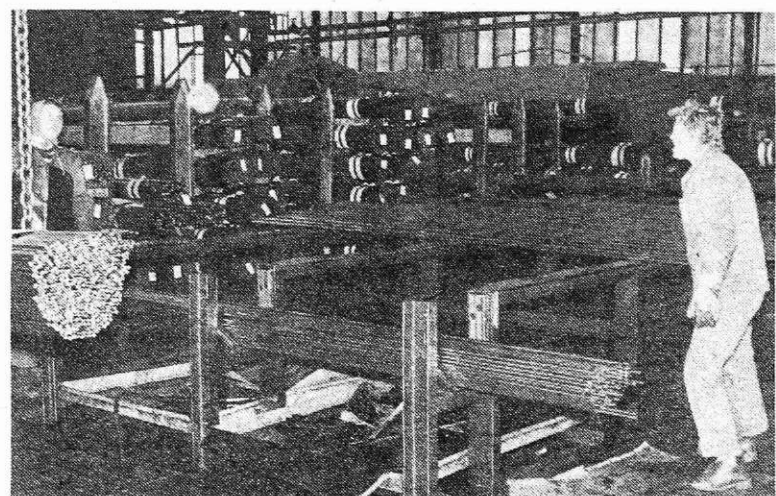
DISPANZER ZA BORCE NOV ŽELEZARNE NAJ BI ŠE DELOVAL V OBRATNI AMBULANTI

Odbor aktiva ZB NOV železarne Jesenice je pred kratkim na svoji seji med drugim razpravljala tudi o problematiki borčevskega dispanzerja, ki zelo uspešno deluje v obratni ambulanti železarne.

Navzoči so bili seznanjeni s predlogom, naj bi ta dispanzer združili z dispanzerjem v zdravstvenem domu na Jesenicah. Člani so menili, naj dispanzer ostane, ker se število pacientov - borcev NOV - bistveno zmanjšalo in ker se v tem dispanzerju zdravijo tudi upokojeni borci. Predlagali so, naj se v ta dispanzer vključi tudi ostale upokojene borce, če se bo število pacientov zmanjšalo. Vsi se namreč želijo še naprej zdraviti pri zdravniku, ki že pozna njihovo zdravstveno stanje in problematiko. Za podporo tega stališča so zaprosili sindikat in občinski odbor ZB NOV Jesenice. Imenovali so tričlansko komisijo, ki je pripravila in predložila predlog, da dispanzer ostane. V predlogu so zapisali, da se člani aktiva ZB NOV železarne odločajo, da zdravstvene storitve,

vključno s sistematskimi pregledi, še naprej koristijo v dispanzerju za borce NOV, ki uspešno deluje v obratni ambulanti železarne Jesenice. Enotno menijo, da so način in kvaliteta pregledov, kakor tudi postopek in odnos do borcev NOV na dostojni in humani višini. Zato ne morejo pristati na predlagane spremembe in je nespametno spreminjati nekaj, kar dobro in v zadovoljstvo vseh deluje. Dodali so še predlog, da že upokojeni borci NOV, ki so bili zaposleni v železarni, še naprej koristijo zdravstvene storitve v tem dispanzerju. Še aktivni delavci - borci NOV podpirajo to prošnjo, ker menijo, da je utemeljena, saj ljudje na stara leta ne želijo menjati zdravstvene ustanove in zdravnika.

B. B.

V adjustaži TOZD Jeklovlek (Foto I. Kučina)

Stanovanjsko naselje »Nova vas« v Mariboru, kjer so vgrajeni naši kovinski podboji

SEJA KONFERENCE DELEGACIJ SIS ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

V ponedeljek, 8. februarja, se je na dvajseti seji sestala konferenca delegacij SIS za vzgojo in izobraževanje na ravni železarne. Delegati so najprej kritično ocenili prisotnost na konferenci, saj so se je udeležili samo delegati iz temeljnih organizacij Hladna valjarna Jesenice, Željarna, Jeklovleka ter iz delovnih skupnosti za komercialne in finančne zadeve ter za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje.

Kljub temu, da je bila konferenca nesklepčna, so obravnavali gradivo za 20. sejo skupščine izobraževalne skupnosti Jesenice, katerega je obrazložila Božena DOLGAN, vodja odseka za izobraževanje. Konferenca delegacij k posameznim točkam dnevnega reda ni imela nobene pripombe, razen na poročilo o vzgojno-izobraževalnem delu osnovnih šol občine Jesenice v šolskem letu 1980/81. Ob obravnavanju tega poročila je konferenca delegacij predlagala, da bi učni uspeh učencev osnovnih šol morali obravnavati skladno z učenim uspehom dijakov srednjih šol. Glede na to, da imajo učenci v osnovnih šolah pozitivni učni uspeh, ugotavljamo v letoš-

njem polletju v prvih letnikih v srednjih šolah slabe učne uspehe. Posamezne točke dnevnega reda so bile že obširno razložene v prejšnji številki glasila Železar. Dvajsete seje skupščine izobraževalne skupnosti se bodo iz železarne Jesenice udeležili naslednji delegati: Tomaž Savinšek iz TOZD Plavž, Jaka Piberčnik iz TOZD Hladna valjarna Jesenice, Bogomir Rozman iz TOZD Jeklovlek, Iztok Torkar iz TOZD Družbene prehrane, Milan Vovk iz delovne skupnosti za komercialne in finančne zadeve ter Božena Dolgan iz delovne skupnosti za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje.

D. M.

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA IN PROGRAMA SKUPNE IN GOTOVE PROIZVODNJE ZA PRODAJO TER ODPREMA V JANUARJU

TOZD	SKUPNA PROIZVODNJA					GOTOVA PROIZVODNJA					ODPREMA	
	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 4/2	% 4/3	Družbeni plan	Program	Izvršitev	% 9/7	% 9/8	za prodajo	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
PLAVŽ	13.500	13.500	14.326.6	106.1	106.1	—	—	—	—	—	—	
JEKLARNA	41.250	41.250	42.430.9	102.9	102.9	—	—	—	—	—	—	
— SM	26.300	26.300	28.459.2	108.2	108.2	—	—	—	—	—	—	
— EL	14.950	14.950	13.971.7	93.5	93.5	—	—	—	—	—	—	
— ASEA	6.600	6.600	6.138.2	93.0	93.0	—	—	—	—	—	—	
— LM	8.200	8.200	7.684.2	93.7	93.7	—	—	—	—	—	—	
— BBC	150	150	149.3	99.5	99.5	—	—	—	—	—	—	
LIVARNA	150	150	141.2	94.1	94.1	60	60	36.4	60.7	60.7	36.4	
— jeklo	147	147	139.3	94.8	94.8	60	60	36.4	60.7	60.7	36.4	
— kovino	3	3	1.9	63.3	63.3	—	—	—	—	—	—	
VALJ. BLUMING-ŠTEKEL	35.700	35.700	34.435.3	96.5	96.5	7.170	7.170	6.348.6	88.5	88.5	6.544.2	
— bluming	17.800	17.800	18.473.1	103.8	103.8	370	370	306.1	82.7	82.7	370.4	
— štel razrez.	15.170	15.170	13.670.1	90.1	90.1	4.070	4.070	3.750.4	92.1	92.1	3.831.2	
— štel razr. storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— termična obdelava	2.730	2.730	2.292.1	84.0	84.0	2.730	2.730	2.292.1	84.0	84.0	2.342.6	
VALJ. ŽICE IN PROFILOV	9.640	9.640	10.665.3	110.6	110.6	1.970	1.580	2.329.2	118.2	147.4	1.896.8	
— valj. žice	9.640	9.640	10.665.3	110.6	110.6	—	—	—	—	—	—	
— valj. žice storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
VALJ. DEB. PLOČEVINE	6.100	6.100	5.362.4	87.9	87.9	5.930	6.000	5.145.4	86.8	85.8	5.937.3	
— valj. deb. ploč.	6.100	6.100	5.362.4	87.9	87.9	—	—	—	—	—	—	
— valj. deb. ploč. storit.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
HLAD. VALJ. BELA	8.000	8.000	6.505.0	81.3	81.3	7.950	7.950	6.481.4	81.5	81.5	7.443.8	
— hl. valj. Bela	8.000	8.000	6.481.4	81.0	81.0	—	—	—	—	—	—	
— hl. valj. Bela storitve	—	—	23.6	—	—	—	—	—	—	—	—	
HLAD. VALJ. JESENICE	2.400	2.400	2.417.2	100.7	100.7	2.170	2.170	2.348.8	108.2	108.2	2.459.6	
— hl. valj. Jesenice	2.400	2.400	2.417.2	100.7	100.7	—	—	—	—	—	—	
— hl. valj. Jes. storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
ŽICARNA	4.750	4.750	4.134.8	87.0	87.0	3.460	3.620	2.980.7	86.1	82.3	3.229.4	
— žičarna	4.750	4.750	4.134.8	87.0	87.0	—	—	—	—	—	—	
— žičarna storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
PROFILARNA	1.610	1.610	1.521.7	94.5	94.5	1.260	1.310	1.369.2	108.7	104.5	1.376.7	
— HOP	1.365	1.365	1.393.0	102.1	102.1	1.205	1.255	1.289.5	107.0	102.7	1.297.0	
— HOP storitve	70	70	32.9	47.0	47.0	—	—	—	—	—	—	
— ronlele	41	41	66.0	161.0	161.0	41	41	66.0	161.0	161.0	66.0	
— ronlele storitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— diski storitve	100	100	29.8	29.8	29.8	—	—	—	—	—	—	
— del. za cest. ograjo	34	34	—	—	—	14	14	13.7	97.9	97.9	13.7	
SKLADIŠČE 38	120	120	—	—	—	120	120	—	—	—	—	
VRATNI PODBOJI	100	90	56.4	62.7	62.7	100	90	56.4	62.7	62.7	65.8	
JEKLOVLEK	1.800	1.800	1.805.5	100.3	100.3	1.790	1.800	1.799.6	100.5	100.0	1.812.9	
ELEKTRODE	1.880	1.980	1.989.7	105.8	100.5	1.700	1.800	1.761.2	103.6	97.8	1.690.0	
— elektr. varil. žica	1.630	1.630	1.476.3	90.6	90.6	1.630	1.630	1.472.3	90.3	90.3	1.410.1	
— varil. žica storitve	—	—	5.1	—	—	—	—	—	—	—	—	
— varilni prašek	70	70	50.5	72.1	72.1	70	70	49.7	71.0	71.0	40.7	
— suha elektr. masa	—	100	105.6	—	105.6	—	100	105.6	—	105.6	105.6	
— ognjevdzdrni mat.	180	180	352.2	195.7	195.7	—	—	133.6	—	—	133.6	
ŽEHLJARNA	1.050	1.000	980.1	93.3	98.0	1.050	1.000	980.1	93.3	98.0	782.3	
SKUPAJ	128.050	128.090	126.772.1	99.0	99.0	34.730	34.670	31.637.0	91.1	91.3	33.275.2	
ELEKTRODE ZAGREB	—	—	—	—	—	250	250	550.8	220.3	220.3	550.8	
ŽELEZARNA	—	—	—	—	—	34.980	34.920	32.187.8	92.0	92.2	33.826.0	
MONTER DRAVOGRAD	1.005	1.005	900	89.6	89.6	1.005	1.005	900.0	89.6	89.6	900.0	

Železarski globus

ZDA

Velike naftne družbe se vedno bolj vključujejo v pridobivanje drugih energetskih virov. Tako bo znana družba ESSO investirala v odpiranju velikega premogovnika v Kolumbiji in za pričetek izkoriščanja naftnih škrljavcev v zvezni državi Colorado skupno tri milijarde dolarjev. V sredini tega desetletja, ko bo pripravljen dnevni kop v Kolumbiji za izkoriščanje, bo mogoče nakopati letno 7,5 milij. ton kvalitetnega premoga. Iz oljnih škrljavcev bodo proizvajali na leto 2,5 milij. ton nafte. Strokovnjaki te družbe predvidevajo, da bo ob koncu tega stoletja narasla proizvodnja sintetične nafte (oljni škrljavci, katranski peski, utekočinjanje premoga) na okoli 400 milij. ton letno, kar približno ustreza sedanji proizvodnji Saudska Arabije. Vendar bo za takšno proizvodnjo potrebno okoli 160 naprav za pridobivanje sintetične nafte v vrednosti 400 do 500 milijard dolarjev. Glavni proizvajalci sintetične nafte bodo: ZDA, Kanada, Venezuela, Avstralija in Brazilija, ki imajo zadostne zaloge premoga, oziroma oljnih škrljavcev in katranskih peskov, ki jih je mogoče sorazmerno lahko izkoriščati.

(Nadaljevanje s 1. strani)

8. Novela naj s posebno določbo omeji opravljanje dela preko polnega delovnega časa tako, da se omeji na 30 ur na mesec in se lahko opravlja le, če dela tudi z drugimi ukrepi

11. V zakonu naj se določi, v katerih primerih morajo delavci v samoupravnem splošnem aktu določiti, da se disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja obvezno izreče zaradi določenih hujših kršitev delovne obveznosti (neopravičen izostanek z dela, zloraba odsotnosti z dela zaradi bolezni, kršitve določb

16. Zaradi širjenja zaposlitvenih možnosti naj se posebna pogodba o delu za upokojenca črta iz zakona, upokojenci pa lahko opravljajo začasna in občasna dela po splošnih določbah o pogodbenem delu pod enakimi pogoji kot druge osebe.

Rodil se je v delavski družini v Tuzli 11. novembra 1911. Njegova mladost je bila težka, saj je že v drugem letu starosti izgubil mater. Osnovno šolo je dokončal v Tuzli, pri šestnajstih letih se je odločil in odšel v Celje, kjer je dokončal rudarsko šolo. Leta 1934 je prišel na Jesenice in se zaposlil v Železarni kot delovodja v martinarni. Maja 1941 so ga Nemci med prvimi aretirali in odpeljali v celovški zapor. Doma je moral pustiti nepreskrbljeno ženo in dva mladoletna otroka. Prvega junija 1941 so ga iz begunjskih zaporov, kamor so ga prepeljali iz celovških zaporov, spustili domov. Toda že dve uri za tem so ga s celotno družino odpeljali v Št. Vid pri

Leta 1956 se je z vso družino preselil v Lukavac, kjer je delal v tovarni sode kot referent na pripravi dela do upokojitve. Kljub temu, da je bil invalid, je vztrajal na delu 40 let do redne upokojitve. Bil je vzoren mož in družinski oče in je vsem šestim otrokom omogočil šolanje. Vsi, ki so ga poznali, se ga bodo spominjali z dobro mislijo.

TOZD TRANSPORT

Sklenili so, da bodo vsem sodelavcem, ki bodo bolni več kot tri mesece, odobrili denarno pomoč — bon v vrednosti 2.000 din, če bodo za tako pomoč zaprosili.

TOZD DRUŽBENA PREHRANA

Seznanjeni so bili, da konferenca sindikata Železarne razpolaga s sredstvi za zdravljenje v toplicah.

TOZD STROJNE DELAVNICE

O delu osnovne organizacije sindikata je poročal predsednik izvršnega odbora. Poudaril je, da je delo izvršnega odbora v preteklem mandatsnem obdobju temeljilo predvsem na nalogah za dosledno uveljavljanje družbenoekonomskih odnosov in krepitev delavčevega položaja v delegatskem sistemu. Prav s tega

V preteklem obdobju je bil dosežen hiter tehnološki razvoj zaradi velikega napredka v ostalih industrijskih vejah, razpoložljivega boljšega materiala in tudi zaradi boljšega razumevanja znanstvenega mehanizma, proizvodnih ozkih grl.

PRIDOBIVANJE KOKSA

PRIDOBIVANJE KOKSA

Pridobivanje koksa v preteklih 30 letih se skoraj ni spreminilo. Še vedno se srečujemo s konvencionalnimi baterijami: koksnarških peči, ki obrabujejo s prekinovitosti. V tem obdobju so bile povišane baterije s štirih na šest metrov, uvedeno je bilo predgrevanje ali brketiranje premoga in suho gašenje pridobljenega koksa. Vendar gradnja koksarn zahteva še vedno

zbor sklepčen. Zato so na zboru potrdili predlog nosilcev družbenih funkcij za skupščino občine Jesenice.

Predsednik komisije je poročal o

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

sestavljen iz sintranin paleliziranin kvantitativn železovin rud z visoko vsebnostjo železa, na drugi strani pa razni tehnični ukrepi, kot visoka temperatura in kontrolirana vlaga vpihanega zraka, visok pritisk na žrelu plavža, dodajanje kisika, mazuta in

PLAYŽ

Tehnologija izdelave gradiva v plavžu je dosegla v obdobju po drugi svetovni vojni izreden razvoj. K temu sta pripomogla dva osnovna dejavnika. Na eni strani dobro pripravljen vsip sestavljen iz sintranih paletiziranih kvalitetnih železovih rud z visoko vsebnostjo železa, na drugi strani pa razni tehnični ukrepi, kot visoka temperatura in kontrolirana vlaga vpihanega zraka, visok pritisk na žrelu plavža, dodajanje kisika, mazuta in zemeljskega plina ter računalniško vodenje procesa. Pri izpolnjevanju plavžarske tehnologije so predvsem prednjačili japonski strokovnjaki, pa tudi v Sovjetski zvezi niso veliko zaostajali. Glede na uspehe, dosežene na tem področju v preteklem obdobju, ne moremo pričakovati v bližnji prihodnosti še nadaljnjih podobnih dosežkov.

4 VLOGA AVTOMATIZACIJE V INDUSTRIJI

Nadaljevanje

— prikaz posameznih signalov na sinoptični plošči.
— priključek na rezervno komandno mesto.

SISTEMI ZA IZKLAPLJANJE BREMEN V ČASU KONIČNIH MOČI

Želja po ekonomični izrabi odzema energije v predpisnem časovnem obdobju, tako pri industrijskih kot komunalnih odjemalcih, je že stara. Postavlja pa zahtevo odzema energije skozi daljše časovno razdobje (mesec) držati na čim bolj konstantni višini. Torej brez dolin v odzemu in še manj brez konic. Sistem, ki je tega sposoben, mora imeti vse informacije o odzemu, porabi in porabnikih energije (plinske, vodne, električne). Samo tako je mogoče avtomatizirati, oz. ročno, izklapljanje manj pomembne porabnike in s tem preprečiti nastop konice v odzemu energije.

Slika 14 prikazuje shemo sistema, ki omogoča nadzor nad porabo energije na merjenem vhodu k porabniku.

Sistem sprejema impulze iz števca in na njihovi osnovi (upoštevanje konstante) izračunava trenutno moč odzema energije. Izhajajoč iz trenutnega stanja napove odzema na koncu merne periode (15 min.). Rezultat napovedovanja je avtomatski vklop/izklop enega ali več manj pomembnih bremen iz prioritete tabele ali alarm in zahteva po ročnem izklopu, če so bremena pomembnejša glede na tehnološki proces. Isti postopek se ponavlja v vsaki merilni periodi v nekem obračunskem časovnem razdobju (mesec).

KOMBINIRANI SISTEMI

Predstavljajo celovit sistem nadzora potrošnje bremen in proizvodnje obstoječega lastnega vira energije, ki je hierarhično organiziran. Hkrati zagotavljajo doseg ekonomskega optimuma v izbiri vrste energije, s katero bomo pokrivali različna področja diagrama odjema v različnem času. Njihova naloga ni le v pokrivanju konic odjema (konični del urejenega diagrama odjema), temveč tudi izbira optimuma pokrivanja potreb po energiji v času z ozirom na trenutni tarifni sistem. Istočasno omogočajo tudi akumuliranje energije (črpalne elektrarne) v času manjših tarif in njihovo uporabo v času večje tarife. Shema takega sistema je prikazana na sliki 16.

ZAKLJUČEK

Dejstvo je, da je produktivnost dela močno odvisna od osvojitve modernih tehnologij. In pred tem se ne bi smeli umikati v ekonomsko-tehnično neperspektivne ukrepe. Verjetno ekonomsko ni upravičljiva proizvodnja hardware-a doma, ker v svetovnem merilu ne moremo niti po kvaliteti niti po kvantiteti loviti koraka z razvitimi. Mnogo več pozornosti je treba nameniti vzgoji

softwar-skega kadra, ki bo delal na aplikativnih programskih paketih, kjer imamo za predor na tuja tržišča, predvsem pa za pokrivanje potreb domače industrije, še vse možnosti. Istočasno bo industrija potrebovala sistemske inženirje, ki ne bodo poznali le modernih tehnologij, temveč tudi procese in tako edinole smiselno avtomatizirali proizvodnjo in postopke.

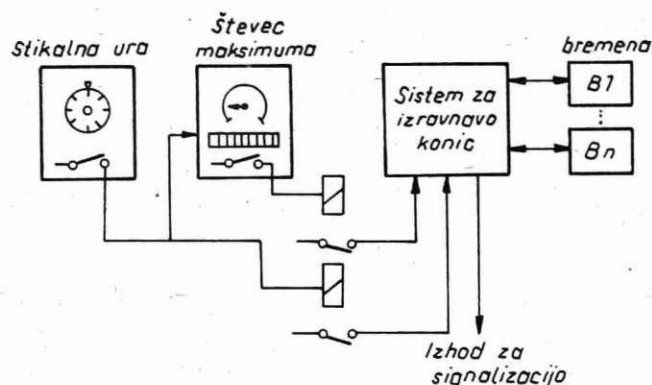
Ne bi se smeli slepiti pred resnico, da je trenutno slovenska industrija že slabše avtomatizirana od jugoslovanske povprečja in da je trend v nerazvitost vse večji.

Miha SKUMAVC

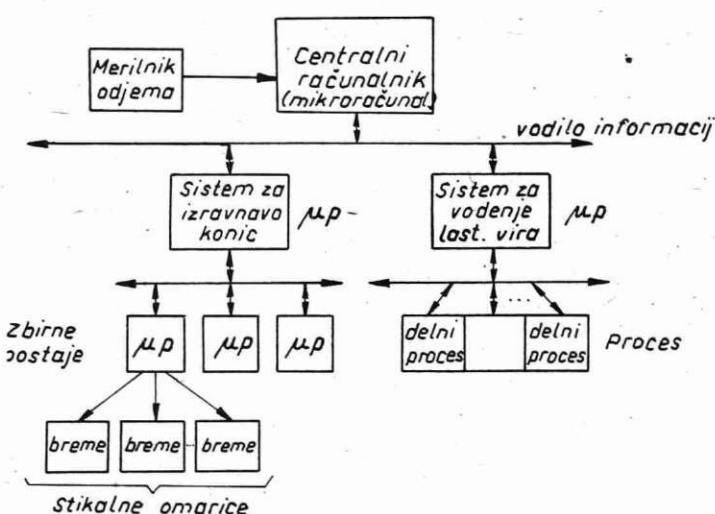
Literatura:

1. Peklenik J.: Avtomatizacija proizvodnje v naslednjih 20 letih. POSVETOVANJE Raziskovalna skupnost Slovenije, Komite za kulturo in znanost SR Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Ljubljana 11. 1981.
2. Colin A.: Programming for Microprocessors, Newnes-Butterworths, London, 1979.
3. Jeglič A.: Odjemniki in pretvorniki v procesni merilni tehniki
4. Kraftwerk Union Aktiengesellschaft: Strom-Energie für heute und morgen, Berlin, 1979.
5. M. Skumavc: Avtomatizacija MHE z mikroročunalnikom, VAES 81, Elektrotehniška zveza Slovenije (Zbornik), Ljubljana, 10. 81.

Slika 15: Shema sistema za izravnavo konic

Slika 14: Shema povezave sistema za izravnavo konic

Slika 16: Sistem za vodenje energetske situacije v podjetju z vključitvijo lastnega vira

JESENIŠKI ŠTUDENTJE V ŠOLSKEM LETU 1981/82

Pred tednom smo se seznanili s podatkom, da sedi v šolskih klopih višjih in visokih šol 316 študentov, ki se šolajo za delo in 89 študentov ob delu. Ugotovili smo, da nazadnje število novincev na rednem študiju in da se je število novih študentov celo zaskrbljujoče znižalo. Ob tem znižanju obsega študentov se sprašujemo, ali je struktura študentov po študijskih smereh bolj ustrezna. V ta namen smo analizirali skupino letošnjih brucov in jih razvrstili v spodnje stolpce, posebej študente ob delu in redne študente.

Posebno pozornost kaže nameniti študentom-vojakom, ki jih na grafičnem prikazu predstavljamo posebej. Kaže, da se je ta skupina novincev še posebej preudarno odločala za nadaljnji študij. Največ so izbirali teh-

niške smeri študija, in sicer je med njimi največ elektrotehnikov, sledijo metalurgi in strojniki. Če izločimo študente-vojake, ki jih v prvih letnikih dejansko še ni, potem prenetljivo izstopa število pedagoških usmeritev. Še vedno je namreč močan pritok novincev iz pedagoških oddelkov gimnazij, ki pa bo v naslednjih letih počasi usihal. Pogostejše kot v preteklih letih izbirajo pedagoške smeri študija dijaki splošnih gimnazij. Pozdravljamo nekatere odločitve v tej smeri, tako profesorje in predmetne učitelje matematike, fizike, tehnične vzgoje, glasbene vzgoje, saj gre za poklice, ki bodo še vedno iskani kljub zaostrenim pogojem zaposlovanja.

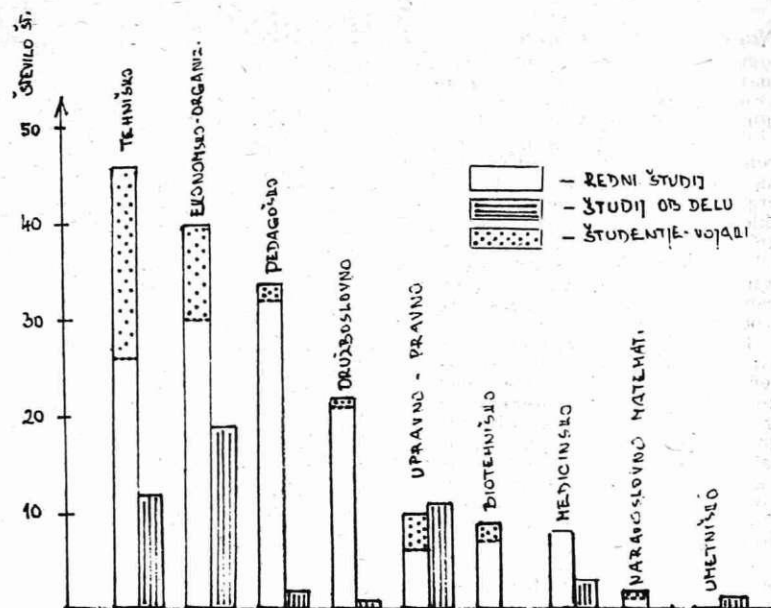
Nekatere bralce bo zanimal pregled študentov, ki je sestavljen po poklicih, za katere se šolajo na višjih in visokih šolah. Pregled ob koncu sestavka bo pritegnil pozornost predvsem dijakov in njihovih staršev, ki so vedno bolj zaskrbljeni pred izbiro nadaljnjega študija. Zanimiv bo verjetno za kadrovske delavce, pedagoge in še koga. Bralce, ki niso spremljali prejšnjih sestavkov, seznanjamo s podatkom, da so vključeni le tisti, ki imajo v tem šolskem letu status študentov, število študirajočih pa je v resnici večje. Pri prvem letniku predstavljamo samo dejanske študente — vojakov so izločili. Posebej so predstavljeni študentje ob delu.

Številke so zelo zanimive, zato se bomo k njim še vrnili. Podatki pri nekaterih poklicih (na primer: ekonomist, dipl. ekonomist, inž. org. dela, dipl. inž. org. dela, učitelj in profesor telesne vzgoje in še nekateri) v prvih letnikih ne razlikujejo več, ali se je študent vpisal na višjo

ali visoko stopnjo, iz podatkov v naslednjih letnikih pa stopnjo študija lahko razberemo pri vseh poklicih. Prihodnjič bomo skušali oceniti, ali se je letošnja struktura študen-

tov bolj približala zaželenim ciljem in ustrežnejšemu razmerju med družboslovnimi in tehničnimi usmeritvami.

Francka Thaler

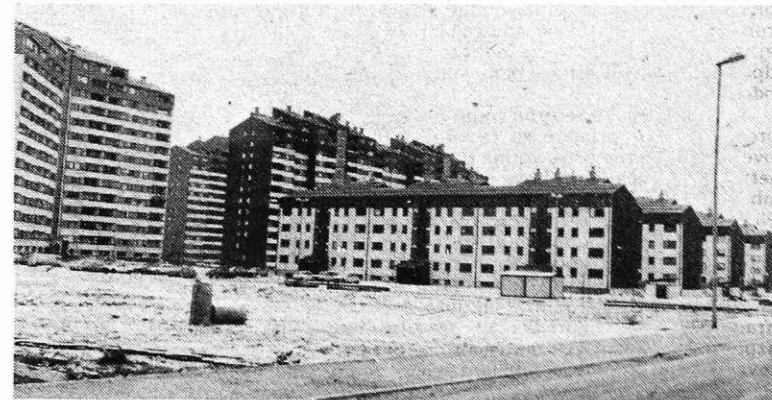
Jesenški študentje v prvih letnikih v šolskem letu 1981/82

ŠTUDENTJE JESENIŠKE OBČINE V ŠOLSKEM LETU 1981/82

OPOMBA: Izločeni so študentje, ki so v JLA (vir podatkov: Center za razvoj univerze)

	1. letnik	2. letnik	3. letnik	4. letnik	5. letnik	Vsi
	R OD	Absol. I	R OD	Absol. I	R OD	Absol. I
Kmetijski inženir	2	2				4
Inženir metalurgije	1	1	2			4
Inženir strojništva	3	6	4	1		4
Inženir elektrotehnike		4	3	2	1	5
Gradbeni inženir		1				1
Inženir geodezije	1					1
Inženir tekstilne tehnologije	1	1				2
Ekonomist	19	8	8	5	6	1
Pravnik		6				6
Višji upravni delavec	1	5	1	2	2	4
Višji upravni delavec statistik	1					1
Inženir organizacije dela	3	5	1			4
Inženir organizacije — računalništvo	8	6	1	5		14
Razredni učitelj	6	12	5			23
Predmetni učitelj slovenščine		3	1			3
Predmetni učitelj angleščine	1					1
Predmetni učitelj biologije	2					2
Predmetni učitelj kemije		1	1			1
Predmetni učitelj matematike	1	2				3
Predmetni učitelj zgodovine		2				2
Predmetni učitelj — knjižničar	1					1
Predmetni učitelj glasbe	1	1	1			1
Predmetni učitelj tehniške vzgoje	1	3				1
Predmetni učitelj telesne vzgoje	2	5	5	1		8
Učitelj za duševno prizadeto mladino	1					1
Glasbenik za pihala	1					1
Višji fizioterapevt	1	1	2			1
Višja medicinska sestra	1	1	5	1		4
Višji rentgenski tehnik	1					1
Inženir farmacije	1					1
Socialni delavec		1				1
Varnostni inženir	1					1
Diplomirani kmetijski inženir	2		1	2		5
Diplomirani veterinar	2		1	1		2
Diplomirani gozdarski inženir	1		1	1		3
Diplomirani inženir metalurgije	2	1				3
Dipl. inženir kemijske tehnologije	3		5		6	14
Diplomirani inženir kemije	2					2
Diplomirani inženir strojništva	2		1			3
Diplomirani inženir elektrotehnike	2	2	1	4	2	11
Diplomirani inženir gradbeništva	1	5		1	1	8
Diplomirani inženir arhitekture	4					4
Diplomirani inženir geodezije	1					1
Diplomirani inženir lesarstva	2		1			1
Dipl. inženir tekstilne tehnologije		1				1
Diplomirani inženir farmacije				2	1	3
Dipl. inženir živilske tehnologije			1			1
Diplomirani ekonomist	4	1	5	2	5	13
Diplomirani pravnik			5	4	3	13
Dipl. inženir organizacije dela			2	1		1
Dipl. inženir računalništva (AOP)	1					1
Diplomirani obramboslovec	1	1	1	2	1	5
Profesor slovenščine	2	1	2			5
Profesor slovenščine	1					1
Profesor angleščine	2		1	1	1	5
Profesor latinščine in francoščine		1				1
Profesor matematike	1		1		2	4
Profesor telesne vzgoje	3		3	1	1	8
Diplomirani biolog		1			1	2
Diplomirani inženir matematike			1			1
Diplomirani geograf	1	1				2
Diplomirani sociolog	7	2	1	2	2	13
Diplomirani pedagog	3		1			5
Diplomirani etnolog	1			1		2
Diplomirani zgodovinar		2				2
Diplomirani politolog		1	1	1		3
Diplomirani novinar	2		1			3
Akademski slikar				1		1
Zdravnik	6	2	4	4	4	20
Zobni zdravnik	1					1

117 48 69 24 28 2 39 11 32 2 4 27 2 316 89

Stanovanjsko naselje »Fužine« v Ljubljani, kjer so vgrajeni naši kovinski podboji

ŽELEZAR

KOKRŠKI ODRED

Najprej: izid bojev na Kostanjski planini je bil posledica neustreznih ocen lastnih možnosti.

Močnim napadalcem se sicer uničenje partizanov na Kostanjski planini ni posrečilo, vendar so jim zadali hude izgube. S prebijanjem se je vendarle rešilo okoli 80% borcev. V podobnih okoliščinah — za primerjavo — tega obkoljeni partizani niso dosegli ne septembra v Udinem borštu ne 8. januarja 1943 na Pohorju, kjer so bili vsi uničeni.

Čeprav je poveljstvo imelo za seboj precej izkušenj in je poznalo Nemce, njihovo moč in taktiko, je tokrat Nemce podcenjevalo ter se odločilo za obrambo Kostanjske planine. Natanko to pa je napadalcem ustrezalo.

Podobno kot septembra v Udinem borštu, ali še huje 14 dni pozneje na Pohorju, so bile izgube posledica kršenja temeljnih pravil partizanskega bojevanja. Čeprav je poveljstvo že nekaj dni pred napadom vedelo, kaj se pripravlja (tako kot na Pohorju), se je kljub neustreznim pogojem za boj že vnaprej odločilo, da bodo Nemce počakali na položajih, namesto da bi se premaknili.

Pri tem se je poveljstvo preveč zanašalo na dotedanje uspehe in na številno moč združenih bataljonov.

Ob odločitvi, da se ne bodo umaknili, bi bil spopad vse drugačen, ko bi bili položaje zasedli na širšem območju, tako pa so bili stisnjeni na ozek prostor pod vrhove Kostanjske planine, kjer ni bilo možnosti za manevriranje, umikanje ali razvijanje protinapadov.

Ob vsem izkazanem junaštvu in visoki morali se je poveljstvo odločilo za preboj šele po štiriurnem zagrozenem, izčrpavajočem in za partizane brezizhodnem boju. Tedaj pa preboj ni mogel biti zadosti uspešen. Pri tem je bila ob sicer obudovanju vrednem junaštvu storjena še ena napaka: zakasneli preboj, ki je nujno terjati velike žrtve, je vodil sam odredni komandant, ob njem pa še drugi voditelji odreda in bataljona. Rezultat tega je bil: pokušeni voditelji in med njimi tudi ugledni in spoštovani odredni komandant Matija Blejec-Matevž. Po vseh njegovih uspehih in junaštvih tako borci in prebivalci niso mogli verjeti, da je res padel. Toda v teh trenutkih je komandant sodil, da nima druge izbire.

Žrtve pri prebijanju in reševanju bi bile še večje, ko bi tudi nižji poveljniški kader ne bil pokazal velikega junaštva in iznajdljivosti.

Spopad na Kostanjski planini je bil kljub vsemu naštetemu eden največjih bojev gorenjskih partizanov v letu 1942, ki velja za najhuje obdobje NOB, sodelujoči policisti pa so dobili jurišne značke. Mladi in hrabri partizanski poveljniki so tudi tedaj narodnoosvobodilni boj hoteli obogatiti z novimi dosežki. Zato legendarnost komandanta Matije Blejca-Matevža ni nič obledela ne

med borci ne med prebivalstvom.

Boj na Kostanjski planini pa je spet opomnil, da se partizani v razmerah močne nemške okupacije tudi vnaprej morajo ravnati po strogih načelih partizanskega bojevanja. To je še posebno veljalo za partizanske enote na levem bregu Save.

Nemci so po boju na Kostanjski planini z močnimi silami neprestano nadzorovali to območje in se znašli nad partizanskimi ljudmi. Zato je sledil tudi krajši upad partizanskega poleta, vendar so se razmere kmalu spet popravile. To je pokazala mobilizacija novih borcev. Okupator tudi tedaj tod še zdaleč ni dosegel pravih uspehov, saj kamniški partizani kljub nemški silovitosti niso izgubili niti 10% borcev.

S KAMNIŠKIM BATALJONOM DO KALIŠČA IN NAPREJ

Konec decembra že preti nemška mobilizacija prvih letnikov (1923/24) — Zato je prva naloga mobilizacija teh fantov — Način mobiliziranja — Do srede januarja Kamniški bataljon zbere že okoli 70 novincev-rekrutov — Nemci se spet požejejo za partizani, kajti v kamniškem okrožju je njihova dejavnost najbolj živahna — S številnimi, a neoboroženimi novinci v Kališču — Izdani bataljon je napaden že naslednji dan, 19. januarja — Med presenečenjem v neenakopravnem boju pade 22 borcev, 18 novincev pa je ujetih — Pade še odredni politikomisar, preizkušeni in priljubljeni Anton Štefe-Kostja, pa tudi bataljonski politikomisar Lado Kunovar-Slavko in več starih borcev — 19. januar je za 24. decembrom najbolj krvav dan Kamniškega bataljona — Med hudimi napori preostali izčrpani in prezebljeni borci poiščejo mirnejše kraje celo v dohenskih gozdovih nad Črnučami — Konec prvega Kokrškega odreda.

Kamniški bataljon, ki se mu je po spopadu na Osnovku priključila tudi Kokrška skupina, je bila v začetku januarja 1943 nad Zapoljami.

Konec decembra 1942 je spet zapadlo nekaj snega; ta je oviral gibanje in začelo mobilizacijo rekrutov, ki jim je pretila nemška mobilizacija. Bataljonske patrulje pa so kljub temu križarile po vaseh in fantom pomagale odhajati med partizane.

Tej partizanski mobilizaciji, ki je bila v bistvu prostovoljna, bi se bilo nedvomno odzvalo več mladincev, če ne bi bila potekala v času, ko so zaradi tega nacisti izvajali poostreno nasilje. Vedeti moramo, da so Nemci grozili z aretacijami in s pošiljanjem v taborišča vsem tistim, katerih družinski član se ne bi odzval njihovi mobilizaciji in bi se raje pridružil partizanom. Zato je marsikateri mladenič v skrbi za svoje pobrala nemška mobilizacija, četudi je simpatiziral z narod-

noosvobodilnim gibanjem. Da bi takim obveznikom vsaj do neke mere olajšali odhajanje k partizanom in zaščitili njihove družine pred represalijami, so partizani tam, kjer je bilo mogoče, izvajali nasilne ugrabitve. Napotke o načinu takega mobiliziranja so gorenjski partizani dobili že s pismom pokrajinskega sekretarja KP z dne 7. decembra 1942, pozneje pa s pismom CK KPS z dne 21. 1. 1943.

O tem, kako je potekalo zbiranje takratnih vojaških obveznikov, Mirko Podčevšek-Lado pravi:

»Če se je le dalo priti do njih, smo se oglašili prav pri vseh, ki so dobili poziv k vojakom. Veliko je bilo med njimi takih, ki so že prej sodelovali z nami in so se zdaj prostovoljno vključili v naše vrste, druge pa smo morali mobilizirati. Da bi preprečili nemški teror nad svojci, smo skoro vse morali mobilizirati na videz prisilno. To pa je bila v mnogih krajih precej tvegana zadeva, ker so Nemci po prvih naših akcijah te vrste zelo pomnožili zasede. Nikoli ne bom pozabil tistih januarjskih dni. Bil sem politikomisar 3. čete in sem vsako noč moral na teren. Ker pa je bilo naše področje zelo obsežno, smo se z večerne ali nočne akcije navadno vračali šele proti jutru ali celo popoldne. Mimo napornih poti po visokem snegu smo imeli polne roke dela z novinci, ki smo jih vodili v taborišče. S Tomazem Novakom-Srečkom sva v štirinajstih dneh spala le devet ur, česar ne bom pozabil do konca življenja. Bil sem tako izčrpan in zaspan, da sem zaspal tudi v koloni med pohodom...«

Eden prvih tuhinjskih prostovoljcev v začetku januarja 1943, ki je bil že poprej partizanski sodelavec, je bil Anton Ahčin-Darko z Velikega Hriba. (O prihodu med partizane je Anton Ahčin-Darko, rojen 1923, tudi zapisal: »Počasi smo se pomikali po zasneženih gubah. Šli smo skozi Brezovico in Zlato polje. Žalostna podoba je zrasla sredi zimske noči... Vse vasi so Nemci požgali, zidovje pa zravnali z zemljo... Ura je bila nekaj čez enajst ponoči, ko smo prišli v taborišče. Povsod je vladala grobna tišina, v katero je od časa do časa odjeknil glas stražarjev, ki so ustavljali vračajoče se patrulje... Sredi taborišča je gorel ogenj, okrog njega so se gnetli borci, ki so prihajali s stražarskih mest in s patroljiranj. Bil sem novinec in za moje oči je bilo vse novo... Kmalu zatem je prišel komandant. Politikomisar Nace-Janez Brlec mu je pripovedoval o novincih, ki sva jih iskala. 'Tale je zdaj prvi iz Tuhinja,' je rekel in pokazal name. 'Fantje bodo že še prišli,' sem rekel, 'borba na Kostanjski planini jih je nekoliko splašila.' Komandant, ki sem ga požiral z očmi, je velel dežurnemu, naj pripravi desetino z enim puškmitraljezom. Čez nekaj minut je ob ognju stalo v vrsti enajst borcev. Mednje so postavili tudi mene... Krenili smo skozi gozd in navzgor po zasneženi gazi proti Zapolju in tuhinjski cesti. Tako, postal sem partizan... in zdaj sem, že prvo noč, na svoji prvi dolžnosti.«

(se nadaljuje)

Vozarjev Heribert vstopi strumno in odda v imenu očeta matere in brata, ki je ravno iz Rusije na dopustu, in obeh sester petindvajset mark za Rdeči križ, ker pobiralca ni bilo k hiši.

Pri zadnjih besedah se fantalin smelo zazija v Zdravko. Aha! — Ti lahko greš! je vrgel nadučitelj postrani Zdravko povelje. Heribert pa s je že bolj zvrnjal.

Zunaj pred vrati je obstal kot pretepen pes: Zda bo povedal vse! Zda bo konec vsega! Kaj naj storim? Domov zbežim? Ali naj čakam, da me čez nekaj časa spet pokliče v pisarno?

Spet v pritličju, kjer je bil šesti razred, je postopal poveži sem ter tja. Rad bi slišal, kdaj bo Heribert prišel od nadučitelja. Četrtri razred, kamor je hodil tudi Heribert, je tik pisarne. Zdravku ni šlo v glavo, da bi ga oni res zatožil. Saj je vendar domačin!

Tisti dan pa je bil nadučitelj nasajen med poukom. Zdravko se je bal, da se vprico vseh otrok ne bi znašel nad njim.

Pri računanju pa jih kliče vsevprek k tabli. Tudi Richard, hajtfirer, pride na vrsto. Nekaj časa se zlepa razlaga vozal sklepalnega računa, pomaloma pa je glasnejši. Richard je pa prava šleva. Niti deliti ne zna skozi decimalni delilnik. Zda pa nadučitelj zdvija, To kriči, da očala kar tako skacejo po orlovskem nosu. Richard pa stoji kot psiček z vodo polit pred vsemi šolarji. Zdravku se skoraj zasmili, četudi si na drugi strani misli: Ali res ne znaš, tedaj si pa za v otroški vrtec! Samo mladinski vodja je na ogledu izgubil pri marsikom! Zdravko pa se ni mogel natihome načuditi, da je ta rjavosrajčnik tako nič.

2.

Pod geslom »Tisočletni rajh potrebuje vojske in zdrave delavce« so začeli po trgu in okolici pospravljati ljudi, ki jih vsled duševnih ali telesnih hrib niso prištevali k polnovrednim članom družbe; to se je skrivoma dogajalo že vsa leta, odkar je vladal kljukasti križ. Ni bilo več »kilometražarja«, na katerega se je vsak otrok dobro spominjal, kajti bedak ni imel nikogar tako rad kot otroke. Drugače je pohajkoval po trgu in okolici, sam s seboj nekaj momljaj in le v skrajni sili vzel kaj pod zob, če mu je kdo kaj ponudil. Prav tako je zmanjkalo Štampučevega Gonzlja, ki je imel život od ledij dol ohromljen in zmaličen in se je zato po dveh svojevrstnih berglah dokaj sprotno gibal po trgu. Vendar je postoril še kakšno koristno reč kje. Drugače je bil normalne pameti in zelo ostro nabrušenega jezika. Pa še nekaj drugih takih nesrečnikov je pometla arijska metla oznanjevalcev »herenfolka«.

S Sosednja so prignali Gojzarko.

Milka, Boris in Zdravko so jo srečali tik pred orožniško postajo, kamor jo je bil prignal orožnik, ki pa se mu je videlo, da kaj nerodno

VALENTIN POLANŠEK

12

ROMAN

KRIŽ S KRIŽI

opravlja ta kar nič častitljivi posel. Nesrečnica je tulila kakor ranjena neznana divjad. Tržani so buljili vanjo. Vsi je niso poznali. Saj je bila le poredko v trgu. V obeh tistih, ko so prodajali svoja zijala, ni bilo zaslediti sočutja.

Smrkavci v rjavih srajcah in črnih kratkih žametnih hlačah so marširali mimo in kričali — kar naj bi bilo petje —:

Hengt du Judn, štelt di Pfofn an di bond!

Milka, Boris in Zdravko so stali. Niso mogli naprej.

Smilila se jim je revka Gojzarka.

Spoznala je Milko in ji pomahala z oguljeno roko, s katero je dosti pregarala na tem krivičnem svetu.

Deklece se ji je neustrašeno približalo. Med jokom in obupnim pohrkanjem je glasno prosila za robec. Milka ga je imela pri sebi — čisto belega kot nedolžnost... Dala ga ji je.

Zdravko je zletel in kupil za svoje odrezke živilske nakaznice nekaj klobase in kruha. Plačal je tudi s svojim denarjem. Boris pa je od nekd dobil nekaj peciva na prihranjene odrezke.

Nesla sta ga Gojzarki, ki je morala čakati kar v pritlični veži kakor mesarjeva živina, preden pride v klavnico.

Ker so se zadrževali tako dolgo v trgu, dokler niso z grdim avtom odpeljali revke, so se otroci pozno vračali v grapo.

Pred Gubjevim mostom so srečali dva tržanska šolarja. Tesarjev Hugo je bil zraven. Brez besed so šli drug mimo drugega.

Jaz ne bom začel! se je zadrževal Zdravko.

Ko sta bila paglavca že daleč naprej, sta začela kričati: Pauern-tokar! Priflikač bindišarski! Nadučitelju vas zatoživa, ker po čušovsko marnjete med sabo!

Tedaj pa obrneta Zdravko in Boris kolo — in za izzivalecema. Za prvim ovinkom sta ju že dohitela. Kanglice mleka, katero sta fanta nosila iz grape, ni bilo časa postaviti na stran. Vsak svojega tržana sta se lotila. To je padalo! V začetku sta tržana še zmerjala in grozila z vsem mogočim, kaj kmalu pa sta začela tuliti.

RODOS — OTOK SONCA IN CVETJA

(PRVOMAJSKI LETALSKI IZLET)

Precej se jih je odselilo v matično državo med zadnjo krizo, ko so turške invazijske čete zasedle polovico ciprskega otoka. Na severozahodni konici Rodosa tik ob glavnem mestu ima manjšina v dveh vaseh svoje šole in džamije in nihče jim noče nič zalega. Ukvarjajo se z ribištvo ali domačo obrtjo in lepo v slogi živijo z Grki in mirno gledajo prek morja v svojo pravo domovino.

JUTRANJA REKLAMA ZA VEČERNO RAZVEDRILO

Že naslednje jutro so nas, kdo ve, ali domači ali Atlasovi gostitelji, povabili na jutranji obisk v kletno restavracijo, slovito nočno zabavišče Dorians. Posedli smo v udobne fotelje in v vijoličasto rdeči svetlobi presenečeni prisluhnili domačemu ansamblu, ki je samo za nas zaigral Grka Zorbo. Medtem ko so nas natakari hitro postregli z osvežujočim pomarančnim sokom, je glavni šef vsakemu vladno podaril prospekt in vizitko svoje hiše in se po mikrofoni priporočil za večerni obisk. Jugoslovani kot stari prijatelji in zavezniki Grkov smo še posebno dobrodošli, je pristavil in sam sebi zaploskal, mi pa smo ga veselo posnemali. Ceno vstopnice za večerne predstave je previdno »pozabile« povedati, toda sami smo si mislili, da ne morejo biti pretirano nizke.

Propagandni trik z oranžado in Grkom Zorbo je očitno uspel. Kar čedna skupina naših mladeničev in mladenk je nasledila. Za koliko drahem so si olajšali denarnice, nihče ni hotel priznati, vsekakor pa dovolj, da so naslednje večere izbirali dosti bolj skromna razvedrila. Celotna ponočnjaška skupina se je morala odreči celo tako mamljive prireditve, kot je večerna »svetčanost vina«, ki spada v železni program turi-

stične kulinarčno pivske posebnosti Rodosa. Vsako skupino, ki se prijavi in plača 300 drahem, odpeljejo v tipično grško restavracijo v predmestni hotelski del, kjer si v soju sveč z bogato obloženo mizo izbereš za jedajo in pijačo, karkoli si lahko izmisliš in kolikor zmore želodec. Z vsakovrstnimi dobrotami na krožniku, ki mu ni para na svetu, sedež za mizo in se bašeš. Da se dobro počutiš, skrbijo kitaristi, ki poskakujejo za omizji in prepevajo. Šele ko se ti posveti, da tega ne počno kar tja v en dan in zastoj, veš, da se jih ne boš znebil, dokler ne daš nekaj drahem. Podjetni muzikanti in pevci natančno vedo, kdaj je razpoloženje »zrelo«, da ponudijo tudi svoje plošče in kasete. Cene so dvakrat višje kot sicer, a kupčija kljub temu ni tako slaba, da se jim ne bi splačala. Če ne uspejo muzikantje, te poskušajo oskubiti fotografi, ki se hinavsko dobrikajo in urno bliskajo s svojimi aparati v razpoložene družbe. Še predno se zaveš, ti podtaknejo fotografijo in zahtevajo sto drahem. Če odmahneš z roko in jim dovolj odločno rečeš ne, niso prav nič užaljeni. Umaknejo se kot mokri kužki in si gotovo mislijo: »prekleti skopuhi, boste že prišli na limance, če ne meni, pa drugemu.«

RODOS — DRUGI DUBROVNIK

Opisati Rodos je lahko zelo enostavno ali pa tudi zahtevno. Spoznati ga moreš le, če prodreš v njegovo 25-stoletno zgodovino, ki jo odkrivajo ostanki pradednih hramov, prebivališč, spomenikov, srednjeveških trdnjav in drugih kulturno zgodovinskih znamenitosti. Skoraj na vsakem koncu mesta in otoka se ponujajo pogledom strmečega tujca in ga silijo v razmišljanje. Če ti vse to pomeni kaj več kot kulisa za vrtoglavo igranje razvijajočega se turizma, se moraš vdati miku skrivnostne preteklosti. Človek uprt v sedanost, ne more brez globljega razmišljanja, kar tja v en dan, dojeti veličine in pomembnosti vsega, kar ga na tem otoku obdaja. Če hoče uživati iskreno, brez narejenega slepega čaščenja, je ogled pravo duševno zadovoljstvo. Če tega ne čutiš in se samo trudiš, da ne boš manj pameten kot drugi, je vse to le prazno pogrevanje nečesa preteklega in dokončno minulega, mučno spominjanje na dolgočasne ure zgodovine iz šolskih klopi.

Neverjetno hitro spoznaš tistega, ki mu je kaj do ponujenih možnosti in tistega, ki mu ni mar ničesar, razen zabave. Kakor da nima doma dovolj tovrstnih potešitev. Namesto na skupni ogled rodoških znamenitosti s strokovnimi razlagami vodnika, so takšni, res so bili v manjšini, raje šli nakupovat ali popivat po gostiščih.

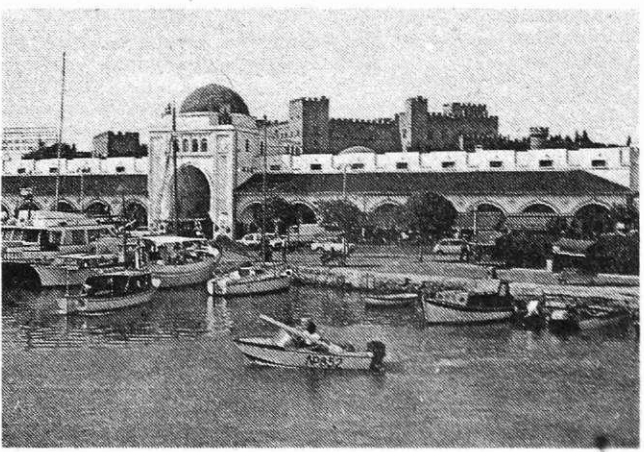
Pa vendar na vsakem koncu Rodosa, ki z mogočnim štiri tisoč metrov dolgim obzidjem močno spominja na Dubrovnik,

srečuješ številne skupine vseh narodnosti, ki v zamaknjeni vedoželjnosti sledijo svojim vodnikom.

Po ustaljenem redu je tudi naša skupina že prvi dan obšla stari del mesta za obzidji in se vzpela na grič Monte Smith k ostankom hrama največjih grških božanstev Atene in Zeusa.

SEDMO ČUDO SVETA

Mesto Rodos se v mnogočem lahko primerja z Dubrovnikom. Stari del, ki ga obkroža visoko obzidje in novi, ki je izključno pozidan z gostinsko turističnimi in trgovskimi objekti. Novi premore kar 170 večjih in manjših hotelov z nad 20.000 ležišči. K staremu delu spadajo tudi tri pristanišča, zaščiten z mogočnimi valobrani. Največje je Acandian tik ob obzidju in je namenjeno ribiškim ladjam. V osrednji trgovski in potniški luki zraven Acandiana so vedno zavezane flote ogromnih tovornih in potniških ladij. Med njimi so najbolj luksuzne, pravi plavajoči hoteli, ki prevažajo turiste iz Amerike in drugih delov sveta med kroženjem po Sredozemskem morju. Najstarejše in najbolj znamenito je pristanišče Mandraki, ki je najmanjše. V njem pristajajo številne jahte in izletniške ladje. Ta rodoška marina je slovita po dveh pomolih, ki zapirata pristan. Na koncih obeh pomolov stražita na visokih stebrih bakrena kipa jelena in košute, simbola otoka.

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Na ločenih sejah družbenopolitičnega zbora 9. februarja, zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti 10. februarja so delegati obravnavali in sprejeli osnutek proračuna občine Radovljica, programe SIS družbenih dejavnosti, aneks k samoupravnemu sporazumu za financiranje KS v občini Radovljica, osnutek sprememb in dopolnil statuta občine Radovljica in izrekli soglasje k statutu Komunalnega gospodarstva občine Radovljica. Razen tega je bil na zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti sprejet odlok o spremembi odloka o davkih občanov, na zboru združenega dela pa tudi odlok o določitvi delegatskih mest, oblikovanje konference delegacij in skupnih delegacij za delegiranje delegatov v zbor združenega dela občinske skupščine Radovljica.

Izvršni svet občinske skupščine Radovljica je na 178. seji 2. februarja obravnaval predlog odloka o spremembi odloka o davkih občanov občine Radovljica, ki ga je dal v obravnavo in sprejem občinski skupščini. Razprava je tekla tudi o spremembah urbanističnega načrta za naselje Begunje, o komunalni problematiki ter v zvezi s tem o odloku nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč, osnutku zakona o stavbnih zemljiščih in predlogu zakona o komunalnih dejavnostih. Člani izvršnega sveta so se seznanili tudi s poročilom sanitarne inšpekcije o problematiki obdukcijske sobe na pokopališčih v radovljiški občini.

Predsedstvo občinske konference ZSMS Radovljica je na 12. seji 3. februarja obravnavalo in potrdilo predlog sprememb in dopolnil statuta občine Radovljica in predlog programa sodelovanja gorenjskih DPO in kulturnih društev s koroškimi organizacijami in društvi. Člani predsedstva so presojali dosežani potek priprav na volitve in naloge ZSMS pri izvedbi kandidacijskih in volilnih opravil. Sprejeli so predlog kandidacijske liste za delegacije ZSM v družbenopolitični zbor občinske skupščine ter izbrali najboljše osnovne organizacije ZSMS v združenem delu radovljiške občine.

Od konca januarja do 10. februarja so v vseh 20 krajevnih organizacijah SZDL v radovljiški občini opravili kandidacijske konference za kandidiranje delegatov v delegacije SIS in zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine. Izvolili so tudi delegate za občinsko kandidacijsko konferenco, ki bo 22. februarja v Radovljici.

Po sklepu predsedstva občinskega odbora ZZB NOV Radovljica bo redna volilna skupščina občinske organizacije ZZB NOV Radovljica v četrtek, 18. februarja, ob 9. uri v veliki sejni dvorani občinske skupščine. Na dnevnem redu je poročilo o delu zveze združenj borcev NOV v preteklem mandatnem obdobju, blagajniško in organizacijsko poročilo, volitve predsednika, podpredsednika, tajnika, članov posameznih odborov in predsedstva, delegatov za republiško skupščino ZZB NOV, delegata za kongres ZZB NOV Jugoslavije, delegacije za OK SZDL in kandidatov za družbenopolitični zbor skupščine občine Radovljica.

Po presoji članov koordinacijskega odbora OK SZDL za urejanje odnosov med samoupravnim družbo in verskimi skupnostmi ter komisije za verska vprašanja pri občinski skupščini so medsebojni odnosi v radovljiški občini že nekaj let brez kakršnihkoli obremenitev. Dosežena je visoka stopnja strpnosti in medsebojnega sporazumevanja o vseh vprašanjih. Na skupni seji obeh teles so se dogovorili, da bo vsakoletno srečanje z duhovniki in predstavniki rimskokatoliške, adventistične cerkve in Jehovih prič z območja radovljiške občine 15. februarja.

Predsednik OK SZDL Radovljica Miro Birk je 28. januarja sklical na posvet predsednike krajevnih konferenc SZDL. Pogovorili so se o opravljenih sejah predsedstev KK SZDL in o datumih sklica krajevnih kandidacijskih konferenc, ki morajo biti opravljene do 10. februarja. Na posvetu so spregovorili tudi o sklepu PTT, da se spremeni delovni čas pošt. Čeprav so

predsedniki KK SZDL izrazili splošno nezadovoljstvo zaradi tega, je očitno, da je zatajil delegatski sistem v krajevnih skupnostih, ki so bile pravočasno obveščene o predlogih sprememb, ki so bili poslani v javno razpravo.

Z resolucijo o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Radovljica v letu 1982, ki so jo sprejeli vsi trije zbori občinske skupščine Radovljica na januarjskih ločenih sejah, je predvidena rast dohodka in družbenega proizvoda v gospodarstvu za 22 %, realno pa za 1,6 %. Fizični obseg proizvodnje bo večji za okoli 2,5 % ob 1 odstotnem povečanju zaposlenih. Izvoz bodo povečali za 14 %, od tega na konvertibilno področje za 17 %, medtem pa bo uvoz ostal na isti ravni kot lani. Rast sredstev za OD bo zaostajala 8 % za rastjo dohodka, sredstva za skupno porabo 15, za splošno porabo pa 15,8 %. Cene v pristojnosti občine naj bi narasle največ za 15 %.

Komisija za kulturo pri občinskem svetu Zveze sindikatov Radovljica je na 10. seji konec januarja presojala uresničitev programa kulturne akcije za delovne kolektive v radovljiški občini za leto 1981 in pri tem ugotovila, da je bil po številu prireditvev program izpolnjen. Izvajanje programa je oviralo počasno dotekanje denarja iz prispevkov nekaterih OZD in TOZD, kar je vplivalo tudi na izbiro prireditvev glede na razpoložljiva sredstva. Na seji so sprejeli program letošnjih prireditvev, ki zaradi vsestranskih finančnih omejitev po številu ne bodo presegle lanskoletnih.

Na osrednji gorenjski proslavi Prešernovega dne v gledališču Tone Čufar na Jesenicah 5. februarja je prejel letošnjo Prešernovo nagrado iz radovljiške občine akademski slikar Boni Čeh, ki se uspešno uveljavlja v širšem slovenskem prostoru s svojimi slikami in v zadnjih letih tudi priznanimi plastikami. Prešernov dan so v radovljiški občini proslavili v okviru meseca kulture po krajevnih skupnostih in v osnovnih šolah.

Na 17. seji obeh zborov skupščine Izobraževalne skupnosti Radovljica 9. februarja so delegati sprejeli predlog ovrednotenega programa skupnosti in predlog prispevne stopnje za izobraževanje v višini 5,5 % in SIS družbenih dejavnosti. Sprejeli so tudi osnutek aneksa k samoupravnemu sporazumu o temeljnih plana občinske izobraževalne skupnosti, ki se nanaša na združevanje sredstev za dograditev prostorov osnovnega šolstva. Na seji so obravnavali poročilo odbora samoupravnega delavskega nadzora skupnosti za leto 1981 in poročilo o vzgojnoizobraževalnem delu v osnovnih šolah radovljiške občine za leto 1981.

Skupščina skupnosti otroškega varstva je na 16. seji 2. februarja med drugim izrekla soglasje k 22 % povišanju cene mesečne oskrbnine. Sprejela je pravilnik o oblikovanju ekonomske cene in vplačevanju mesečne oskrbnine za otroke vključene v Vzgojnovarstveno organizacijo Radovljica. Delegati so potrdili delovni program Vzgojnovarstvene organizacije za leto 1981/82 in oceno stanja na področju uresničevanja družbenega varstva otrok v občini, ki je oblikovana kot gradivo za 3. konferenco Zveze sindikatov Slovenije o socialni politiki. Razen tega so delegati sprejeli samoupravni sporazum o ustanovitvi Skupnosti otroškega varstva Radovljica in se seznanili z določili samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih združenih kmetov v zvezi z uresničevanjem pravice kmetov do porodiškega dopusta. Na seji so bili delegati seznanjeni tudi s poročilom o dokončani naložbi v otroški vrtci v Bohinjski Bistrici.

V Lipovi temeljni organizaciji Tomaž Godec v Bohinjski Bistrici so zgradili še eno nadstrešnico za skladiščenje žaganega lesa. Odločili so se za dvokapni sistem »Primorje«, ki ga izdeluje to podjetje iz Ajdovšine. Nadstrešnica je že uporabna, vendar bo svojemu namenu v celoti lahko služila, ko bo zgrajena še čelna stena in ko bodo postavljeni tudi podstavki s tračnicami za prevoz žaganega lesa.

V Iskri Otoče so se zaradi težav s skladiščnimi prostori, ne morejo pa jih zaenkrat odpraviti z novogradnjo skladiščnega prostora, odločili za postavitev velikega šotora s 315 kv. m skladiščne površine iz plastificirane poliesterske tkanine. Šotor je postavljen na betonskih in asfaltiranih temeljih ter po svoji konstrukciji povsem ustreza potrebam skladiščenja določenih

materialov in sestavnih delov. Šotor je izdelek ljubljanske Induplati, njegova trajnost pa je 10 let.

V programu za leto 1982 v radovljiški Almiri načrtujejo, da bodo povečali fizični obseg proizvodnje svojih izdelkov za 1,5 do 2 odstotka ob približno enakem številu zaposlenih kot lani. Sočasno želijo doseči 10 do 12 % povečano vrednost fakturirane realizacije ob 15 % povečanju cen in do 13 % povečanju izvoza na konvertibilno tržišče. To pomeni, da bodo morali v letu 1982 izvoziti na zahodna tržišča za 40 milijonov din ali 35 % letne proizvodnje. Za 10 milijonov din pa bodo brez težav izvozili na vzhodnoevropska tržišča.

V osnovnih organizacijah sindikata so v vseh TOZD Elana v Begunjah v predvolilnih pripravah evidentirali za možne kandidate v zbor delegatov združenega dela občinske skupščine in v delegacije za občinske SIS 158 delavcev, za kandidate v nove samoupravne organe 179, za sindikalna vodstva pa 35 delavcev. V kandidacijskem postopku so torej letos evidentirali 337 možnih kandidatov.

Delavci tovarne Plamen Kropa so 14. januarja opravili referendum, na katerem so odločali o pravilniku o urejanju stanovanjskih zadev. Od 557 volilnih upravičencev jih je glasovalo na referendumu 470 ali 84,38 %. Od 470 oddanih glasovnic je bilo za sprejem pravilnika 302 ali 64,26 %, proti 104 ali 22,12 %, neveljavnih glasovnic pa je bilo 64 ali 13,62 %. Ker je od 557 glasovalo za 302 volilna upravičenja, kar je 54,21 %, je bil referendum uspešen. Istega dne so izvolili tudi 31-članski delavski svet, disciplinsko komisijo, odbor samoupravne delavske kontrole ter delegate v organe samoupravljanja SOZD Slovenske železarne.

V ponovljenem referendumu o združitvi s Hotelsko-turističnim podjetjem Bled so se delavci Zavoda za pospeševanje in razvoj turizma Bled TOZD Turizem in rekreacija vendarle odločili za. Od 27 upravičencev je glasovalo za 18, proti je bilo 8, ena glasovnica pa je bila neveljavna.

Za izvajanje programa prireditvev kulturne akcije za delovne kolektive v letu 1981 je Kulturna skupnost Radovljica namenila 350.000 din, občinski svet Zveze sindikatov Radovljica 50.000 din, delovne organizacije pa so prispevale po družbenem dogovoru določene deleže v skupnem znesku 90.624 din.

Na Bledu je 2. februarja v 62. letu starosti umrl znani slovenski pisatelj in kulturni delavec Ivan Ribič-Stojan. Njegovi romani zajemajo predvsem tematiko osvobodilnega boja na Koroškem, kjer se je bojeval kot komandant odreda. Posebno znani so njegovi scenariji za najbolj uspešne slovenske mladinske in protivojne filme. Za svoja dela je prejel najvišje filmsko priznanje v Puli ter Prešernovo nagrado.

Prejšnjo soboto, 13. februarja, zvečer je bil v godbeniški sobi redni občni zbor Godbe na pihala iz Gorij. Udeleženci, med katerimi je bilo tudi več prijateljev godbe, so razpravljali o dvoletnem delu tega marljivega godbenega kolektiva, ki se ponaša z vrsto visokih priznanj za kvalitetno rast muziciranja, pa tudi za nenehno krepitev svojih vrst s šolanimi mladimi godbeniki. Osrednja pozornost na občnem zboru je bila namenjena pripravam na proslavo 75-letnice godbe, ki bo letos zadnjo junjsko nedeljo v Gorjah. Sočasno bodo priredili v sodelovanju z ZKO gorenjskih občin tudi revijo gorenjskih pihalnih orkestrrov, ki bo potekala v znamenju jubileja gorjanske godbe.

Dramska skupina kulturnega društva Brezje je v okviru programa kulturne akcije nastopila z dramo Vladimira Levstika Kastelka 30. januarja zvečer v kulturnem domu v Mošnjah.

Medtem, ko so morali zadnjo januarsko nedeljo zaradi nagle odjuge prepovedati dostop in hojo po blejskem jezeru, so v Bohinju na zaledenem jezeru turistični delavci pripravili zanimivo prireditev, ki je pritegnila nad 1500 obiskovalcev. Na ledeni ploskvi so se predstavili domačini s svojimi folklornimi skupinami, za prijetno počutje pa je igrala godba na pihala iz Gorij. Višek nedeljskega živčava so bile tekme v hitrosti s sanmi samotničnicami, v smučarskih tekih in drsanju.

NEGA NA DOMU TUDI V JESENIŠKI OBČINI

Že dalj časa so si prizadevali, da bi nega na domu postala sestavni del zdravljenja, saj so velikokrat ugotavljali, da je bolnišnično zdravljenje predrago za tiste primere, ko bi bili bolniki po končani operaciji ali zdravljenju v bolnišnici lahko doma in tam nadaljevali z zdravljenjem.

V jeseniški občini so se te naloge v temeljni organizaciji Zdravstveni dom Jesenice lotili 15. decembra lani, priprave pa so tekale vse preteklo leto. Sedaj opravlja to nogo medicinska sestra Barbara Vidovič, ki je bila prej tudi v bolnici, kjer se je seznanila z osnovami fizioterapije in nege na internem in kirurškem oddelku itd.

Vsakih 14 dni imajo v jeseniškem zdravstvenem domu tudi sestanke, na katerih se zdravnik, patronažna in medicinska sestra pogovorijo o bolnikih, ki potrebujejo nego na domu. Vsi obiski so namreč po zdravnikovem naročilu. Doslej je Barbara obiskala že 20 ljudi, vseh obiskov pa je bilo že več kot 150. Že v jeseniški bolnici pacientom ali njihovim domačim povedo, da lahko na Jesenicah in okolici, če je potrebno, dobijo pomoč na domu.

Pomoč oziroma nega na domu obsega različne preveze, osnovno nego – umivanje, kopanje, dihalne vaje, razgibavanje, injekcije, katere lahko medicinska sestra daje, pa odvzem krvi, urina, merjenje pritiska, zdravstveno vzgojo in prehrano.

Nega na domu ima tudi vpliv na zmanjšanje bolnišničnega zdravljenja. Med bolniki, ki jih je Barbara doslej obiskala, so predvsem starejši občani, nega na domu pa je tudi pomoč domačim. Lahko jim pokaže, kako je potrebno z bolnikom delati, tistim, ki nimajo nikogar, pa tudi ni potrebno v dom starostnikov.

Prej so morali za obisk dežurnega zdravnika, če je bilo potrebno dati injekcijo, tudi plačati, sedaj to lahko opravi medicinska sestra.

Nego na domu opravljajo tudi dijakinje Sole za zdravstvene delav-

KOMAJ 16 LET STAR JE PADEL V BORBI ZA SEVERNO MEJO

Na starem jeseniškem pokopališču, sedanjem spominskem parku, so na pročelju kapele spominske plošče z imeni padlih domačinov v prvi svetovni vojni, imena nekaterih umrlih vojnih ujetnikov in imena padlih prostovoljcev za severno mejo v letih 1918/1919, ki so izgubili svoja življenja pri Podroščici: Janka Vilmana z Jesenic, padel 10. januarja 1919, Ivana Zejna, Dragoljuba Saviča, Sava Stanojeviča, Dimitrija Petroviča. Zadnji trije so Srbi, bivši vojni ujetniki iz prve svetovne vojne v Avstriji. Vračali so se domov in se vključili v sestav prostovoljnih odredov.

V knjigi pod naslovom Primorski prostovoljci v bojih za severno mejo 1918/1919 omenja avtor knjige Vladimir Gradnik tudi nekega šestnajstletnega dijaka, ki je bil pri Podroščici težko ranjen in je nato umrl v jeseniški bolnici. Gotovo je bilo to v ambulantni tovarni KID, saj druge bolnice takrat na Jesenicah ni bilo.

Takole pravi avtor o tem prostovoljcu: »Že nekaj dni so nas obstreljevali z raznih strani s topniškim in strojničnim ognjem. Bili smo budni, a to nas je utrujalo. Ogenj na našem desnem krilu nas je pribil na zasneženo zemljo. Okrog

ce Jesenice kot del delovne prakse, toda vse to je premalo. Dela in potrebe je veliko za dve medicinski sestri, nujno pa bi potrebovali tudi avto. Sedaj Barbara lahko opravlja nego le na Jesenicah in v okolici, za ostale kraje v jeseniški občini pa ji zmanjka časa, saj ji prevozi z avtobusi ali peš hoja vzameta veliko dragocenega časa, ki bi ga lahko prebila z bolniki. Zato je nakup »ficka« še kako nujen, saj bi se tako učinkovitost dela še povečala.

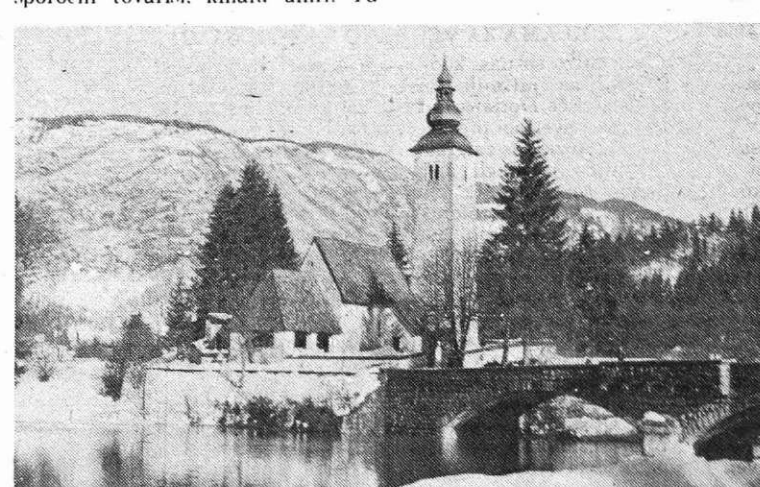
Pa še to pravijo v zdravstvenem domu na Jesenicah, da so ljudje s to nego zelo zadovoljni in je zato še kako prav, da jo razvijajo. RK

dim z zemlje in smrečja razpršil, sem pogledal proti njemu. Ležal je na desnem boku, na levem senu pa mu je zakravela rdeča lisa. Takoj sem vedel, kaj to pomeni. Krogle so žvižgale in udarjale okrog nas – kako naj mu pomagamo. Je kaj novega pri vas? se je v tem hipu nekdo oglašil z zaklona za nami. Bil je v uniformi oblečen mlad duhovnik, prostovoljec, menda iz Celja. Povedal sem mu, kaj se je zgodilo in ga obenem posvaril pred nevarnostjo. Oprezno sva se priplazila k ranjencu in mu privzdignila glavo. Duhovnik mu je vžil v usta nekaj kapljic ruma. Z gibom roke in globokim vzdihom je mladenič še kazal znak življenja. Bolničarji so nato odnesli nezavestnega po hribu navzdol. Takoj za njimi je spet treščila granata. Prepeljali so ga v jeseniško bolnišnico, kjer je, kot so mi sporočili tovariši, kmalu umrl. Ta

mladi srednješolec je bil prva žrtev ljubljanske legije. To verjetno ni bilo nikjer doslej omenjeno. Lepo bi bilo slišati, da so mu kje postavili spominsko obeležje.

Avtor knjige Vladimir Gradnik je doma iz Medane v Brdih, sedaj upokojeni polkovnik jugoslovanske vojske. Preko Jesenic je šel proti koncu decembra 1918 na Koroško in sodeloval v bojih pri Podroščici. Kot prostovoljca sta sodelovala v bojih za našo severno mejo še dva njegova brata: Rajko in Lovro.

Avtor omenja tudi pohlep takratne Italije po jeseniškem trikotu. Italijani bi radi prodrli preko Kranjske gore proti Jesenicam, da bi tako dobili železniško povezavo Trbiž–Jesenice–Podbrdo–Gorica, kar pa jim je preprečil nadporočnik Karl Šefman s prostovoljci Gornjesavske doline.

Bohinj – sv. Janez (Foto Ogrinc)

V LETU 1981 V OBČINI 93 PROMETNIH NESREČ, V KATERIH JE IZGUBILO ŽIVLJENJE 11 OSEB

V jeseniški občini, ki ima 30.048 prebivalcev in 2806 začasno prijavljenih, ki nimajo svojih vozil registriranih v naši občini, je bilo 31. decembra 1981 registriranih 7036 motornih vozil in 11.860 voznikov motornih vozil. Tako pride na 4,27 stalnih prebivalcev eno motorno vozilo in na 2,5 prebivalca en motorni voznik. V zadnjih treh letih se letno povečuje število motornih vozil za okrog 400, voznikov pa za okrog 1.000 letno.

Nenehen porast cestnega prometa ob naraščanju motornih vozil, voznikov motornih vozil, turističnega in tranzitnega cestnega prometa ter počasnejšega usposabljanja cest v občini so, poleg subjektivnih vzrokov, v lanskem letu botrovali 93 prometnim nesrečam v občini. V teh nesrečah je enajst oseb izgubilo življenje, 73 je bilo huje in 86 lažje poškodovanih, materialna škoda pa je znašala 8.011.500 dinarjev. Seveda pa ni mogoče ugotoviti, koliko oseb je zaradi teh nesreč ostalo invalidnih. Med udeleženci prometnih nesreč je bilo devet otrok; eden je izgubil življenje, šest je bilo laže, dva pa huje poškodovana. Dva od teh otrok sta bila sopotnika, sedem, med katerimi je bila tudi smrtna žrtev, pa je bilo pešcev.

Kljub vsem navedenim negativnim vplivom pa se je lansko leto v primerjavi z letom 1980, ko je bilo 203 prometnih nesreč, število nesreč močno zmanjšalo. Vendar to ni povsem realni kazalec, kajti v statističnih podatkih za leto 1981 niso zajete tiste prometne nesreče, v katerih ni bilo poškodovanih udeležencev, oziroma je bila materialna škoda manjša. V letu 1980 je bilo na cestah v jeseniški občini deset, lansko leto pa, kakor že rečeno, enajst smrtnih žrtev. Tudi težje poškodovanih oseb je bilo v letu 1980 znatno manj in sicer 29 težje in 68 lažje poškodovanih.

Glavni vzroki nesreč so bili: neprimerna hitrost, vinjenost voznikov, izsiljevanje prednosti, nepravilna hoja pešcev, nepravilno prehitvanje in podobno. Zato so kljub navedenim objektivnim vzrokom še vedno v ospredju subjektivni vzroki, kajti tako objektivno stanje še toliko bolj zahteva previdnost, strpnost in večjo etiko udeležencev v cestnem prometu.

Pomemben vpliv na večjo varnost v cestnem prometu imajo tehnično brezhibna vozila. Zato na pobudo republiškega sveta za preventivo in vzgojo vstopa letno občinski svet pri skupščini občine Jesenice v sodelovanju z organizacijo, pooblaščen za tehnične preglede motornih vozil INTEGRAL TOZD Potniški promet Jesenice, izvede brezplačno akcijo »brezhibno vozilo je varno vozilo«. V lanskem letu je ta akcija trajala od 21. do 25. septembra, udeležilo pa se jo je 105 lastnikov motornih vozil ali 1,5 % lastnikov motornih vozil! Med pregledanimi vozili je bilo le 51 vozil tehnično brezhibnih. Največ pomanjkljivosti je bilo ugotovljenih na zavornem mehanizmu, in sicer 49, svetlobnih signalnih napravah – 30, gumah – deset itd. Ugotovili so tudi, da je bilo na pregledu kar 75 % takšnih vozil, ki so bila le en mesec pred rednimi, oziroma obveznimi tehničnimi pregledi. Kakšen bi bil šele rezultat, če bi se brezplačnemu pregledu odzvalo večje število voznikov motornih vozil. Avtobusov in tovornih vozil ni na pregled pripeljal nihče, čeprav so bile organizacije združenega dela obveščene o akciji posebej z dopisom občinskega sveta zveze sindikatov. To kaže, da je na naših cestah še veliko tehnično pomanjkljivo urejenih vozil in da imajo lastniki

motornih vozil premajhen interes za tehnično urejenost svojih vozil, čeprav je bila akcija brezplačna in je potekala ves teden v dopoldanskem in popoldanskem času in se niso izvajale nikakršne represalije proti lastnikom, ki niso imeli svojih vozil v tehnično brezhibnem stanju.

Zaradi premajhnega odziva na akcijo je svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri skupščini občine v sodelovanju z delavci postaje milice in kontrolorji tehničnih pregledov izvedel še dve akciji. 30. oktobra akcijo kontrole svetlobnih teles, kjer je bilo pregle-

danih 112 vozil, od katerih je bilo 61 z neurejenimi svetlobnimi telesi. 11. novembra pa je bila izvedena akcija splošnega pregleda motornih vozil. Ustavljenih in poslanih na tehnični pregled je bilo 26 motornih vozil, od teh je bilo pregledanih le 19 in kar 18 je imelo tehnične pomanjkljivosti, sedem lastnikov motornih vozil pa na pregled sploh ni prišlo in jim je bilo odvzeto prometno dovoljenje.

Vsako leto svet posveča največjo pozornost šoloobveznim otrokom. Zato si je komisija za varnost prometa v mesecu avgustu, pred pričetkom šolskega leta, sistematično ogledala prometne znake in označbe pri vseh osnovnih šolah v občini in predlagala poleg obstoječih še postavitev ali označitev 18 prometnih znakov in označb. Ti predlogi so bili realizirani do pričetka šolskega leta.

ZAČRTANO DEJAVNOST V DU JAVORNIK-KOROŠKA BELA USPEŠNO IZVAJAJO

V Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela smo drugo kole-darsko leto po volilni konferenci uspešno zaključili. Novoizvoljeni odbor društva je znal prisluhniti želji velike večine še dokaj aktivnih članov in pogumno zaoral brazde novega načina dela.

Leto 1981 lahko štejemo za zelo uspešno, tako glede gospodarske, kulturne in športno-rekreacijske dejavnosti. V lanskem letu smo uvedli nov način aktiviranja čim večjega števila članov tudi v vsakomesečnimi sestanki, na katerih smo članke obveščali o najaktualnejših stvareh in se kolektivno opredeljevali za posamezne akcije. Med drugim smo redno poročali o finančnem položaju društva in sklepali o uporabi društvenega denarja. Mnogi to odobravajo, nekateri pa menijo, da si na ta način društvo ustvarja dodatni vir dohodka.

V letu 1981 smo v glavnem zaključili vsa začrtana dela pri ureditvi notranjosti doma. Tako je dom postal bolj prijeten in tople. Izboljšali smo pogoje dela točajke z montažo nove točilno-hladilne mize in pove-zavo točilnice z glavnim prostorom, uredili pa smo tudi zgornje prostore in jih dali v uporabo krožku ročnih del. Letos spomladi moramo dokončati dela na glavnem vhodu v dom, in sicer streho nad stopniščem, medtem ko je notranji del vhoda že montiran. S tem bomo pri sedanjem vhodu dobili prostor za sanitarije. S sanacijo sanitarij in ureditvijo velikega skladišča bomo v glavnem uredili notranjost doma ter dalj časa ne bo potrebno, razen rednega vzdrževanja, vlagati v dom dodatnih sredstev. To pomeni, da bomo v bodoče lahko več denarja porabili za rekreacijsko dejavnost naših članov.

Da bi se mesečnih sestankov udeležilo čim več članov, se je novi odbor odločil, da sestanke popestri s kulturnimi programi, s predvajanjem filmov in diapozitivov in podobnim. Tako se je število udeležencev na sestankih povečalo, s tem pa se je tudi odločanje o delu društva postavilo na širšo osnovo. Člani so dobili veliko več vpliva na celotno dejavnost društva.

V letu 1982 moramo urediti še balnišče in celotno okolico doma, predvsem hortikulturno. Tudi k temu delu bomo morali pridobiti večje število članov, da bodo sodelovali tako z nasveti kakor tudi z udarniškim delom. Kljub polni angaziranosti društva na gospodarskem, športno-rekreacijskem in kulturnem področju nismo pozabili na našo osnovno nalogo, to je na skrb za starejše člane društva. Poleg rednega vsakoletnega zbora osemdeset in več letnikov smo občasno obiskovali bolne in nepokretne člane društva. S člani, ki so v domu dr. Franca Berglja, imamo še bolj tesne stike. Za noveletne praznike smo obiskali več kot petdeset članov na domu in jih skromno ob-

darili. Toda kljub zelo široki akciji smo pri izdelavi seznama naredili nekaj napak in nekatere izpustili, kar bomo popravili v mesecu februarju.

Naša zelo velika želja je, da bi tako razvejanemu delu pridružili še več uspehov pri kulturnem delovanju naših članov, to je v naših grupah oziroma sekcijah. Moški pevski zbor je tako po delovanju kakor po starosti posameznih članov zelo star in rabi pomladitev, da bi še nadalje lahko prepeval članom društva in drugim v zadovoljstvo. Res se ta maloštevilni zbor kljub starosti trudi, vlaga dovolj volje, člani hodijo na redne tedenske vaje, redno poje na pogrebnih slovesih umrlih članom, toda če ga ne bomo pomladili, bo stagniral in na tem področju bo v društvu nastala velika praznina. Ženski pevski zbor pa šele nastaja in nujno potrebuje dobre pevke, da bi ga številčno in kvaliteto okrepile.

Potrebujemo tudi pomoč v športnih dejavnostih, tako v balinanju, kegljanju na asfaltu in streljanju z zračno puško in seveda tudi v drugih športnih panogah. Za vse te dejavnosti je društvo pripravljeno prispevati finančna sredstva, seveda odvisno od števila udeležencev. Za športno-rekreativno dejavnost potrebujemo tako organizatorje kakor strokovne vodje. Delovanje v raznih športih je namreč za upokojence zelo koristno in zdravo.

Folklorna grupa v našem društvu je prav sedaj na višku svoje dejavnosti, kar nam potrjuje število nastopov v lanskem letu. Toda tudi to moramo negovati, grupi nuditi možnost nadaljnega razvoja in kupiti nekaj instrumentov, da bi bila popolna in še bolj izvirno gorenjska folklor.

V letošnjem letu je društvo upokojencev prevzelo nalogo, da v mesecu maju organizira pevsko revijo gorenjskih pevskih zborov društev upokojencev, na kateri bo nastopilo več kot 140 pevcev. To nam narekuje, da tudi sami v društvu okrepimo to dejavnost.

Da bi naloge lažje izvedli tako letos kakor tudi v prihodnjih letih, si bo društvo še naprej prizadevalo razširjati članstvo. V letu 1981 se je število upokojencev zopet povečalo, zato se mora povečati tudi število članov društva upokojencev. Vabimo vse nove upokojence, kakor tudi tiste, ki so že dalj časa upokojeni, pa niso našli še poti v društvo, da se pogumno odločijo in postanejo naši člani. Tako nas bo več in še bolj bomo delali.

Stane Torkar

V POČASTITEV KONGRESA SKUPNO GLASILO GORENJSKE

Člani aktiva novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu Gorenjske bodo v počastitev kongresa slovenskih komunistov izdali skupno glasilo organizacij združenega dela Gorenjske. O tem so sprejeli sklep na nedavnem srečanju v Zireh. Načrtovano akcijo aktiva je podprl tudi operativni odbor za usklajevanje informiranja in propagande ter kulturne dejavnosti v predkongresnem obdobju pri medobčinskem svetu ZKS za Gorenjsko.

Izvršni odbor aktiva je na zadnjem sestanku že razpravljal o oblikovni in vsebinski zasnovi skupnega glasila. Predvidoma bo glasilo obsegalo 48 strani polovičnega formata Železjarja ali Glasa. Predvidena naklada je okrog 50 tisoč izvodov. Predvidevajo, da se bodo vse temeljne in druge delovne organizacije na Jesenicah v glasilo predstavile s svojimi prispevki. Člani odbora aktiva so na seji poudarili, da naj vsebina ne bi bila komercialne narave, temveč naj bi iz predstavitev delovne organizacije resnično izžareval delovni utrip in sedanj trenutek organizacije. Prispevki naj

bi bili objektivni in stvarni, v njih naj bi bila zajeta vsebina kongresnih akcij in naša skupna prizadevanja za uresničevanje gospodarske stabilizacije ter nadaljnje izgradnje našega samoupravnega socialističnega sistema.

Odbor pričakuje, da bodo vse delovne organizacije čimprej odgovorile na poslani dopis in dale soglasje za sodelovanje, oziroma izdajo tega skupnega glasila in sporočile, koliko izvodov bodo naročile. Predvidoma bo cena številke glasila 15 dinarjev, datum izida pa je določen za 10. april.

J. R.

Stane Dolanc, član predsedstva CK ZKJ, s predstavniki krajevne skupnosti Rateče ob spomeniku Edvarda Kardelja (Foto A. Kerštan)

SODELOVANJE MED KARAVLO IN KRAJEVNO SKUPNOSTJO

Na nedavni slovesnosti ob 72. rojstnem dnevu velikana revolucije in marksistične misli Edvarda Kardelja na karavli nad Ratečami sta o sodelovanju med karavlo Edvard Kardelj-Kristof Bevc in krajevno skupnostjo Rateče spregovorila Franc Makše, predsednik sveta krajevne skupnosti Rateče in poročnik Drago Horvat, komandir karavle. Najprej je o sodelovanju povedal Franc Makše:

»Kar na začetku naj povem, da sta v krajevni skupnosti dve karavli, in sicer karavla Edvard Kardelj in karavla Slatina. Z obema karavlama sodelujemo v glavnem vsa leta dobro. Na karavli že nekaj let zapored skupaj z graničarji praznujemo rojstni dan Edvarda Kardelja. Njihovi predstavniki so tudi člani naše krajevne skupnosti in ne mine proslava v kraju, da na njej ne bi nastopili tudi vojniki-graničarji. Veliko pomagajo tudi pri organizaciji pohoda treh dežel na Peč. Vsekakor pa je omembe vredno njihovo sodelovanje in požrtvovalnost pri gašenju gozdnega požara, ki je lansko jesen zajel območje na tromeji na Peči. Prvi so nas o požaru obvestili graničarji in samo njim gre zahvala, da se ogenj ni razširil še na večjo površino in da ni nastala še večja škoda. Vedno bolj se krepi tudi sodelovanje med vojniki in krajevno konferenco ZSMS Rateče in to predvsem na športnem področju in ob praznovanju.

V krajevni skupnosti Rateče je tudi nekaj čez devetdeset dvolastnikov, ki imajo polja, gozdove in senožeči ob meji in tudi na italijanski strani. Zato je naše sodelovanje z graničarji še toliko bolj pomembno in v komiteju za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v krajevni skupnosti pogosto obravnavamo vprašanja o zavarovanju meje. Oblike zavarovanja imamo tudi v obrambnem načrtu, zato na vse seje redno vabimo tudi komandirje obeh karavle.

O sodelovanju s strani karavle pa nam je povedal poročnik Drago Horvat:

»Obe karavli zelo uspešno sodelujeta s krajevno skupnostjo Rateče,

kakor tudi z društvom dvolastnikov in pašno skupnostjo v kraju. Skupaj z mladimi Ratečani prirejamo proslave in organiziramo razne delovne akcije. Imamo tudi predavanja na karavli o kraju, v katerem živijo vojaki in kjer sta tudi obe karavli. Vsako leto prirejamo tudi strelska tekmovanja med krajani, cariniki, obmejnimi miličniki in graničarji. Letos bomo sodelovanje med graničarji in rateškimi mladinci še bolj okrepili, kajti v kraju bodo letos dobili novo mladinsko sobo. V Ratečah so pred novim letom odprli tudi knjižnico in si bodo tako vojaki lahko brezplačno izposojali knjige. Tudi pri obnovi karavle so veliko pomagali krajani Rateč in jeseniška občinska skupščina.

Poročnik Drago Horvat, ki je komandir karavle Edvard Kardelj pod Pečjo, je še povedal, da je bila karavla obnovljena pred leti in na dan graničarjev – 15. avgusta leta 1979 poimenovana po velikani revolucije in marksističnem mislecu Edvardu Kardelju. V karavli je urejena Kardeljeva spominska soba, pred karavlo pa so postavili poprsni kip Edvardu Kardelju. Karavlo zelo rada obišče tudi Pepca Kardelj, veseli pa so obiskov državnih in vojaških predstavnikov. Pogrešajo pa več obiskov in prehodov običajnih ljudi in samih krajanov, kajti vsak obisk je za graničarje velik praznik. So majhen kolektiv, a kar Jugoslavija v malem, saj so tu zbrani vojaki iz vseh republik in pokrajin. Karavla je za svoje delo in požrtvovalnost dobila že več priznanj in nagrad, za svoje delo pa so bili nagajeni tudi posamezni vojaki – graničarji.

A. Kerštan

PROGRAM DELA OBČINSKEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV JESENICE ZA PRVO POLLETJE

Prejšnji teden je bila seja občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice. Navzoči so najprej razpravljali o pripravah na sklic skupščine občinskega sveta zveze sindikatov, ki bo 22. aprila. Do takrat člani občinskega sveta, kakor tudi vse osnovne organizacije zveze sindikatov v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, čaka veliko odgovornih nalog. Med drugim morajo evidentirati in določiti delegate za skupščine in izpeljati vse potrebne predvolilne postopke.

V nadaljevanju seje so spregovorili o programu dela in operativnem rokovniku izvrševanja nalog v prvem polletju letošnjega leta. Program dela sloni na izhodiščih in sprejetih nalogah na 9. kongresu Zveze sindikatov Slovenije in 8. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije, resoluciji 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije in nalogah opredeljenih na kongresih zveze komunistov in drugih sindikalnih dokumentih.

Operativni rokovnik dela občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice obsega številne pomembne naloge, ki čakajo sindikalne delavce v naslednjih mesecih.

Na seji so navzoči soglašali s predlaganimi kandidati za novo vodstvo slovenskih sindikatov, sprejeli so finančno in materialno poročilo za lansko leto in nov finančni plan za letošnje leto.

Ob rob omenjeni seji vendarle velja omeniti skromno udeležbo članov občinskega sveta, kar pa je ponovna, že ne vemo kolikokrat, izrečena kritika posameznikom za neodgovorno obnašanje. Res je, da se izteka mandatno obdobje za posamezne člane, vendar to ne bi smel biti vzrok, da sedaj puščajo v nemar svojo odgovornost, ki so jo sprejeli.

To je v tem času še toliko bolj neodgovorno, ko gre za vrsto pomembnih nalog, ki jih je treba uresničiti do novih volitev.

J. R.

IZREDNA KRVODAJALSKA KACIJA

Jeseniški odbor Rdečega križa je pozval krvodajalce na izredno akcijo. V ponedeljek, 15. februarja, ob 7. uri bo izpred jeseniške bolnice peljal poseben avtobus v Ljubljano tiste krvodajalce, ki se bodo odločili, da tokrat še enkrat darujejo kri.

In zakaj ta izredna akcija? Iz dveh razlogov: nobena planirana krvodajalska akcija v slovenskih občinah lani ni uspela tako popolno, kot so načrtovali, poleg tega pa je bilo lani tudi veliko težkih operacij srca in ledvic, kjer so bile potrebne velike količine krvi. Krv, ki je ne more dati nihče drug kot človek človeku.

RR

PREŠERNOVA PESEM NAS DRUŽI

V soboto, 6. februarja, je v Zabreznici prirčno poživila proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku folklorna skupina prosvetnega društva iz Železne Kaple na avstrijskem Koroškem. Plesalci, mladi, saj je bilo komaj kateremu več kot dvajset let, so kar uspešno izvajali slovenske koroške pleske. Tudi njihov mladi harmonikar je spretno izvajal viže iz svojega instrumenta. Vsi skupaj so bili drobni, nežni in gibčni koroški fantje in dekleta, ljubki ko šopek pisanega cvetja s koroškimi planin.

Prebivalci žirovnjskih vasi, ki so tokrat spet napolnili dvorano na Breznici, so navdušeno in hvaležno sprejeli njihovo ljubezen do plesanja in do vsega, kar jih še veže s Slovenijo.

Lepa hvala mladim plesalcem iz Železne Kaple za prijeten večer! Hvala vokalnemu oktetu domačega društva Svobode za izvrstno zapete pesmi!

Hvala Valentinu Begušu, ki je kot govornik, recitator in napovedovalec spretno vodil srečanje!

Hvala Jaki Čopu, ki je s svojim darilom za plesalce obogatil spomin na srečanje v Prešernovem kraju!

M. S.

S SPOŠTOVANJEM DO OBEH ANSAMBLV SEM NAPISAL KRITIKO

Na moj kritični prispevek ČETRTI KONCERT OB ZAKLJUČKU STAREGA LETA, ki je bil objavljen v prvi letošnji številki Železjarja, se je oglasil POKLICNI GLASBENIK, TROBENTAC, JESENICAN, POZNAVALEC GLASBE IN LJUBITELJ PETJA Franc Košir. Tako se je sam predstavil v četrti številki Železjarja v svojem članku OB ROB KRITIKE NA RAČUN ČETRTEGA NOVOLETNEGA KONCERTA NA JESENICAH.

Da je prišel do pravih spoznanj in da bi lahko kategorično trdil, da sem s svojim člankom o koncertu storil veliko krivico organizatorjem in skoraj vsem izvajalcem (razen trobilnemu kvartetu) dveh novoletnih koncertov na Jesenicah, mu je bilo potrebno kar precej časa. Moral je prespati, se o tem pogovarjati s prijatelji, znanci in poiskati dodatne informacije. Človeku s tako pomembno »glasbeno osebnostjo izkaznico« vse to ni bilo potrebno, da bi ugotovil, kako krivično sem skritiziral pešico ljudi, ki so se morali zelo truditi, da so organizirali koncert, predvsem pa godbenike in pevke. Na osnovi tega, različnih zgodbic s hodnika še pred koncertom in po koncertu in ploskanja občinstva je končno ugotovil, da je bila moja kritika grda, zlobna, banalna, da sem izlil svoj zloč neupravičeno in tendenciozno in da je šlo med drugim tudi za nek moj tihi obračun s godbeniki. Dodal je še, da se je enkrat izkazala naša jeseniška mentaliteta, da je tuje boljše, domače pa zanič... Veliko teh očitkov sodi že v moralni kodeks in ravno zato se še enkrat oglasam.

Pisec mi zastavlja vprašanje: »...zakaj sem se odločil skritizirati pešico ljudi...« Vsem tistim, ki so prebrali to vprašanje, ali ga bodo sedaj, bi rad povedal, da nisem imel namen nikogar žaliti, tudi ničesar nisem napisal v tem tonu, napisal pa sem tisto, kar se je dejansko dogajalo pri igranju Kneginje čaršade in valčka Na lepi plavi Donavi. Žal sem poslušal koncert prav prvi večer, ko so nastali »tisti manjši spodrsrljaji«, ki jih je ugotovil tudi Franc Košir. Razlikujeva pa se v vrednotenju teh spodrsrljajev. Ker so izvajalci amaterski in prizadevali delavci, naj bi njihov precejšnji kvaliteten nivo »in ploskanje občinstva zadostovalo za dobro oceno. Ker pa ta precejšnji kvaliteten nivo ni bil na nivoju pihalnega orkestra Jeseniških železjarjev in ženskega pevskega zbora Jesenice, sem konkretno povedal, kaj ni bilo dobro.

S konkretno oceno o spodrsrljajih pihalnega orkestra so soglašali tudi nekateri godbeniki, s katerimi sem prišel v stik po koncertu (pa ne mislim na tiste iz kvarteta), s pripombo, da so drugi večer igrali bolje. Toliko o oceni nastopa pihalnega orkestra. Kar se tiče ženskega pevskega zbora, pisec očitno ni seznanjen z vsemi problemi, ki pestijo ta pevski kolektiv. Zato sem jasno napisal, da bodo vzroke za njihove probleme morale pevke premestiti same. To je v njihovem primeru zelo pomembno, ker posledice sprememb, ki so jih doživeli in jih še doživljajo, ne smejo predolgo trajati. Kar se tiče njihovega »spodrsrljaja« na koncertu, ki je posledica sprememb, pa vztrajam pri svojih ugotovitvah. Pisec kot poznavalec glasbe in poklicni glasbenik ni ovrgel mojih trditve o »spodrsrljajih« pihalnega orkestra in ženskega zbora, niti ni dal svoje strokovne ocene.

Pisec je navedel še nekaj »dejstev«, da so bili vsi nastopajoči, kar velja tudi za PRESENEČENJE večera, oba večera deležni aplavza in odobravanja občinstva (tudi sam sem ploskal) in da naj — če že pišem kritiko — upoštevam tudi glas občinstva. Zaradi ploskanja in odobravanja občinstva ne bi smeli opaziti napak. Brez vsake zamere naj spomnim tiste poslušalce, ki so bili na tekmovalnih koncertih pihalnih orkestrrov Slovenije na Jesenicah in Bledu (pisca nisem videl na teh koncertih), kako smo ploskali in odobraval nastop naših godbenikov, pa prav nič ni zaleglo, da bi žirija pri ocenjevanju upoštevala naša »dejstva«. In prav ocena na Jesenicah je odločilno vplivala na že znano slabo oceno na Bledu.

Nekatere trditve pisca so tudi netočne. Za Venček slovenskih narodnih sem napisal, da je predolgo trajal, ne pa, da ni sodil na koncert, kar pa še vedno trdim za Tra-ta in Avsenikove viže. Za Kneginjo čaršade nisem napisal, da je bila velika polomija, ampak sem v čisto nedvosmiselnem poročilu povedal, kaj ni bilo dobro. Tudi nisem napisal, da so mi nepotrebnimi razgovori šli na živce itn... Z ničemer nisem dokazoval, da je »tuje boljše, domače pa zanič«, predlagal sem le, da naj bi bili novoletni koncerti vnaprej načrtovani. To sem predlagal, ker bi se tako lahko pravočasno angažirali TUJI umetniki, domače glasbene skupine pa bi imele dovolj časa, da se primerno pripravijo za kvaliteten nastop. Tokrat orkester in zbor nista bila dobro pripravljena.

O tistem »mojem tihem obračunu«, ki dokazuje, da za nastopa glasbenikov nisem našel SKORAJ nobene pohvale, bi se s piscem lahko pogovoril tudi drugače, a zaenkrat naj to

izmišljeno »slišal sem« ostane na straneh našega Železjarja. Ljubiteljem glasbe na Jesenicah, posebno pa tistim, ki imajo posebno radi pihalni orkester Jeseniških železjarjev, bi rad povedal, da sem bil doslej z vsemi godbeniki in dirigentom Ivanom Knificem v najboljših in prijateljskih odnosih, da so me do sedaj vabili na vse svoje občne zборе, da sem z orkestrom večkrat potoval po Sloveniji in drugih bratskih republikah, da so večkrat upoštevali nekatere moje predloge ali sugestije, da sem veliko pisal o njihovih uspehih, neuspehih in težavah, da sem na filmski trak posnel njihovo potovanje z vlakom bratstvo in enotnost, da sem temu dodal še film o sprejemu gostov iz pobratenega Valjeva na Jesenicah, da sem posnel nastope orkestra ob proslavah v Planici, na Pristavi, celotno parado in nastope vseh orkestrrov na srečanju pihalnih orkestrrov Gorenjske in Škofji Loki in sodelovanje orkestra na srečanju predsednikov vlad SFRJ in Avstrije na svečanosti ob začetku dela na karavanskem predoru na Hrušici itd. Dolžina filmov je za celovečerni film. Filme sem prikazal tudi javno ob lanskoletni proslavi dneva žensk v domu upokoencev Jesenice, z uvodnim predavanjem o dejavnosti in uspehih pihalnega orkestra in njihovega dirigenta in s potrebno razlago ob filmih.

Mislil, da komentar ni potreben. Pisec bi se moral malo zamisliti, kaj piše, ker nekaj svojih trditve povezuje s korektnostjo in resnico. Pisec tudi navaja, da je muziciranje amaterjev godbenikov pihalnega orkestra Jeseniških železjarjev na takem nivoju, da včasih presega vrhunsko amatersko muziciranje, da naj bomo ponosni na to, kar imamo, kajti drugi nam NE SEGAJO DO KOLENA in nam našo amatersko dejavnost močno zavidajo. Ne vem, kaj o tem »seganju do kolen« mislijo godbeniki, pevke, pevci in ostali kulturni delavci Jesenic. Mislil, da je nepreudarno tako podcenjevati druge, ker se taka početja lahko maščujejo.

Ne vem, če je piscu znano, koliko mojih prispevkov o kulturnih dogajanjih na Jesenicah je objavil Železjar. Za moje skromne zmogljivosti VELIKO, kar 146. Od tega sem 52 krat obravnaval uspehe in neuspehe pihalnega orkestra in ženskega zbora, njihovo veliko prizadevnost, požrtvovalnost, razna odrekavanja, o ponosu Jeseničanov na pihalni orkester in ženski zbor in o njihovih problemih. V Železjarju sodelujem od novembra 1975. Če bi pisal tendenciozno, grdo, zlobno, banalno, prav gotovo pri uredniku in uredniškem odboru Železjarja moje »pisanje« ne bi doživelo toliko objav o kulturnih dogajanjih na Jesenicah. Naj citiram samo nekaj objavljenih stavkov:

Železjar št. 19/76: Pihalni orkester... v njihovem muziciranju je nekaj novega, za kar je predvsem zaslužen njihov umetniški vodja Ivan Knific. Njegova očitna resna in kvalitetna umetniška usmeritev, ki jo je začrtal, ni ostala nezapažena...

Št. 38/76: Ženski zbor... o zadovoljivi umetniški ravni ženskega pevskega zbora Jesenice je bilo že nekaj napisanega, še vedno premalo, da bi bili ljubitelji zborovskega petja popolnoma seznanjeni o pravi vrednosti tega BISERA JESENISKE AMATERSKE DEJAVNOSTI...

Št. 52/76: V umetniškem delu programa je bil kot vedno uspešen ženski pevski zbor Jesenice. Če izločimo začetek pesmi CIRI-BIRI (Mare moja), ki je bil nezanesljiv in nečist, so bile v nadaljevanju sporeda intonacijsko čiste, dobro naučeno besedilo pa je prispevalo k popolni sproščenosti, tako da smo doživeli naravno petje...

Ista številka: ...in namesto da bi orkester v nadaljevanju sporeda stopnjeval kvaliteto, se je začutil padec v skladnosti in intonaciji...

Št. 15/77: ...prav ta koncert je bila tista zaželena priložnost, orkester je tokrat deloval kot prerojen. Čuti se, da je v pripravljalnem času za ta koncert in naslednje nastope delal sistematično in natančno, ker je le tako mogoče pojasniti viden napredek v vseh sekcijah orkestra... Pokazal je veliko novih kvalitete. Zvok orkestra je oplemeniten, mehak in diskreten... Orkester je dobro obvladoval tehnične zahteve skladb, intonativno je bil zanesljiv in enoten v fraziranju dinamičnih in agogičnih niansiranj... Orkester je dobil nove glasbene in fizične oblike, ki se približujejo že PROFESIONALNI RAVNI... na tem koncertu je Knific suvereno obvladoval orkester...

Št. 31/77: ...s prvim koncertom po osvojitvi ZLATE PLAKETE na tekmovalju amaterskih pihalnih orkestrrov Slovenije je orkester potrdil, da je priznanje prišlo v prave roke...

Št. 51/77: ...če smo na začetku koncertne sezone za ženski pevski zbor Jesenice imeli pripombo o pomankljivosti nekaterih glasbenih vrtilin... tokrat z veseljem in posebnim zadovoljstvom ugotavljamo, da so se v vrste ženskega zbora vrtnile trenutno »izgubljene« glasbene vrline. Zbor se je predstavil kot homogeno zborovsko telo. Sproščenost, dobro izoblikovana zlitost, občutno prepevanje, muzikalnost, precizni vstopi in izstopi...

Ista št.: ...s tako izvedbo so prizadevni godbeniki in njihov poštvovalni in nadarjeni vodja potrdili, da so na republiškem tekmovalju upravičeno dosegli popoln uspeh — zlato plaketo... Interpretacija DE-SANTA je bila izvedena s fantastičnim AMATERSKIM muziciranjem. Orkester je zvočno deloval KOT SE NIKOLI — presenetljivo!...

Št. 18/78: ...Vsekakor pa na tem srečanju moramo dati kvaliteten prednost ženskemu pevskeemu zboru Jesenice in zborovodji prof. Milku Skobrnetu. Ta biser jeseniške kulture je nekaj časa malo potemnel, sedaj pa zopet sije v popolnem pomenu te besede...

Št. 23/78: ...BISER JESENISKE KULTURE ZVENEL BLE-SKEČE... Jeseniške pevke so s tako zahtevnim sporedom še enkrat potrdile, da njihovo petje sodi v vrh zborovskega petja v slovenskem in jugoslovanskem prostoru. Z muzikalnostjo, kakršno so pokazale na jubilejnem koncertu, se lahko »pomerijo« z marsikaterim profesionalnim ženskim zborom... Estetsko izbruseni nastopi, prisrčnost, vedrina in živost so spremljali vse skladbe... To, kakor tudi vsa druga priznanja in priljubljenost, katero uživa ženski pevski zbor, obvezuje pevke, da nadaljujejo svoje uspešno kulturno delo...

Št. 33/78: USPEŠEN NASTOP PIHALNEGA ORKESTRA JESENISKIH ŽELEZJARJEV V ZAGREBU... za koncert so se dobro pripravili in s kvaliteten nastopom navdušili številne Zagrebčane... razpoloženi in dobro pripravljeni orkester pod vodstvom dirigenta Ivana Knifica je igral tako dobro, da ploskanju ni bilo konca... Po končanem koncertu je veliko poslušalcev želelo videti godbenike od blizu in je nastala prava gneča. Dirigentu Ivanu Knificu so mnogi stiskali roko in mu čestitali ter se zahvaljevali za prijeten koncert...

Št. 41/78: VLAK BRATSTVA IN ENOTNOSTI... Jeseniški godbenikom je bila zaupana posebno važna kulturno umetniška vloga, ki so jo opravili skorajda profesionalno, disciplinirano in predvsem na zelo visoki umetniški ravni... Dostojno so predstavljali železarske Jesenice in kulturne dosežke delovnih ljudi Jesenic... S temi skladbami se je pihalni orkester Jeseniških železjarjev na vseh nastopih predstavil kot orkester najvišje umetniške ravni. Potrdil je vse uspehe in priznanja, o katerih je poročal domači tisk (v Valjevu tednik Napred, prispevek FR.)... mnogi niso verjeli, da godbeniki niso amaterji... ker je orkester resnično igral fantastično...

Št. 46/78: ...zbor je tudi tokrat dokazal svojo izredno glasovno izenačenost in tehnično zmogljivost, ki izhaja iz velike in disciplinirano vodene glasovne in zborovske kulture, kakršno srečamo le pri poklicnih zborovskih telesih...

Ista št.: ...za pihalni orkester Jeseniških železjarjev bi lahko rekli:

»TEDEN AMNESTIJE« ZA NEREDNE VRAČNIKE — OBISKOVALCE JESENISKE KNJIŽNICE

Kakor v vseh knjižnicah na svetu imamo tudi pri nas težave z obiskovalci, ki nam kljub večkratnemu opominjanju ne vrnejo sposojenih knjig. Če knjige ne vrneš v roku, če zamudiš mesec ali dva, je morda res težko priti. Precej je tudi takih bralcev, ki so se odselili, pa so pozabili vrniti sposojene knjige.

Mnoge knjižnice na tujem — pa tudi pri nas — imajo vsako leto »oprostilni dan«. Tudi mi smo sklenili, da bomo svojim starim dolžnikom ponudili ENKRATNO priložnost. V TEDNU OD 15. DO 20. FEBRUARJA bomo sprejemali vse knjige, ki jih bralci iz kakršnihkoli razlogov niso pravočasno vrnili, in ne bomo zaračunavali zamudnine. Nikogar ne bomo nadlegovali s nevspečnimi vprašanji. Veseli bomo, če bodo knjige prišle nazaj, da bodo lahko spet šle med nove bralce. Če knjige po nepotrebnem zadržujete doma, prikrajšate nešteto drugih, ki te knjige potrebujejo.

Apeliramo na kulturnost in na državljansko zavest vseh zamudnikov. Vsi tisti, ki vam že dalj časa zama zadržujejo opomine, pobekajte doma in prinesite knjige, ki niso vaša last.

Pozivamo tudi vse svoje, sostanovce in stanodajalce odeljenih oseb: pogledajte, če med njihovimi stvarmi ni mogoče kakšna knjiga, ki je last knjižnice.

Kot rečeno, amnestija bo veljala ves prihodnji teden v obeh oddelkih jeseniške knjižnice in v izposojevališčih na Javorniku in na Plavzu. Knjige lahko prinesete sami, lahko jih namesto vas odnese v knjižnico prijatelj ali sošolec, lahko pa jih tudi pošljete po pošti.

Pokažite svojo zrelost, svoj čut za skupnost. Zelo nas bo veselilo, če bomo lahko po končani akciji ugotovili, da poštenost za večino naših bralcev ni prazna beseda.

Kolektiv občinske knjižnice Jesenice

»fantje, so utrujeni«. Nastop na svečani akademiji je bil ta dan že drugi njihov nastop in peti praznični nastop...

Št. 49/78: ...Oba solista sta potrdila svoj umetniški renome. Balohova je bila dostojna partnerka Jaku Jeraši. Orkester je bil tokrat v vlogi spremljevalca solistov zelo diskreten, primerno ugaščen in tehnično popolnoma pripravljen... Ne moremo prezreti tudi dveh uspešnih solo partov v orkestru, in sicer Tatjane Lazar in Davorina Mikula. S tem nastopom (na proslavi JLA) je pihalni orkester Jeseniških železjarjev zaključil letošnjo intenzivno delo in zavidljivo kvaliteten dosežke.

Ista št.: ...Tudi ženski pevski zbor Jesenice je na svoj poseben način podal zgleden prikaz dosežkov v tem letu...

Št. 12/79: ...Jeseniška publika z veliko naklonjenostjo spremlja nastope ženskega pevskega zbora društva Jesenice... toda pevke niso prikazale potrebne sprostitve in zbranosti ter pevsko-tehnične in muzikalne sposobnosti, katere krasijo ta zbor... verjetno je bila to trenutna kriza pevke...

Št. 14/79: IMENITNI NASTOP DELAVSKE GODEBE IZ TRBOVELJ... od zadnjega obiska in gostovanja delavske godebe iz Trbovelj na Jesenicah je skoraj dvajset let... Že prvi akordi so naznanjali, da bomo s trboveljskimi godbeniki doživeli prijeten umetniški večer... na ekskluzivni način so prikazali visoke tehnične in muzikalne sposobnosti... Po koncertu je bilo tovariško srečanje. Pripovedovali so o izrednem vrednotenju godebe v Trboveljah... o pomlajevanju orkestra... o štipendiranju mladih kadrov... o sodelovanju z glasbeno solo... O njihovih skušnjah in dejavnostih bomo morali tudi pri nas razmišljati, kajti mnogo tega bi lahko uporabili tudi v naši jeseniški sredini. Posebno pa v pogledu vrednotenja našega pihalnega orkestra.

Št. 22/79: SREČANJE PIHALNIH ORKESTROV GORENJSKE... Med godbeniki, dirigenti in organizatorji srečanja se je po koncertu razvila zelo plodna in objektivna razprava... Brez izjeme, odkrito, iskreno, vsi so dali prvenstvo in najboljšo oceno pihalnemu orkestru Jeseniških železjarjev... Seveda je tako priznanje velika obveza za pihalni orkester...

Št. 47/79: Ob 105-letnici orkestra... podelitev zlatega kipa Koste Abraševca. To priznanje je pihalni orkester osvojil na trinajstih jugoslovanskih srečanjih amaterjev KUD Kosta Abrašević kot najvišje priznanje na področju ljubiteljske dejavnosti v Jugoslaviji... predsednica žirije Oliverja Mihajlovič pa je izročila orkestru še posebno nagrado republiškega sveta sindikatov Srbije... Koncertni del sporeda je bil na ravni visokega jubileja... godbeniki so z ugaščenostjo, dinamično, skladnostjo, ritmom in sproščenostjo najavili, da ta večer resnično posvečajo visokemu jubileju in vsem tistim, ki so skozi 105 let negovali dejavnost »pleh musk«...

Št. 18/80: ...Koncert za upokojenca Železjarje je bil prvi nastop v tem letu. Uvertura Adolfa Girauduja je potrdila, da so se godbeniki zavzeto pripravljali za nastope, ki jih bodo imeli že v tem mesecu v Avstriji, v Lescah srečanje pihalnih orkestrrov Slovenskih železjarjev, doma in v drugih mestih... To je nova skladba, ki zahteva polno angažiranost vseh članov orkestra. Tudi skladba

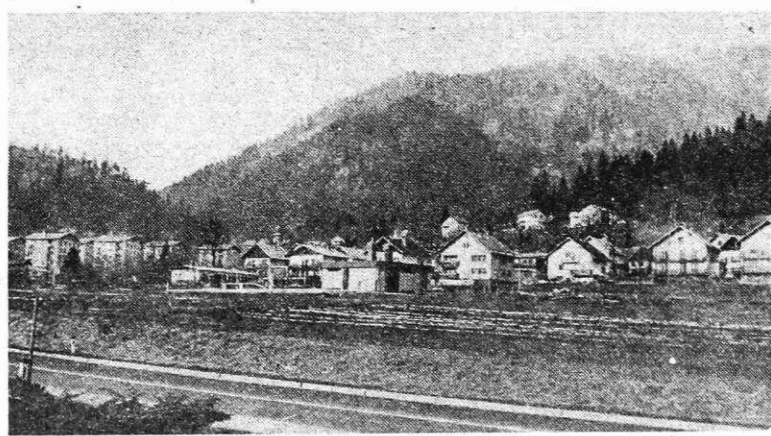
PET MINUT S COL POLTERJEM je nova skladba zabavnega žanra, ki pa jo bodo morali še malo »piliti«...

Se bi lahko nadaljeval s citati in naslovi, kot so: Jeseniški godbeniki o svojem delu in nalogah. Pihalni orkester Jeseniških železjarjev otvoril sezono. Prijetno doživetje železarskih upokoencev ob pihalnem orkestru in ženskem pevskeemu zboru... in še in še. Ker pa za to ni možnosti, se bom zadržal samo še na tako imenovanem »BLEJSKEM PRIMERU«.

Železjar št. 18/81: ŠESTO IZBIRNO TEKMOVANJE PIHALNIH ORKESTROV SLOVENIJE ZA GORENJSKO... Na Jesenicah smo imeli izredno priložnost poslušati tekmovalne programe petih pihalnih orkestrrov gorenjske regije... le godbi iz Kranja in z Jesenic sta igrali enaki obvezni skladbi... Izvedbe so bile različne. Ne glede na vse te pripombe so poslušalci uživali ob glasbi... Žirija je imela pone roke odgovornega dela. Seveda so bile za Jeseničane zanimive ocene nastopov iz PRVE težavnostne kategorije pihalnega orkestra iz Kranja in pihalnega orkestra Jeseniških železjarjev. Pihalnemu orkestru iz Kranja so prisodili 211 točk in tretje mesto, jeseniškim godbenikom pa 260,5 točk in DRUGO MESTO. Oba orkestra sta igrala isto obvezno skladbo Kozine in Markovića BELA KRAJINA... razlika je bila očitna v korist godbenikov z Jesenic... Orkestra Jeseniških železjarjev je skorajda nismo poslušali v tako čisti izvedbi. Bojimo se, da je kaj takega težko ponoviti... Splošni umetniški vtis bi moral prinesiti več točk jeseniškim godbenikom...

Št. 24/81: BLEJSKO TEKMOVANJE... V prvi težavnostni kategoriji je tekmoval tudi pihalni orkester Jeseniških železjarjev, ki si je to pravico pridobil na področnem tekmovalju, na katerem ga je strokovna žirija ocenila boljše od pihalnega orkestra iz Kranja... Strokovna žirija je imela svoje (zelo stroge) kriterije, pa je svojo oceno, ki je sicer zadostovala za uvrstitev v sklepni del tekmovalja, »utemeljila« s pisnimi pripombami, iz katerih naj bi dirigenti in godbeniki videli napake in jih do sklepnega dela tekmovalja odpravili... Na Bledu je strokovna žirija orkestra iz PRVE težavnostne stopnje ocenila takole: ...in pihalni orkester Jeseniških železjarjev, dirigent Ivan Knific, 371 točk, bronasta plaketa...

Najslabša uvrstitev med devetimi orkestri prve težavnostne skupine je izzvala negotovanje poslušalcev. Sledili so živgi in zapuščenje dvorane, jaz pa sem z vso spoštljivostjo do strokovne žirije napisal veliko pripombo, pa ne samo na račun žirije, tudi na račun vrednotenja našega orkestra, o pogojih, pod katerimi so se pripravljali na tekmovalje, o prostih in plačanih urah na delovnih mestih in o neštetihih problemih, ki ne smejo ostati skrb samo pihalnega orkestra. Še in še sem pisal, sedaj pa se mi pripisujejo razni vzdevki, za katere lahko najblaje rečem, da so grdo žaljivi. Na koncu naj piscu povem še to, da so tudi meni poslušalci po koncertu, posebno pa po objavi njegovega članka, imeli veliko povedati in da so moj prispevek zelo pozitivno ocenili. Za konec le to: sem pristaš polemike, toda ta ne sme biti žaljiva, še posebno, če jo piše poklicni glasbenik F. Ropret

Del Koroške Bele (Foto I. Kučina)

PODELITEV PREŠERNOVIH NAGRAD GORENJSKE TOKRAT NA JESENICAH

V petek, 5. februarja, zvečer so v dvorani amaterskega gledališča Tone Čufar na Jesenicah podelili najvišje nagrade na področju kulture – Prešernove nagrade Gorenjske za leto 1981. Najprej je Slovenski oktet, ki je pripravil kulturni program in zopet navdušil polno dvorano, zapel Prešernovo Zdravico, zatem pa je Bratko Škrlič, predsednik skupščine kulturne skupnosti Jesenice, spregovoril o pomenu praznika in poudaril, da nas je doletela čast, da se v naši občini podelijo najvišje gorenjske nagrade za kulturo in umetnost, ki se imenujejo po našem velikem rojaku iz Vrbe.

Po prvem delu koncerta Slovenskega okteta je dr. Branko Berčič, predsednik žirije za izbor nagradjencev, prebral utemeljitve za pet nagrad, ki so jih podelili predstavnikom skupščin kulturnih skupnosti petih gorenjskih občin. Nagrade so prejeli:

BONI ČEH – slikar in kipar iz Radovljice, je prejel Prešernovo nagrado za dosežke v likovni umetnosti.

Boni Čeh se je v desetih letih po dokončanem študiju na akademiji za likovno umetnost predstavil z desetimi samostojnimi razstavami, pojavlja pa se tudi z malo plastiko. Motiv njegovega slikarskega in kiparskega oblikovanja je človeška figura. Predstavil se je s tremi samostojnimi razstavami s slikami in malo plastiko med drugim tudi na Jesenicah in dobil nagrado na bienalu jugoslovanske male plastike v Murski Soboti. Njegovo delo je tudi plastika pred hotelom Larix v Kranjski gori. Desetletno ustvarjalno delo ter izjemna umetniška tvornost v zadnjih letih ga uvrščata med najbolj zrele in kvalitetne likovne ustvarjalce na Gorenjskem.

MARJAN GABRIJELČIČ – skladatelj iz Škofje Loke, je prejel nagrado za skladateljsko in glasbeno animatorsko delo.

Ze v času študija se je pojavil z izvirnimi deli. Kot študent je prejel tudi nagrado Prešernovega sklada. Je priznan zborovski skladatelj. V teh delih je predvsem lirika, vendar uvaja tudi nekaj novosti s pomočjo novih kompozicijskih prijemov. Njegova dela predstavljajo sodoben način oblikovanja v zvezi s tradicijo in izpovednostjo kot umetniškim ciljem in potrjujejo njegovo samostojnost in izvirnost. Med letoma 1975 in 1979 je bil vodja Slovenske filharmonije, sedaj pa je v Škofji Loki predsednik združenja umetnikov.

IVAN KNIFIC – iz Jesenic, je prejel Prešernovo nagrado za leto 1981 za strokovno vodstvo pihalnega orkestra Jeseniških železarjev, za glasbeno, ustvarjalno in aranžersko delo.

Ivan Knific je svoje življenje posvetil glasbi, saj je že kot otrok kazal zanj velika zanimanja. Med NOB je bil dirigent godbe IX. korpusa in nato XXXI. divizije NOV. Po osvoboditvi je bil dirigent vojaških godb v različnih krajih, med drugim tudi v Ljubljani in Beogradu, po upokojitvi leta 1974 pa se je vrnil na Jesenice. Prevzel je vodstvo pihalnega orkestra in z njimi dosegel visoko kvaliteto raven, zaradi katere je orkester prejel tudi številna priznanja, med drugim tudi zlati kip Koste Abraševića leta 1979 kot najboljša ljubiteljska kulturna skupina Jugoslavije. Ivan Knific je tudi skladatelj in aranžer. Omerimo le dve njegovi uspešni skladbi – Herojem Kadinjače in Jeseniškim železarjem. V preteklem letu je v okviru jeseniške glasbene šole pod njegovim vod-

stvom začel z delom tudi mladinski pihalni orkester, kot kadrovska osnova za pihalni orkester.

MATIJA LOGAR – iz Kranja, je prejel nagrado za dosežke v gledališki dejavnosti.

Je umetniški vodja Prešernovega gledališča v Kranju, kamor se je vključil že v času študija. Kot režiser je delal tudi v ljubljanskih gledališčih, od leta 1975 pa ustvarja v kranjskem. Pod njegovim vodstvom je kranjsko gledališče pripravilo nekaj predstav, ki sodijo v sam vrh slovenskega gledališkega ustvarjanja. Se posebej je pomembna usmeritev v uprizorjanje slovenskih dramskih besedil. V slabih desetih letih se jih je zvrstilo 16. Matija Logar se je uveljavil tudi kot literarni ustvarjalec in tri njegova gledališka dela za mladino so že uprizorili, objavil pa je tudi številne humoreske, satire in aforizme.

MIRKO MAJER – iz Trziča, je nagrado prejel za kulturno animatorstvo pri spoznavanju geološke preteklosti.

Je oblikovalec razstav mineralov in fosilov v Trziču. Aktivno sodeluje tudi v društvu prijateljev mineralov in fosilov v Trziču, kjer je najbolj delaven. Njegova zasluga so različna srečanja ob razstavi mineralov in fosilov. Tudi katalog ob razstavi je njegovo delo. Lani so bili v njem prvi javnosti predstavljeni uranovi minerali iz Zirovskega vrha in ti katalogi so tudi strokovna publikacija trajne vrednosti.

Po podelitvi Prešernovih nagrad za leto 1981 je bil na sporedu še

drugi del koncerta Slovenskega okteta.

Pa tudi sicer so v jeseniški občini slovenski kulturni praznik počastili slovesno. V soboto, 6. februarja, je bila ob 17. uri v Prešernovi rojstni hiši v Vrbi prijetna slovesnost, na kateri je Miran Kenda iz jeseniškega amaterskega gledališča bral Prešernova dela, moški oktet DPD Svoboda France Prešeren Žirovnica Breznica pa je zapel nekaj pesmi.

Osrednja jeseniška proslava slovenskega kulturnega praznika je bila za tem ob 19. uri v kulturnem domu na Breznici. O pomenu praznika in kulture je spregovoril predsednik domače Svobode Peter Sitar, v kulturnem programu pa je nastopila slovenska folklorna skupina iz Železne Kaple na avstrijskem Koroskem in domači moški oktet.

V soboto so v razstavnih prostorih delavskega doma na Jesenicah odprli kolektivno razstavo likovnih del članov jeseniškega Dolička, ki se s kolektivno razstavo predstavijo vsako leto ob slovenskem kulturnem prazniku.

Na slovenski kulturni praznik niso pozabili tudi v delovnih organizacijah. V Gorenjskih oblačilih, temeljni organizaciji Konfektija na Javorniku, je OO ZSMS pripravila razstavo del Franceta Prešerna, ki je med 108 delavci naletela na velik odziv, pa tudi na stenečar, ki njemu niso pozabili.

V Iskri, temeljni organizaciji na Blejski Dobravi, so pripravili proslavo (organizirala jo je kulturna komisija pri IO OOS) in razstavo fotografij.

Tudi v vzgojnovarstveni organizaciji Jesenice niso pozabili na slovenski kulturni praznik. Pod vodstvom tovarišice Anite so v enoti Angelca Očepek pripravili razstavo izdelkov otrok ter koncert, na katerem so se predstavili otroci z malimi instrumenti.

Rk.

PREŠERNOVA PROSLAVA V CELOVCU

Celovec, 5. feb. (SINDOK) – S svojo vsakoletno Prešernovo proslavo se tudi koroski Slovenci vključujejo v praznovanje slovenskega kulturnega praznika. Letos je bila ta proslava, ki jo je pripravila Slovenska prosvetna zveza, v četrtek, 4. februarja, zvečer v novi dvorani koroskega radia, v znaku stoletnice rojstva Alojza Gradnika in šestdesetletnice rojstva Karla Destovnika-Kajuha.

»Tako v Prešernovih dneh nismo zgolj zamejci, še manj pa manjšinci, zakaj kultura ne pozna zamejcev, ne manjšincev, kultura je samo ena, slovenska kultura v Prešernovem duhu,« je dejal predsednik Slovenske prosvetne zveze Valentin Polanšek v svojem pozdravu in s tem poudaril vključevanje koroskih Slovencev v enotni slovenski kulturni prostor.

Slavnostni govornik univ. prof. dr. Franc Zadravec pa je z izbranimi besedami orisal lika tako različnih pesnikov, h katerim se bomo letos še posebej vračali, Alojza Gradnika in Karla Destovnika-Kajuha. Oznčil je dva človeka, dva pesniška lika, z dveh koncev Slovenije, ki pa so jima pesniško izpovedovanje, ljudstvo in čas začetni dosti skupnih značilnosti, začeni s to, da sta oba stopila v javnost s svojo prvo pesniško knjigo v vojnem meteu. Gradnik v prvi in Kajuh v drugi svetovni vojni.

Kulturni spored je oblikoval moški pevski zbor slovenskega prosvetnega društva Zarja iz Železne Kaple pod vodstvom Jožka Wrulicha, recitacijska skupina Slovenske prosvetne zveze (Marica Hribernik, Tonči Šlaper, Miha Verbinc in Magdalena Wieser) pa je predstavila nekaj pesnitev obeh pesnikov. Prvič je ob spremljavi pianistke Shou Jen Ho nastopila sopranistka Danica Kežar z deli Schuberta, Ipavca in Simonitija, kot solistki pa sta nastopili še kitaristka Marija Stinger in pianistka Klavdija Rudolf.

Valentin Polanšek je v imenu Slovenske prosvetne zveze na proslavi pozdravil številno občinstvo, med njimi pa še posebej častne goste, jugoslovanskega konzula Alfonza Naberžnika, celovskega župana Leopolda Guggenbergerja, predsednika Zveze slovenskih organizacij dr. Francija Zwittra, bivšega ravnatelja slovenske gimnazije dr. Pavla Zablatnika in druge.

PRISPEVEK NAJMLAJŠIH K SLOVENSKEMU KULTURNEMU PRAZNIKU

Osmi februar je dan, ko se po vsej Sloveniji vrstijo različne kulturne prireditve, proslave, razstave, ko zaslužnim ljudem podeljujejo Prešernove in druge nagrade za njihov prispevek h kulturnemu bogatstvu našega naroda.

Pomembno pa je, kako na ta praznik in na kulturne vrednote našega naroda pripravljamo naše najmlajše, ki naj s svojo ustvarjalnostjo, domiselnostjo pod vodstvom svojih tovarišic tudi prispevajo h kulturnemu bogatstvu in prijetnem vzdušju v vzgojnovarstvenih ustanovah.

Vzgojiteljica Anita Baznik je v vzgojnovarstveni enoti Angelce Očepek pripravila s svojo skupino otrok koncert in razstavo. Poslušalcev in gledalcev je bilo preko štirideset. Poleg vzgojiteljev iz vzgojnovarstvenih enot jeseniške občine so bile vabljene tudi vzgojiteljice iz Radovljice in Škofje Loke ter pedagoška svetovalka za Gorenjsko.

Program je zajemal: poslušanje odlomka skladbe (B. Smetana: Vltava) in plesno življenje vanjo, poslušanje skladbe Ni copatka (J. Bitenc), ki jo je zaigrala Dina Kemperle – zvončki, pesmico Krica-kraca (M. Voglar), ki so jo zapeli otroci ob spremljavi vzgojiteljice, pesmico Kdo je ta stric? (J. Bitenc), ki jo je izvajal zbor, solist Dominik Rus, pesmico Polček (M. Voglar), Lisica (M. Voglar) in gibanje ob petju, poslušanje skladbe Ples dveh

česenj (M. Voglar), ki sta ju na flavti izvajali vzgojiteljici Majda Tramte in Anita Baznik, pesem Žiga-zaga (M. Voglar), pri čemer je ena skupina pela, druga se igrala, pesem Muca (J. Bitenc) v izvedbi zbora in solistov Petra Simeonova in Dominika Rusa, poslušanje skladbe Valček (Van de Valde), ki jo je zaigrala Nina Pavlin – zvončki in ritmično spremljanje govornega besedila in ritmično ustvarjanje (pesmica o instrumentih).

Otroci so bili primerno svečano oblačeni in so zelo doživeto muzicirali in ustvarjali. Po končanem koncertu so nas vse povabili na izredno zanimivo in domiselno razstavo. Panoje so naredili iz kartonskih škatel. Videli smo risbe v vseh mogočih tehnikah, knjigo IZMIŠLJARIJ (zapisala tovarišica, ustvarjali in izmišljali pa so si otroci). Na velikem panoju je bila slika dr. FRANCETA PREŠERNA, pod njo pa vezen platnen prt, star likalnik in mlinček za kavo.

Vsi navzoči so bili nad celotnim prispevkom najmlajših ob kulturnem prazniku izredno navdušeni.

Pavla Klinar, vzgojiteljica

NACE HROVAT S SVOJIM VOLČJAKOM PERUNOM ZAČETNIK LAVINSKE SLUŽBE NA JESENICAH

V stari, premožni in spoštovani družini se je pred 69. leti rodil prijazen in veliko obetajoči, vedno nagajani Nacek, ki ga danes kličejo Nac. Že v najzgodnejši mladosti je kazal ljubezen in zanimanje za vse lepo in dobro. Doma je Nacek dobil lepo in pošteno vzgojo.

Očeta posestnika in mesarja, napredno mislečega skrbnega gospodarja, so spotovali in cenili na deželi in v obeh dolinah preko Bleda do Bohinja in po dolini mimo Dovjega in Mojstrane do Kranjske gore, Ratec in še dalje. Tudi prišlike s severa iz Koroske so se radi oglašali in besedovali pri njem.

Toda mlademu Nacku je domače dvorišče kmalu postalo pretesno. Pogleda in korake je kmalu usmeril preko Murove v robe in rove Rotce in Golice. Tam je bilo na pretek sonca in svežega zraka, da ga je užival v prostih urah.

Kmalu je Nacek sledil svojemu skrbnemu očetu, ki je prav vanj vlagal vse svoje velike življenjske upe. Oče je bil »zredno razgledan napredno usmerjen človek, ustanovitelj planinskega in sokolskega društva in mnogih drugih na Jesenicah«.

Po osvoboditvi je še posebej korake v planinski svet Metakle in Karavank od Stola do Kepe, od koder so se mu radodarno ponujali najmočnejši skalni vrati. Podoben ljubezen do planin in gore ga je vsega prevzela.

V kratkih letih po osvoboditvi je postal daleč naokoli znan kot velik in iskren ljubitelj razkošnih gor, katere je prehodil po znanih in manj znanih stečinah in poteh od Savinjsko-kamniških planin in Grin-tavce do najvišjih skalnih vršcev Planice, Krnice, Vrata, Kota in Krme preko Pokljuke do Jelovice in dalje do skrajnih meja in višin.

Ker je bil Nace, kljub temu da se je izučil za mesarja, tudi velik ljubitelj živali, se je

na poziv jeseniške postaje GRS že pred letom 1950 navdušil za lavinsko službo. S tem, nemškimi volčjakom Perunom, sta leta 1952 postala ustanovna člana pravkar ustanovljene lavinske službe pri nas. Nace s Perunom in Franci Krajner s svojim varovancem, sta bila prva, ki sta začela delati in vztrajno uriti pse volčjake za lavinske pse, ki so do danes odigrali tako veliko in pomembno vlogo pri razvoju in napredku naše gorske reševalne službe kot javne in zaščitne službe. Vsak začetek je težak. Franci Krajner in Nac Hrovat bi morala v teh letih že mnogokrat obupati in se lotiti drugega dela. Toda naš GRS je pred tridesetimi leti hotela in morala napredovati in se razvijati v moderno in sodobno organizacijo, ki mora propagirati in storiti vse za napredek in zdrav rast množičnega, rekreativnega planinstva in vzpou visokogorskega smučarskega športa, plezanja in alpinizma. To so bile moralne naloge in obveze naših prvih vodnikov lavinskih psov, ki so imeli pred seboj velike naloge in obveze vzgajati dobro izurjene lavinske pse in nesebične ter požrtvovalne, gorske reševalce, ki so vodno, ponoči in podnevi, v ledenem mrazu rime in povodov pripravljeni iskati in reševati težko ali smrtno ponesrečene ljubitelje zasneženih gor in smrtnega obema ledenih plavov. Izredna ljubezen do lavinske službe in doseženi uspehi so dali Nacku Hrovatu moč, da je v tridesetih letih vzgojil in izločil sedem naših najboljših lavinskih psov: Peruna, Črta, Dončka, Dona, Peruna 1. in 11., Biba 1. in Biba, labradorca, ki so iskali in reševali laže, težje in smrtno ponesrečene smučarje in gornike pod Korosko, na Inkrretu, Bjelašnici, Krvavcu, Slemenu pod Mojstrovko nad Planico, na Zelenici, Prokletijah, Begunjatci in povsod tam, kjer je bilo to potrebno. Iz dobre in temeljite šole Nace Hrovata so izšli številni vodniki lavinskih psov iz Trbiča, Ljubljane, Celja, Kamnika, Prevalj in drugih bližnjih in bolj oddaljenih krajev Slovenije, kjer je lavinska služba obvezna in nujno potrebna. Njegovi učenci so bili tudi: Cveto Jakel, Janez Ramuš, Zvonc Azman in mnogi drugi, ki so za njim na številnih tečajih in vajah vzgajali in urili lavinske pse.

Nace Hrovat je ljubezen in znanje, ki si ga je pridobil na številnih mednarodnih tečajih in vajah v Italiji, Švici in Avstriji, nesebično in koristno prenašal in posredoval številnim našim vodnikom lavinskih psov. V tem je Nace Hrovat videl korist svojega življenja in dela. Z zadovoljstvom zre na prehojen pot in na številna domača in tuja priznanja, ki krasi njegovo domajšo na Zorjavcu nad Plavcem, od koder se mu kažejo naše bližnje in oddaljene gore v vabilih luči.

Ob tridesetletnici naše lavinske službe (1952–1982) se Nace Hrovat pred svojim sedemdesetim letom z zadovoljstvom ozira na opravljeno plemenito delo za večjo varnost številnih ljubiteljev in obiskovalcev viharov in zasneženih gor.

Uros

ŽIVAHNA DEJAVNOST ALPINISTIČNEGA ODEKA V GORJAH

Gorjanski območje se razprostira na blagih sončnih vzpetinah zahodno nad blejsko kotlino na nadmorski višini od 560 do 900 metrov prav do obronkov močnega poključnega planota. Prav iz Gorj so odlična izhodišča za pohodne ali plezalne ture v osrčje triglavskega pogorja in zato v Gorjah deluje močno in marljivo planinsko društvo.

Pri planinskem društvu v Gorjah so že pred leti ustanovili tudi alpinistični odsek, ki pa več let ni mogel zaživeti. Tega ne moremo trditvi danes, ko so v odsek prišli mladi fantje, polni moči in planinskega zanosa. Današnji alpinistični odsek šteje že 20 članov, od tega je osem alpinistov, ena alpinistka, šest pripravnikov in pet tečajnikov. Odsek trenutno uspešno vodi Polde Taler iz Spodnjih Gorj.

V preteklem letu je bila dejavnost v tem odseku zelo živahna, saj so opravili kar 343 tur, poprečno 23 tur na vsakega aktivnega člana. Izstopajo dobri zimski vzponi in spusti s smučmi (Kukova špica, Kapa, Dovški kriz, Ravina št. 6) ter kvalitetni letni vzponi IV., V. in VI. težavnostne stopnje, kot so: Copov steber, Petrelcova smer v Triglavu, severni raz Jalovca, Luknja peč, Dolar – Kilar – Vovken – Dranski vrh in drugi. Dvakrat so obiskali Paklenico (Večbit). Bili so tudi v Dolomiti (Italija), kjer so opravili dva vzpona:

Kamin »Mosca« – Velika Cina in raz Tančic v Cima delta Madonna-Polo (te vzpona sta opravila Kunšič in Zumer).

Opravili so tudi zelo zadovoljivo delo z mladimi in dobro sodelovali z matičnim planinskim društvom. Lani (pozimi) so organizirali planinsko-alpinistično šolo, ki je obsegala sedem predavanj in dvanajst vaj v plezalnem vrta. Tudi v letošnjem januarju in v februarju poteka pod vodstvom AO planinsko-alpinistična šola v sodelovanju z mladinskim odsekom PD. Predavanja so popostrili s predvajanjem diapozitivov in filma. Vrata na ta predavanja so na široko odprta vsem pionirjem, mladincem in tudi starejšim. S temi zanimivimi predavanji bi radi pridobili v svoje vrste še več mladib, da bi jih vsaj delno odvrnili od današnjih navad: posedanja z kakajnih lokalnih in disco klubih.

Mladi fantje tega uspešnega AO se bodo še naprej držali zastavljenih ciljev, skušali bodo še bolj natančno organizirati delo v tem odseku in si prizadevajo pridobiti še več mladib, ki se želijo povezati z naravo in si utrjevati zdravje v planinski očiščenosti.

Alpinisti imajo svoja predavanja in prostore v domu TVD Partizan v Gorjah. Želimo jim še več uspešnega dela in še dosti srečnih pohodnih in plezalnih tur v našem in tujem gorstvu.

Jože Ambrožič

TABOR NA VRŠIČU

Tudi letos smo planinci mladinskega odseka Planinskega društva Jesenice imeli tabor na Vršiču. Razdeljeni smo bili v dve skupini. Prvo smo sestavljali učenci srednjih šol in učenci 8. razreda osnovne šole »Prežihov Voranc«, druga pa učenci od 4. do 7. razreda osnovne šole. Tabor je potekal od 24. do 29. januarja za prvo skupino in od 29. januarja do 3. februarja za drugo skupino.

1. DAN – NEDELJA, 24. JANUARJA
Do 16. ure smo se vsi zbrali v Erjavčevi koči. Namestili so nas po sobah, nato pa smo večerjali. Po večerji smo se igrali razne igre in pripravljali opremo za naslednji dan.

2. DAN – PONEDELJEK, 25. JANUARJA

Po zajtrku smo potoptali smučiče in preverili smučarsko znanje, nato pa smo se odpravili na Solno glavo. Vse do vrha Solne glave nas je spremljal hud veter, tako da smo kmalu dobili rdeče nosove. Navzdol smo se smučali, valjali, trkljali, delali prevale in druge umešne, vendar smo se vsi živi in zdravi pripeljali do Erjavčeve koč, kjer nas je že čakalo kosilo. Po kosilu smo se odpravili na Vrata. Tokrat je bilo trkljanje in valjanje manj, saj smo se že kar navadili na celc. Smučanje nas je kar utrudilo in kmalu po večerji smo se odpravili spat.

3. DAN – TOREK, 26. JANUARJA

V torek smo se odpravili na Sito glavo. Celi dve uri smo gazili sneg, da smo prišli do vrha. Vreme je bilo lepo in odprl se nam je lep pogled naokoli. Navzdol je šlo seveda veliko lažje kot navzgor. V ptiči pol uri smo se pripeljali do koč. Popoldan smo imeli pristo in nekateri smo se podali na Vrata.

4. DAN – SREDA, 27. JANUARJA

V sredo je bilo slabo vreme. Nekaj se jih je prebudilo s »pekočim« grlom in »zaba-

sanim« nosom, zato nismo šli nikamor, raje smo poslušali predavanje o prvi pomoči in nevarnosti v gorah. Po kosilu se je veter polegel in odpravili smo se na Vrata. Po večerji smo se začeli pripravljati za turo, ki je bila predvidena že za sredo, a je zaradi slabega vremena nismo mogli izvesti.

5. DAN – ČETRTEK, 28. JANUARJA

Takoj po zajtrku smo se odpravili na Mojstrovko. Pot po plazu se je neskončno vlekla. Končno smo prišli do Mojstrovke. Pod vrhom smo počivali in si nabrali moči za zadnji del poti do vrha. Na vrhu nas je pričakal veter, tako da smo se kmalu odpeljali navzdol. Nismo se več tako prevarčali, saj smo se celga snega že dodobra navadili in nekateri so bili že pravi mojstri na njem. Kosilo smo malo zamudili, a se zaradi tega nihče ni preveč jezil. Po kosilu smo počivali, nato pa priredili ragbi na snegu. Po večerji smo se igrali razne igrice, saj je bilo to zadnji večer na Vršiču in zato smo se bolj pozno odpravili spat.

6. DAN – PETEK, 29. JANUARJA

Zbudili smo se precej pozno, kar je bila posledica prejšnje noči. Posedali smo okoli peti ali pa igrali karte. Pred kosilom se nas je nekaj odpravilo navzdol proti Miho-vevemu domu, da bi mladim pomagali prine- sti do koč pretežke nahrbtnike in smuči. Po kosilu smo se posloviili in se s smučmi odpeljali do Erike, do Kranjske gore pa smo pešali. Od tam smo se z avtobusom odpeljali domov.

Tako se je bil tabor na Vršiču končal. V imenu vseh udeležencev se zahvaljujem osebi Erjavčeve koč, ki je skrbelo za naše trebuščke, vsem vodnikom, posebno pa Mikiju Fenzu in dr. Nadi Jenstrle.

Klemen Grčič

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po poteku roka za zbiranje prijav.

Še enkrat vsem hvala.
Zalujoči mož Lojze
in ostalo sorodstvo

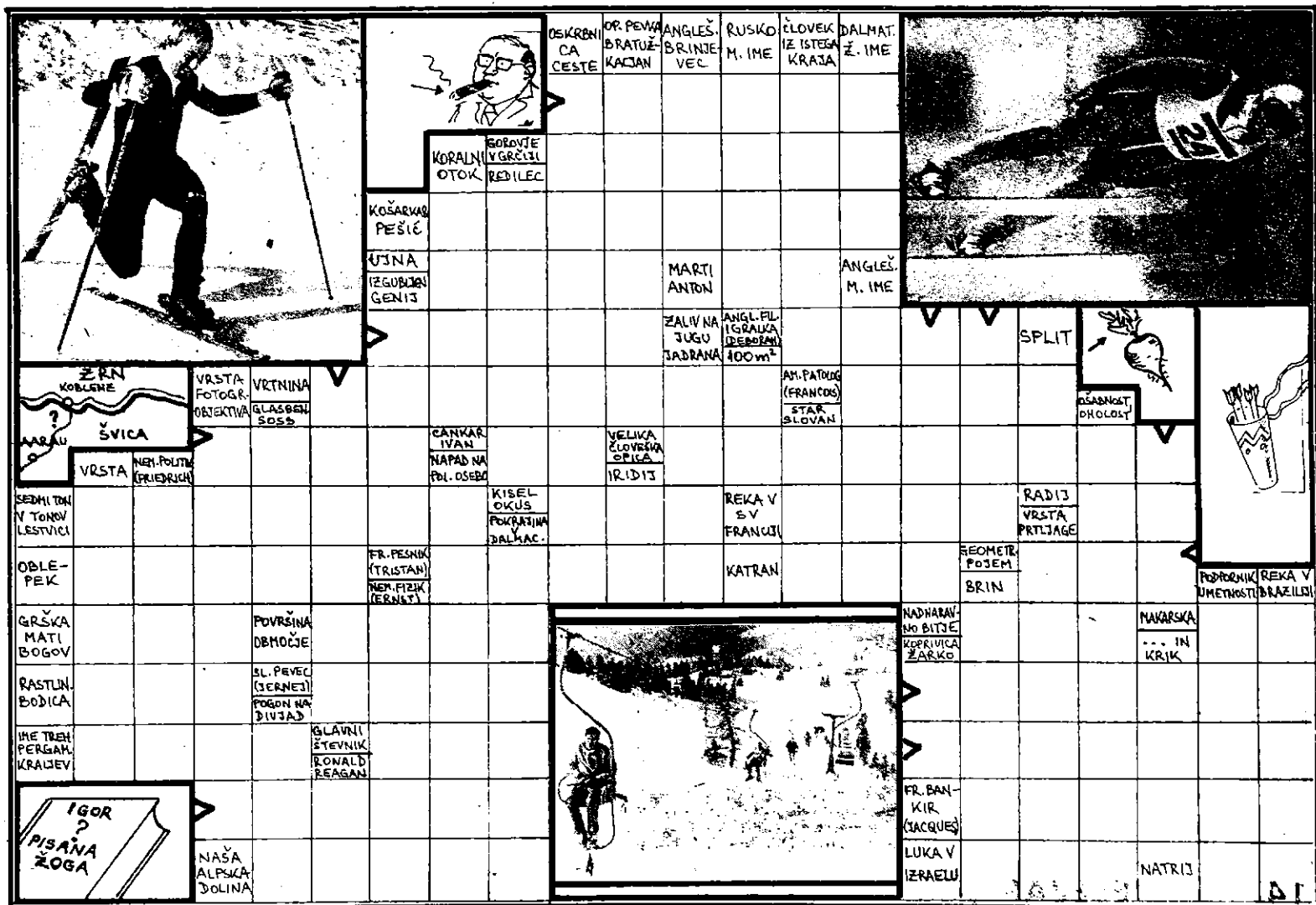
Osnovna organizacija zveze sindikatov TOZD Žičarna vabi vse upokoјence Žičarne na občni zbor, ki bo v soboto, 13. februarja, ob 17. uri v spodnjih prostorih restavracije Kazina na Jesenicah.

Stroške v zvezi s prenosom lastninske pravice do garaže in pravice uporabe pripadajočega zemljišča nosijo kupci.

**SREDA, 17. februarja, ob
19.30 R. Šeligo SVATBA –
gostovanje Prešernovega
gledališča iz Kranja – za
abonma in za izven**

Vida Leban

Jože Otrin

KRITIKA POMAGA

XXIII. kolo

JESENICE: PARTIZAN 17:2
(3:0, 8:0, 6:2)

Partizan je nastopil močno oslabilen, vendar pa je bil šele tretji vratar M. Stojanovič, ki pa je bil daleč najboljši posameznik v svojem moštvu. Jeseničani so bili v veliki premoči, kar se je še posebej izkazalo v drugi tretjini, ki so jo dobili kar z 8:0.

Strelec za Jesenice so bili: S. Šcap 5, Bešič 3, Teršeglav 2 ter Medja, Šuvak, Berliak, Pajč, Razinger, Lah in M. Hrovat.

OLIMPIJA: KRANJSKA GORA 10:2
(5:1, 3:0, 2:1)

Kljub visokemu porazu in ne tako resni igri Olimpije so imeli Kranjskogorci vrsto lepih priložnosti, ki pa so jih, razen dveh, vse zapravili.

Kranjskogorci se namreč pozna, da so še neizkušeni, saj jim v odločilnih trenutkih zmanjka odločnosti.

Strelec za Kranjsko goro sta bila Zidarčević in D. Razinger.

XXIV. kolo

JESENICE: CINKARNA-CELJE 10:2
(4:0, 5:1, 1:1)

Hokey, kakršnega smo gledali v soboto, 6. februarja, v Podmetaklju, bi vselej želeli gledati. Jeseničani, ki so v zadnjih dveh doživeli hudo in upravičeno kritiko, so pokazali, kaj zmorejo. V prvih dveh tretjinah so igrali resnično dobro: hitro, povezano in učinkovito. Celjani pa so v glavnem le opazovali, kaj se dogaja okrog njih. Se enkrat je treba poudariti, da so se večkratni praktični zlasti izkazali s postrvalno igro, česar nismo videli od njihovega dvoboja z Olimpijo na Jesenicah, ki so ga dobili s 7:4.

Za prvi dve tretjini domačini zaslužijo najvišjo oceno, saj smo lahko resnično uživali v pravem hokeyju. Da pa ne morejo iz svoje kože, je pokazala zadnja tretjina, ki se je končala z neodločenim izidom - 1:1. Čeprav v vrstah Cinkarne ni bilo solidnega M. Zbontarja in bi Jeseničani lahko do vrha napolnili mrežo gostov.

REPUBLIKANSKO PRVENSTVO V KEGLJANJU NA LEDU

Prvi del republiškega prvenstva v kegljanju na ledu je organiziral kegljaški klub na ledu Jesenice 17. januarja letos v Kranjski gori. Sodelovalo je 14 klubov, ki so se razvrstili takole: 1. Piber Bled 28 točk, 2. Železar Jesenice 21, 3. Krivce Jesenice 20, 4. Murka Jesenice 16, 5. Zaka Bled 16, 6. Vatrostalna Jesenice 14, 7. Gradbinec Jesenice 14, 8. Gradbinec Bled 13, 9. Jelovčan Kranjska gora 13, 10. Markelj Kranjska gora 10, 11. Mrak Kranjska gora 8, 12. Novi Jesenice 7, 13. Mladinci Jesenice 4, 14. Rateče 2 točki.

Druga dela tekmovanja, ki ga je na Jesenicah izvedel kegljaški klub Bled, se je udeležilo 12 ekip. Tekmovanje je bilo v nedeljo, 31. januarja, v hali v Podmetaklju, ekipe pa so se, upoštevajoč tudi rezultate prvega dela tekmovanja, uvrstile takole:

1. Piber Bled 43 točk (količnik 2,822), 2. Krivce Jesenice 39 (2,636), 3. Murka Jesenice 35 (1,894), 4. Železar Jesenice 34 (1,289), 5. Vatrostalna Jesenice 31 (1,186), 6. Zaka Bled 28 (0,844), 7. Gradbinec Jesenice 23 (0,813), 8. Gradbinec Bled 19 (0,813), 9. Jelovčan Kranjska gora 19 (0,860), 10. Novi Jesenice 15 (0,615), 11. Mladinci Jesenice 8 (0,294), 12. Rateče 6 (0,296).

Prvih pet se je uvrstilo na kvalifikacijsko tekmovalnico za evropsko prvenstvo, ki bo v Regenu v Nemčiji.

B. B.

MEDKLUBSKO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU

V nedeljo, 7. februarja, je bilo v športni dvorani v Podmetaklju medklubsko prvenstvo v umetnostnem drsanju, ki ga je organiziral in uspešno izvedel drsalni klub Jesenice. Rezultati so bili naslednji:

»C« skupina - pionirke od 8 let: 1. Spela Perc HDK Celje 27,2, 2. Mojca Nagode DK Jesenice 24,8, 3. Petra Kuralt HDK Celje 23,1, 4. Barbara Obid DK Jesenice 19,0, 5. Alenka Novak DK Jesenice 17,9, 6. Branka Padecnik HDK Celje 17,7, 7. Saška Obid DK Jesenice 15,1.

Skupina »B« - pionirke od 8 do 10 let: 1. Petra Nagode DK Jesenice 32,0, 2. Petra Prodan HDK Celje 30,8, 3. Alenka Hrovat DK Jesenice 28,7, 4. Iris Padecnik HDK Celje 22,8, 5. Stanka Podcenzur DK Jesenice 22,2, 6. Helena Konobel DK Jesenice 21,8 in Jana Ravnikar DK Jesenice 20,7.

Skupina »A« - pionirke od 10 do 12 let: 1. Lea Vodusek HDK Celje 41,0 (izven konkurence), 1. Romana Kutina DK Jesenice 39,9, 2. Klavdija Perle HDK Celje 38,3, 3. Jerneja Perc HDK Celje 37,9, Barbara Grenko HDK Celje 35,2.

Pri pionirjih je v tej skupini nastopil Jernej Lakner HDK Celje in dosegel 32,4 točke.

Mladinke: 1. Mateja Avbreht 82,57, 2. Lidija Cenc 71,69, obe HDK Celje, nastopili sta izven konkurence.

V konkurenci je bila uvrstitev naslednja: 1. Irena Vauhnik 78,52, 2. Mojca Kurboš obe DK Jesenice, 3. Mateja Grenko 70,89, 4. Nataša Meznarič 66,44, obe HDK Celje, 5. Katarina Vidali 63,27 in 6. Andrejka Hlešč 60,99 obe DK Jesenice.

Pri mladincih je bil Sandi Sitar DK Jesenice sam in dosegel 68,62 točke.

Pri članicah je nastopila Metka Hladin HDK Celje in prejela 88,04 točke.

Pri članih je tekmoval Matej Pangert HDK Celje in prejel 74,51 točke.

V dvojici sta nastopili Romana Kutina in Sandi Avsenik DK Jesenice, ki sta prejela 56,84 točke.

DK Jesenice je skupno v konkurenci dosegel 50 točk, HDK Celje pa 42 točk. Vrhovni sodnik tekmovanja je bil Stane Kavčič.

B. B.

USPEŠNI JESENIŠKI SANKAČI

Konec prejšnjega tedna sta bili v Podljudju dve sankski prireditvi, na katerih so s uspehom nastopili tudi člani sankskega kluba Jesenice. V soboto je bilo najprej deseto mednarodno tekmovanje na naravnih progah Kozorog. Nastopilo je 80 tekmovalcev iz desetih klubov iz Slovenije in Avstrije, ki so tekmovali v šestih kategorijah enosodov in dvosodov. Jeseniški tekmovalci so se uvrstili:

- pri članih je bil Marjan Meglič 4. Polde Krašovec 6., Mirko Klinar 7., Vinko Lavtžar pa 10.

- pri starejših mladincih je Janko Meglič zasedel 2. mesto, pri mlajših mladincih pa je bil Asim Kapić 8.

- v dvosodih je pri članih par Lavtžar-Meglič zasedel 2. mesto, par Krašovec-Klinar pa 3. mesto. Pri mladincih je bil par Meglič-Jakupovič tretji.

V nedeljo je bilo v Podljudju še šesto republiško prvenstvo v sankanju na naravnih progah. Nastopilo je 62 tekmovalcev iz slovenskih klubov. Naj povemo, da sta za prvenstvo štela tudi dva teka enosodov s sobotnega tekmovanja.

Pri članih je Marjan Meglič zasedel 4. mesto, Mirko Klinar je bil 5. Vinko Lavtžar pa 8.

Pri starejših mladincih je Janko Meglič zasedel 3. mesto, Asim Kapić je bil 5. pri dvosodih pa je par Lavtžar-Meglič zasedel drugo mesto.

J. R.

TEK TREH DEŽEL

Kot v preteklih dveh letih bo tudi letos že uveljavljena in v evropskem obsegu priznana športno-rekreativna prireditev TEK TREH DEŽEL.

Proga bo potekala iz Kranjske gore proti državni meji v Ratečah, prek Trbiža v Italijo in prek mejnega prehoda Thörl Maglern do Selt v Avstriji, kjer bo cilj.

PRIREDITEV bo 21. februarja s startom ob 9. uri za hotelom Kompas v Kranjski gori.

Startne številke udeleženci dvignejo na dan prireditve od pol sedmih jutraj dalje v osnovni šoli Kranjske gore.

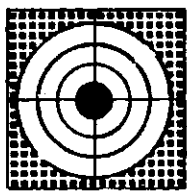
Startnina znaša 350 din in se lahko vplača v Turističnem društvu v Kranjski gori ali po pošti na naslov Turistično društvo Kranjska gora, Borovška 81.

Zadnji rok prijave je 15. februar; naknadnih prijav ne bomo sprejemali. V znesku startnine je zajeto: značka »SKI TOUR 3«, startna številka, prevoz iz Avstrije do Trbiža in nazaj v Kranjsko goro, malica, vreča za prtljago. Prvi trije v moški in ženski konkurenci prejmejo plakete, vsi ostali diplome.

Proga je dolga 30 km.

Razglasitev rezultatov bo isti dan ob 15. uri v Trbižu v Italiji.

Urejen je prevoz tekmovalcev iz Selt (Avstrija) do Trbiža (Italija) in nato v Kranjsko goro. Prav tako je urejen prevoz osebne prtljage.

O DELU STRELSKE DRUŽINE TRIGLAV

Strelska družina Triglav Javornik-Koroška Bela zaključuje spet leto uspešnega delovanja. V petek ob 17. uri se bodo v lovski sobi v domu Julke in Albina Pibernik na Javorniku zbrali člani družine in pregledali delo v preteklem letu.

Družina je delovala zelo uspešno, njeni člani pa so dosegli v vseh kategorijah od pionirjev do članov v občinskih, medobčinskih in republiških tekmovanjih vidne uvrstitve. Težave, ki tajejo družino, so predvsem finančne narave in pomanjkanje kvalitetnega orožja za nastope na tekmovanjih.

Iz finančnih zadržkov si družina pomaga z organiziranjem tekmovanja za organizacije združenega dela iz jeseniške občine. Nekaterimi delovnimi organizacijami imamo sklenjene pogodbe za koriščenje strelišča za treniranje njihovih delavcev.

Na petkovih delovnih konferencah bo potrjen tudi finančni načrt družine in začrtane smernice za še bolj uspešno delo družine v bodoče.

Po končani delovni konferenci bo predavanje o lepota narave z mnogimi barvnimi diapozitivi.

S. D.

TEK ZA KATEGORIZACIJO V ČRNI NA KOROŠKEM

Smučarski klub Črna na Koroškem je organiziral smučarski tek za pionirje in cibernice. Tekmovanja so se udeležili tudi tekači SD Rateče-Planica in dosegli naslednje rezultate:

Starejši pionirji - 5 km (16 tekmovalcev): 1. Robi Keršaj SD Rateče 19,07,63, 2. Primož Krajšek SK Ihan 20,11,55, 3. Matej Milnar 20,23,13, 4. Ljopi Kopavnik 20,33,53, 8. Joško Kavalir 22,17,35 - vsi SD Rateče.

Starejši pionirke - 5 km (14 tekmovalk): 1. Dragica Lesjak TVD Partizan Lovrenc 21,23,51, 3. Tatjana Milnar SD Rateče 22,14,37.

Cicibani - 2 km (35 tekmovalcev): 1. Klemen Javnič TVD Partizan Lovrenc 7,02,16, 4. Mladen Trstenjak 7,46,90, 11. Sandi Vidović 8,31,45, 20. Domen Brudar 9,03,78 - vsi SD Rateče.

Cicibanke - 2 km (16 tekmovalk): 1. Simona Karpac SK Fužinar 7,25,81, 5. Katja Kajzar 9,29,91, 11. Barbara Kajzar 10,19,49, 16. Polona Eriah 11,29,68 - vse SD Rateče.

B. Kajzar

NASLOV REPUBLIŠKEGA PRVAKA NA JESENICE

Starejši cicibani so imeli v nedeljo, 7. februarja, slovensko prvenstvo v Dobrovljah pri Braslovčah. Na 25-metrski skakalnici se je za naslov pomerilo 85 skakalcev iz vseh slovenskih klubov, osvojili pa ga je član Jesenice-Zirovnica Marjan Gasperin. To je njegova že tretja zmaga zapored in v krogu tekmovalcev za pokal Čokca za neslajvo vodi, vse izgleda pa ima, da doseže skupno zmago. Tomaž Kušar, ki je naredil manjšo napako, je že zmeraj osvojil solidno peto mesto. Tudi ostali iz ekipe Jesenice-Zirovnica, po večini so se šele letos začeli ukvarjati s tem športom, so se solidno odrezali: enajsti je bil Petek, šestnajsti Modrijan, 17. Kunšič, Legat, Urh, Kapus in Brijak pa so se uvrstili med tridesetim in petdesetim mestom.

M. G.

ORVESTILO ŠAHISTOM

Vse šahiste obveščamo, da bo v soboto, 13. februarja, ob 18. uri hitropotezni turnir za mesec februar.

SD Jesenice

EKIPE ZA EVROPSKO PRVENSTVO V KEGLJANJU NA LEDU

Na kvalifikacijsko tekmovanje za evropsko prvenstvo v kegljanju na ledu se je od 13 ekip, ki so tekmoval dvakrat, uvrstilo pet ekip. Te so koncem januarja in v začetku februarja pripravile in uspešno izvedle tri srečanja. Po zadnjem, ki je bilo v ponedeljek, 8. februarja, v Podmetaklju, so se v skupnem seštevku uvrstile takole:

1. Vatrostalna Jesenice, 2. Piber Bled, 3. Murka Jesenice, 4. Krivce Jesenice, 5. Železar Jesenice.

Prve tri so si pridobile pravico do udeležbe na evropskem prvenstvu, ki bo v Regenu v Zahodni Nemčiji.

B. B.

V SOBOTO V MOJSTRANI 10. ZIMSKE ŠPORTNE IGRE JESENIŠKIH SINDIKATOV

Svet za šport in rekreacijo in izrabo prostega časa pri občinskem svetu zveze sindikatov Jesenice v sodelovanju s športnim društvom Mojstrana organizira 10. zimске športne igre v veselostu in tekih v soboto, 13. februarja, na smučišču v Mojstrani. Začetek veselostnega bo ob 10. uri na smučišču ob vlečnici. Tekmovalci in tekmovalke bodo razdeljeni v osem starostnih kategorij, pomerili pa se bodo na daljši in krajši progi.

Start tekmovanja v tekih bo ob 12. uri nasproti smučarske vlečnice v Mojstrani. Tekmovalci in tekmovalke bodo nastopile v osemih starostnih razredih. Razglasitev rezultatov in podelitev priznanj ter nagrad bo ob 14.30 ob vzhodni smučišču, v primeru slabega vremena pa v naravnem zdravilišču Triglav v Mojstrani.

Organizatorji tekmovanja si pridržujejo pravico, da v primeru slabega vremena spremenijo čas in kraj tekmovanja, o tem pa bodo pravočasno obvestili vse osnovne organizacije sindikata, prav tako pa bo sprememba objavljena v obvestilih lokalne radijske postaje Triglav.

J. R.

ALPSKO SMUČANJE

Spored tekmovanj v alpskih disciplinah je bil konec preteklega tedna izredno bogat. Vsem na obeh je bilo za nas enkratno uspešno svetovno prvenstvo v Schladmingu. Na Zlatniku in Koblju so bile tri tekme evropskega pokala za dekleta, kjer sta nas zastopali Klinarjeva in Kunčeva.

Nekako v senci pa so naši upi za prihodnost bili boje za naslov gorenjskih prvakov.

Vsi člani starejše sekcije so osvojili medalje. Prvi mesti sta osvojila v slalomu Robert Žan in Sašo Robič. Pred zaključkom redakcije smo prejeli razveseljivo vest, da je v ponedeljkovem slalomu na Koblju za mlajše pionirke zmagala Romana Kotnik iz Kranjske gore, sicer državna reprezentanka.

Pri starejših, mlajših mladincih in starejših pionirjih so predvsem državni reprezentanti iz B in mladinske ekipe pridobili sijajno predstavo, ki prav gotovo zagotavlja kontinuiteto mednarodnih uspehov v prihodnjih letih. V izvirni formi so bili predvsem član Alpetoursa Luka Klif in naši Sašo Robič in Robert Žan malo manj pa Matej Oblak in, Jože Lavtžar.

Proga na Hotunjskem vrhu je bila trda, pogoji za tekmo izvirni, ne tako, kot »tekaški« slovenski prvenstvu pretekli vikend na Kopah in Pohorju.

Rezultati slalom: Mladši mladinci: 1. Knific Alpetour 78,29, 2. Oblak Jesenice 79,91, 3. Naglič Triglav 81,33.

Starejši pionirji: 1. Žan Jesenice 81,60, 2. Markič Tržič 87,15, 3. Podlipnik Blejska Dobrava 89,15.

Mladši mladinci: 1. Knific Alpetour 1:40,13, 2. Oblak Jesenice 1:42,05, 3. Lavtžar Jesenice 1:43,15.

Starejši pionirji: 1. Robič Jesenice 1:41,82, 2. Žan Jesenice 1:43,73, 3. Penč Triglav 1:44,99.

KAMEN NA KAMEN - SREBRO IN BRON

»Imam to smolo, da tekmujem v času Ingemarija Stenmarka,« je dejal Bojan Krizaj. Smučarska svetovna zgodovina o drugih in tretjih ne govori veliko, zato pa sta medalji Krizaja in Stenmarka, ki ga Slovenci, ki nam ta šport največ pomeni, nismo pozabili.

Začetki teh sadov segajo krepko nazaj, kajti svetovnih dosežkov se ne da doseči čez noč, so lahko le plod načrtnega dela. Mislim, da sta nekaj novega začela predvsem Tržič s svojo alpsko smučarsko solo malo pred letom 1970 in Skofja Loka, ki ima prav gotovo najboljše organizirano dejavnost pri nas.

Nova prelomnica je leto 1974, ko je predvsem Tone Vogrinec prijel za krmilo A reprezentance in za to bistveno več, kot se daje v običajnem delovnem odnosu. Nekako v senci smo takrat začeli intenzivno delati s pionirsko reprezentanco, kjer so se rezultati pokazali prej, Petrovič je osvojil pet zlatih medalj na neuračunem pionirskem svetovnem prvenstvu in dve naš Robič. Medalje pa so osvojili tudi Jermanova, Leskovačka, Dežmanova, Svetova in drugi. Ekipno smo od leta 1976 med prvimi v Evropi. Jermanova in Leskovačka sta se že dokazali. Pri dekletih gre hitreje, vendar pa so kariere krajše.

Janez Šmitrek

TOČKE IZ GORENJE VASI IN ŽIROV

Starejši pionirke in pionirji so uspešno nastopili na turnirjih v okviru tekmovanja »pionirski festival«. Fantje so tokrat igrali drugič in v štirih tekmah trikrat zmagali, dekleta pa so nastopila prvič in prijetno presenetila z zmago nad velikimi favoriti - selekcijo kranjske občine, za katero so igralce nekatere igralke iz kranjskega moštva Sava, ki je pred kratkim osvojilo tretje mesto v državi pri kadetinih. V drugi tekmi so izgubile z Žirovskimi, lanskoletnimi prvakinjami Slovenije in tudi letošnjimi najuspešnejšimi kandidatkami za osvojitve prvega mesta v tem tekmovanju.

Fantje in dekleta s skoraj vseh osnovnih šol, največ pa jih je iz osnovne šole Prethov Voranc z Jesenic in osnovne šole 16. decembra Mojstrana. Selekciji vodita Brane Jeršin (starejši pionirke) in Tone Novak (starejši pionirji).

Rezultati: starejši pionirke (Žiri): Kranj: Jesenice 40:42 (16:18); Žiri: Jesenice 73:27 (44:13).

Nastopile so: Krznarič 24, Pilipovič, Čatak 2, Hadžiulejmanovič 8, Subotič, Smolej 5, Ključević 20, Bartelj 9, Smirnan, Falešič 2.

Rezultati: starejši pionirji (Gorenja vas): Gorenja vas: Jesenice 52:48 (34:19); Tržič: Jesenice 39:8 (22:2).

Nastopili so: Šušter 5, Seršen 5, Pogačnik 4, Čabrtič, Jakelj 9, Hadži 10, Gavljak 15, Rekar, Adamec, Tomič 20, Kovarčič 24.

Naslednja turnirja boota v soboto, 13. februarja. Fantje bodo igrali v Tržiču.

proti selekcijama kranjske in škofljanske občine, dekleta pa v Kranju proti Kranjskankam in Žirovkam.

MB

DVOJNI SPORED V TELOVADNICI ŽIC

Članice in člani bodo v soboto pričeli z drugim delom prvenstva v slovenskih ligh.

Članice so trenutno v sredini lestvice in se bodo morale posebno potruditi, če bodo hotele izpolniti svoj cilj, osvojitev tretjega oz. četrtega mesta.

Člani so na drugem mestu, delijo pa ga z Gostolom iz Nove Gorice in Postojno. V zadnjih dveh kolih so namreč doživeli dva poraza z najmanjšo razliko in tako s prvega padli na drugo mesto.

V drugem delu imajo težak razpored, tako da je vprašanje, če se jim bo uspelo vmešati v boj za prvo mesto.

V soboto, 13. februarja, bodo dekleta igrala proti Cometu iz Slovenskih Konjic, fantje pa proti Lesonitu iz Ilirske Bistrice. Obe tekmi sta za jeseniške košarkarice in košarkarje pomembni, saj bi z zmagama ostali vrhu prvenstvenih razpredelnic, na svoj račun pa bodo prišli tudi gledalci, ki jih je iz tekme v tek vedno več.

Članice bodo igrale ob 16.30, člani pa ob 18.30.

25. TEKMOVANJE V ŠAHU ZA POKAL MARŠALA TITA V OBČINI JESENICE

Šahovski društvo Jesenice razpisuje občinsko prvenstvo za pokal maršala Tita občine Jesenice. Tekmovanje se bo pričelo v sredo, 17. februarja, ob 16. uri v Delavskem domu pri Jeleni na Jesenicah (velika dvorana).

Pravico nastopa imajo vse ekipe, ki se prijavijo do začetka tekmovanja. Igra se v članski konkurenci (ekipa: 4 igralci in 2 rezervi) in ženski konkurenci (ekipa: 2 igralci in 1 rezerva). Ekipe so lahko sestavljene po kakršnikoli priпадnosti: klubski, sindikalni, krajevni, JLA, ustanove itd. Igralni čas za igralca je 10 ali 15 minut (po dogovoru kapetanov ekip).

Vaška moška ekipa je dolžna vplačati pristopnino pred začetkom tekmovanja 200 din za stroške in organizacijo tekmovanja (ženske ekipe ne plačajo pristopnine).

Pravico igranja za pokal maršala Tita Gorenjske si boata pridobili prvi dve ekipi in še ena ekipa organizacije gorenjskih občin, ki bo imela najbolj množično udeležbo na svojem prvenstvu.

Zaradi čim boljše udeležbe želimo, da se tekmovanja tudi vi udeležite.